

SIRIJA IN IRAK - Potem ko so mesti zavzeli pripadniki Islamske države

Združeni narodi zaskrbljeni za civiliste iz Palmire in Ramadija

Iraške sile z ofenzivo ponovno zavzele območje pod nadzorom džihadistov vzhodno od Ramadija

NEW YORK/DAMASK/BAGDAD - Združeni narodi so izrazili veliko zaskrbljenost in opozorili na slabe razmere, v katerih so se znašli prebivalstvo sirskega mesta Palmira in civilisti, ki so zbežali iz iraškega Ramadija. Obe mesti so zavzeli pripadniki Islamske države (IS).

Varnostni svet ZN je izrazil globoko zaskrbljenost zaradi tisoče civilistov, ki so ostali ujeti v Palmiri po zavzetju mesta s strani džihadistov. 15-članski svet je še zlasti zaskrbljen za ženske in otroke, nad katerimi pripadniki IS navadno izvajajo različne oblike izkorisčanja in zlorab. VS ZN jih je pozval, naj omogočijo varen prehod za civiliste, izrazil pa je tudi globoko zaskrbljenost za zaščito zgodovinskega mesta pred uničenjem, ki je na seznamu Unescove kulturne dediščine.

Palmira ima strateško pomemben položaj na križišču glavnih prometnic, ki na zahodu vodijo v sirsko prestolnico Damask in v Homs, na vzhodu pa v Irak. Njeno zavzetje predstavlja nov hud udarec pri zadevanjem za zaustavitev IS, potem ko je v roke teh skrajnežev pred dnevi že padlo iraško mesto Ramadi.

Na težke razmere prebivalcev, ki so zbežali iz Ramadija, so prav tako opozorili Združeni narodi. Kot je za britanski BBC povedal predstavnik ZN Dominik Bartsch, skušajo doseči okoli 40.000 ljudi, ki so razseljeni na širšem območju. Največ jih je skoncentriranih okoli mostu Bzebiz, ki velja za varen prehod v prestolnico Bagdad iz pokrajine Anbar. Iraške oblasti so most zaprlje, da bi ljudem preprečile vstop v Bagdad.

ZN so po besedah Bartscha resno zaskrbljeni za ženske, otroke ter starejše in bolne, ki so običajno vročini. Pojavljajo se poročila o otrocih, ki umirajo zaradi dehidracije, je še dejal predstavnik ZN in dodal, da jim skušajo dostaviti hrano in pakete z najnujnejšo pomočjo.

Pripadniki IS po zavzetju Ramadija, glavnega mesta pretežno sunitske pokrajine Anbar, po nekaterih poročilih usmerjajo svoje sile vzhodno proti dolini Evfrata in Habaniji, kjer so nameščene šiitske

milice. Z zavzetjem Habanije bi se sunitski skrajneži povezali s Faludžo v neposredni bližini Bagdada.

Iraške sile so medtem včeraj sprožile ofenzivo proti Islamski državi (IS) in ponovno zavzele območje pod nadzorom džihadistov vzhodno od Ramadija. Gre za prvi protinapad iraških vladnih sil, ki jim pomagajo tudi šiitske milice, proti IS po padcu glavnega mesta pokrajine Anbar. Ofenziva iraških sil je usmerjena proti mestu Husajba, sedem kilometrov vzhodno od Ramadija, v dolini Evfrata, ki velja za odskočno desko za napade na Ramadi.

Vladne sile želijo znova zavzeti Ramadi, ki ga je IS zasedla prejšnji konec tedna. Padec tega mesta predstavlja največji poraz iraških sil v zadnjem letu dni in vzbuja dvome v ameriško strategijo obstreljevanja položajev IS iz zraka.

Zastava džihadistov plapola nad antično trdnjavou v Palmiri

ITALIJA - Ogorčeni odzivi na novo Renzijevo provokacijo proti sindikatom

»En sindikat imajo diktature«

Premier v televizijski oddaji za zakon, ki bi uvedel enotno sindikalno zastopstvo - Odločen ne vseh sindikalnih zvez

RIM - Premier Matteo Renzi je ponovno podžgal osto polemiko s sindikati. Predsinoči je bil gost oddaje Enrica Menane Bersaglio Mobile na televizijski mreži La7, kjer je zagovarjal odločitve svoje vlade na področju volilin in ustavnih reform, šolstva, trga dela in iskanja izhoda iz gospodarske krize. Renzi je tudi zavrnil vse očitke na račun spornih izbir kandidatov Demokratske stranke na deželnih volitvah, predvsem De Luce v Kampanji in Paitove v Liguriji. Še najbolj pa je zanetila polemiko njegova trditev, da bi bilo treba z zakonom odpraviti današnjo pluralnost sindikatov in organizirati predstavnštvo zaposlenih v okviru enega samega sindikata. »Rad bi, da bi nekega dne prišli do enotnega sindikata, do zakona o sindikalnem predstavnštvu in da ne bi bilo več vseh teh sindikalnih kratic in kratic in kratic,« je izjavil Renzi.

Na odgovor ni bilo treba dolgo čakati. Iz sindikalnih vrst so včeraj Renzija spomnili, da je Italija že imela en sam sindikat in eno samo stranko, to pa je bilo za časa Mussolinija. Generalna sekretarka Cgil Susanna Camusso je mnenja, da se v Italiji kvečejemu postavlja problem enotnega sindikalnega nastopanja ne pa enotnega sindikata »saj je ta pojem značilen za totalitarne režime«. Camusso ugotavlja, da sobivajo v svetu dela zelo raznoliki subjekti z različnimi pogledi in opredelitevami. »Napačno je misliti, da jih je mogoče strpati pod okrilje ene same prevladujoče miselnosti. To ne sodi v moderno družbo,« je dejala Camussova.

Sekretar Uil Carmelo Barbagallo je Renziju očital, da bi rad imel tak sindikat, kakršnega ima Putin, toda sprijaznit se bo moral z obstojem pluralnega in reformističnega sindikalnega gibanja. Kaj pa delodajalc, se je vprašal, ali naj se tudi oni vključijo v en sam delodajalski sindikat?

Nekoliko bolj spravljiva vendar odločno proti enotnemu sindikatu je tudi sekretarka Cisl Annamaria Furlan, ki je prepričana, da Italija potrebuje odgovorne in reformistične sindikate, predvsem pa sposobnost dogovarjanja. Furlanova tudi spominja, da že obstaja ustrezen dogovor glede sindikalnega predstavnštva in da res ni potrebno prilivati bencina na ogenj: voda naj se raje posveti gospodarski rasti in brezposelnosti.

Renzijeve izjave so izviale negativne odzive tudi med političnimi silami. Gibanje 5 zvezd ocenjuje, da se spričo take predsednikove miselnosti v Italiji postavlja resen problem ohranitve demokracije.

Nadaljevanje uvodnika

Izhajajoč iz navedenega zaporeja neizpodbitnih dejstev, le kakšen razlog naj bi imel pri nas slehernik, da slavi datum vstopa Italije v vojno?

To obletnico je mogoče častno obeležiti samo na en način:

Da se jasno in brez vsakršne retorike priznajo tragične zmote in usodne posledice odločitev, ki so stotisoč in milijone ljudi peljale v smrt, večinoma ne da bi sploh vedeli, zakaj umirajo na minskih poljih in gnijeo v strelskej jarkih;

Da se datum izkoristi za ponoven in še kako potreben poudarek in opozorilo, da so vojne tudi v današnjem času vir človeške bede in nepopisno zlo, proti katemu se morajo države in demokratične skupnosti boriti z vsemi možnimi sredstvi;

Da se v medčloveških in meddržavnih odnosih utrdijo načela in vrednote, ki so odločilno prispevale k temu, da je dvema unicevalnim svetovnim vojnama, kljub vsem nedorečenostim in pomanjkljivostim, vendarle sledilo sedem desetletij relativnega miru in rasti človeškega blagostanja. Najtudi najmlajše generacije vedo, koliko je stalno vse to, kar danes imamo in da ni nastalo samo od sebe.

Dušan Udovič

IRSKA - Množična udeležba in kar 62,3 odstotka glasov za DA na referendumu

Irci za istospolne poroke

Irke in Irci so objavo izidov referendumu pozdravili z velikim navdušenjem ANSA

ster, ki je to tudi priznal, je menil, da je bila kampanja pred referendumom "skoraj kot socialni revoluciji". Za RTE je spregovoril iz centra za štetje v Dublinu, kjer je bilo po njegovih be-

sedah 75 odstotkov udeležencev referendumu za legalizacijo porok istospolnih parov.

David Quinn, eden voditeljev kampanje proti in direktor inštituta lo-

SREDOZEMLJE
Pred Tunizijo utečilo še pet migrantov

RIM - Na poti čez Sredozemsko morje je včeraj utečilo še pet beguncov iz Tunizije, ki so skušali na čolnu doseči italijanski otok Lampedusa. Čoln se je po poročanju medijev prevrnil zaradi močnega vetra v libijskih vodah pred obalo severnotunizijskega kraja Tabulba.

Peterica je bila del skupine okoli desetih ljudi, ki so na dveh čolnih krenili proti Lampedusi. Reševalci so kasneje našli njihova trupla. Tunizijska obalna straža je sicer iz morja rešila še 49 beguncov.

Ob obali Tunizije nasede veliko čolnov z begunci, ki želijo v Evropo. Spričo negotovih razmer v sosednji Libiji so tunizijski mejni organi v pričakovanju navaši begunci okrepili svoje delovanje, vendar pa državi manjka tako sredstev kot osebja, da bi se ustrezno spopadla s problemom.

DUBLIN - Irci so na referendumu glasovali za legalizacijo porok istospolnih parov. Po preštetih glasovih iz 40 do 43 volilnih okrajev je za spremembu ureditve na tem področju glasovalo 62,3 odstotka udeležencev referendumu, proti pa 37,7 odstotka, poročanje irske televizije RTE povzemajo tuje tiskovne agencije. Irska bo tako glede na rezultat petkovega referendumu postalna prva država na svetu, ki bo istospolne poroke dopustila z referendumom. Sledila bo spremembu ustawe. Uspeh referendumu so napovedovali že javnomnenjske raziskave, včerajšnji izid pa je po svoje presenetljiv, saj v globoku katoliški državi Marsikdo ni pričakoval tako prepričljive večine za legalizacijo.

Množica ljudi se je v pričakovanju končnih izidov zbrala pred dublinskim gradom, kjer proslavljajo izid in vihtijo mavrične zastave. »Najpomembnejše volilne skrinjice so odprte. Imamo 'da'. Z veliko večino v Dublinu. Danes sem tako ponosen, da sem Irc,« je na Twitterju že kmalu po začetku štetja zapisal minister za enakost Aodhan O Riordain.

Minister za zdravje Leo Varadkar, prvi irski istospolno usmerjeni mini-

ster, ki je medtem za televizijo RTE dejal, da gre očitno za "zelo impresivno zmago za zagovornike". Še pred razglasitvijo prvih uradnih izidov je čestital nasprotnik.

Spremembo v državi, v kateri so homoseksualnost dekriminalizirali šele leta 1993, splav pa je z izjemo, ko je ogroženo življenje matere, še vedno nezakonit, so podpirale vse glavne politične stranke, tudi vladajoči konservativci, pa tudi več zvezdnikov iz sveta glasbe, filma in športa. Proti so bili starejši in prebivalci podeželja ter katoliška cerkev, katere vpliv pa je v zadnjih letih po valu škandalov v zvezi s spolnimi zlorabami otrok in spričo vedno večje sekularizacije družbe upadel.

Leta 2010 so na Irskem uzakonili civilno partnerstvo in tako priznali zvezo med homoseksualci, ki pa se v več vidikih razlikuje od zakonske skupnosti. Predvsem je slednja zaščitenata z ustawo, civilno partnerstvo pa ne. Več kot 3,2 milijona volilnih upravičencev je lahko v petek na referendumu odgovarjalo na vprašanje, ali želijo spremembo ustawe, da bi ta dovoljevala poroke tudi istospolnim parom. (STA)

GORICA - Deželni kongres slovenske stranke

Novi tajnik SSK Igor Gabrovec napoveduje velike spremembe

Za deželnega predsednika je bil izvoljen Peter Močnik, podtajnik je Marko Jarc

GORICA - Igor Gabrovec je novi deželnaj tajnik Slovenske skupnosti. Sedem let po izvolitvi v deželni svet (do takrat je bil tajnik Slovenske-kulturno gospodarske zveze) se je Gabrovec včeraj povzpel na najvišjo politično stopničko slovenske stranke, ki po njegovih besedah stopa v novo obdobje. Med glavnimi, če ne glavnimi podpornik Gabrovčeve kandidature, je bil njegov predhodnik Damijan Terpin, ki se je na Tržaškem zelo prizadeval tudi za tajniško kandidaturo Marka Pisanija.

Na včerajnjem kongresu v Centru Bratuž je bil za novega deželnega predsednika SSK izbran Peter Močnik, ki je v sredo v Trstu v zelo nateptih okoliščinah izgubil bitko za tajniško mesto s Pisanijem. Gabrovčev namestnik je mladi doberdobski odvetnik Marko Jarc, podpredsednik stranke pa je bivši števerjanski župan H Adrijan Corsi. Gabrovec in Močnik (nasledil je Fulvio Premolin) sta bila edina kandidata za najvišji funkciji v SSK. Kongres (drugi del je potekal za zaprtimi vrati) se je odvijal brez polničnih ostrin, če izvzamemo priponbo nekaterih goriških delegatov,

Igor Gabrovec in Damijan Terpin, novi in stari deželni tajnik SSK
BUMBACA

ker tako tajnik kot predsednik izhaja iz tržaške pokrajine.

Gabrovec je napovedal velike spremembe ne toliko v politični usmeritvi SSK (kritično zavezništvo z De-

mokrsko stranko, ki trenutno nima alternativ), kot v njenem poslanstvu. Nobenih odstopanj od temeljne vloge (zbirna stranka Slovencev v Italiji), ampak več posluha do narodnostno me-

šanega okolja, ki se hitro spreminja. Ni naključje, da je Gabrovec, podobno kot Terpin, omenil narodno mešane zakone, ter večkrat ponovil, da mora SSK postati zanimiva za volivce. Novi tajnik je nekajkrat rabil tudi besedo realizem, ki naj pride do izraza tudi v strankini bitki proti sporni deželni reformi lokalnih uprav. Kot svoja vzornika je Gabrovec omenil Romana Prodija in Enrica Letto. Citiral je besede iz Lettove zadnje knjige, sicer afriški pregovor, ki pravi, da če hočeš priti hitro pojdi sam, če hočeš priti daleč, pa pojdi v družbi. Sicer ni skrivnost, da je bil Gabrovec med prvimi slovenskimi pristaši Mattea Renzija, ko ta še ni bil vodja DS in tudi ne predsednik vlade.

Na kongresu (nanj se bomo še vrnili) je Gabrovec v odnosih SSK-Slovenija nekoliko »popravil« Terpina. Res je, da je stranka lipove vejice tradicionalno vezana na stranke nekdajnega Demosa, res pa je tudi, da mora SSK gojiti dobre odnose in sodelovati z vsemi strankami v Sloveniji. Istočasno z njeno vlado, ne glede kdo je v tistem trenutku na oblasti.

Sandor Tence

Na kongresu (nanj se bomo še vrnili) je Gabrovec v odnosih SSK-Slovenija nekoliko »popravil« Terpina. Res je, da je stranka lipove vejice tradicionalno vezana na stranke nekdajnega Demosa, res pa je tudi, da mora SSK gojiti dobre odnose in sodelovati z vsemi strankami v Sloveniji. Istočasno z njeno vlado, ne glede kdo je v tistem trenutku na oblasti.

Prvi odcep desno

TRST - Na slovenskem programu RAI bo noč ob 20.00 na sporednu mladinsku televizijsko oddajo Prvi odcep desno. Tokratni gost bo ekonomist, uslužbenec podjetja Assicurazioni Generali Gregor Košuta, ki bo predstavljal svojo študijsko pot in različne plati svojega poklica. V prispevkih bosta svojo študijsko in poslovno izkušnjo podala še računovodja in davčni izvedenec Igor Rebula ter bančnik Aljoša Ota. Oddajo vodi Mairim Cheber v družbi tržaških in goriških višješolcev. Ponovitev bo v četrtek, 28.5. ob istem času.

Glasovi svetov o maturi

TRST - Šolsko leto se izteka in pred dijaki zadnjih letnikov je matura. O maturitetnih izpitih nekoč in danes v Italiji, Sloveniji in Avstriji bo govor v oddaji Glasovi svetov, ki jo skupaj pripravlja v uredništvih Radia Trst A, Radia Slovenija in slovenskega programa ORF v Celovcu. Sodelujejo Loredana Guštin, ravnateljica Liceja F. Prešeren v Trstu, Barbara Lapornik, profesorica na isti šoli, Miha Vrbinc, strokovni nadzornik v okviru manjšinskega šolstva na Koroškem, in dr. Darko Zupanc, direktor Drž. izpitnega centra RS. Pogovor bo vodila novinarka Nataša Lang, uredništvo oddaje Ines Škarab. Glasovi svetov bodo na sporednu danes ob 12.00, ponovitev pa jutri ob 14.10.

Dobrodeleni koncert v Tomaju

TOMAJ - Danes bo ob 19. uri v cerkvi Sv. Petra in Pavla v Tomaju dobrodeleni koncert Moškega pevskega zboru Srečko Kosovel iz Ajdovščine. Prostovoljni prispevki bodo namenjeni za obnovo 59 let starih tomajskih orgel. (OK)

GORICA - Deželni kongres SSK

V Terpinovem poročilu stara in nova usmeritev

GORICA - Slovo Damijana Terpina s tajniškega položaja so udeleženci kongresa Slovenske skupnosti pozdravili s toplim aplavzom. Tajniku se je s priložnostnim darilom javno zahvalila strankina predsednica Fulvia Premolin.

Terpinovo poročilo (**v celoti na spletni www.primorski.eu**) je bilo v znamenju kontinuitete s tajnikovo politično usmeritvijo, a tudi prežeto z nekaterimi novostmi. V sklop kontinuitete sodijo Terpinove precej ostre kritike na račun Demokratske stranke in politike matične Slovenije v odnosu do slovenske manjšine in do SSK. Tajnik ni zadovoljen z odnosom vlade Mira Cerarja do manjšinske stranke, »saj v manjšini Ljubljana kot sogovornike priznava le še krovni organizaciji in morda le kakega izvoljenega predstavnika. Nikakor pa ne več skupne-

ga predstavnštva oziroma kaj šele SSK.« Takšno zadržanje Slovenije ne ne državotvorno in niti državnisko, je prepričan Terpin. Glavni sogovornik SSK v matici so politično gledano po njegovem t.i. pomladne stranke.

Pač pa se je Terpin zavzel za močan zasuk in za nove prijeme pri delovanju SSK. Pri tem je izrecno omenil pojave mešanih zakonov, ponovno odkrivanje slovenskih korenin italijanskih sodržavljanov in morje otrok iz italijanskih družin v slovenskih šolah. To so po tajnikovi oceni družbeni fenomeni, ki morda zahtevajo nekaj sprememb v strategiji SSK. Temu je treba dodati še krčenje števila predstnikov slovenske narodne skupnosti, ki ji asimilacija - čeprav se tega izraza izogibamo - nezadržno odzira življenjsko moč, je dejal Terpin.

S.T.

KOPER - Predsednik Borut Pahor na 16. srečanju vojnih invalidov

Vojna je najhujše zlo

Invalidi »živ spomenik«, ki svari mlade - Vsaka vojna se začne z rožljanjem z besedami

KOPER - Predsednik republike Borut Pahor je na 16. srečanju vojnih invalidov Slovenije v Kopru Zvezni društvo vojnih invalidov Slovenije vročil srebrni red za zasluge (na sliki). Ob tem se je predsednik zahvalil zvezi, ki kot »živ spomenik« opozarja mlajše generacije, opozril na grozote vojne ter posvaril pred razširjanjem sovražnega govorja.

V vseh jezikih je vojna grda beseda, je poudaril Pahor: »Kaj šele je groznega vse tisto, kar ta beseda opisuje: smrt, invalidnost, žalost, trpljenje. V vojni pravzaprav ni lepega nič, plemeniti so le tisti ljudje, ki jo končajo.« Zato se je predsednik republike zahvalil za dejavnosti zveze društev vojnih invalidov, ki »kot živ spomenik opozarja generacije, ki jim je bilo prihranjeno vojno gorje, da se vsake vojne, majhne in tudi velike, začnejo najprej z rožljanjem z besedami«. Prav zato, tako Pahor, »je treba biti kot privržen demokrat previden, če in ko se v družbi raz-

siri sovražni govor, in je treba znova poskrbeti za to, da se okrepijo vse tiste sile, ki znajo s strpnostjo in solidarnostjo premagati skušnjavo, da bi ta sovražni govor

prevagal.«

Zveza društev vojnih invalidov si je odlikovanje predsednika republike prislužila za vsestranski prispevek pri uveljavljanju interesov vojnih invalidov, za ohranjanje spomina na partizansko saniteto in zasluge pri krepitev domoljubja, izhaja iz utemeljitve priznanja. Predsednik zveze Janez Podržaj je ob tem spomnil, da je prejem državnega odlikovanja priznanje vsem vojnim invalidom. Z včerajnjim srečanjem so se sicer spomnili dveh pomembnih jubilej - 70. obletnice konca druge svetovne vojne in 70. obletnice ustanovitve Zveze vojaških vojnih invalidov Slovenije, predhodnice sedanje zveze. Ob tem je Podržaj opozoril, da je država svoje obveznosti do vojnih invalidov, veteranov in žrtev vojnega nasilja, ki jih ureja tudi ustava, sprva korektno izvajala, s časovno oddaljenostjo pa se te pravice z vsakim zakonom ali aktom zmanjšujejo ali celo ukinjajo.

ONLUS DORČE SARDOČ
Sklad | Fondazione

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

OBRAZEC 730-1 dohodki

Scheda per la scelta della destinazione dell'I.R.P.E.F. per mille dell'I.R.P.E.F. e del 5 per mille dell'I.R.P.E.F. Chiedi ai tuoi amici e parenti di nominare anche l'IRPEF in petti-tisočink davka IRPEF

CONTRIBUENTE - ZAVEZANEC

DATA NAPOGRADNIH OSOBNIH PODATKOV

SCELTA PER LA DESTINAZIONE DEL CINQUE PER MILLE DELL'IRPEF (in caso di accetta FIRMARE in UNO degli spazi sovrapposti)

91013840318

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim in manj premožnim slovenskim študentom.

Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je: 91013840318

KMEČKA
associazione agricoltori
ZVEZA

KZ - Zeleni sistem, referenčno podjetje za izpolnjevanje prijave dohodkov in zbiranja prispevka 5 tisočink.

Vsem, ki bodo 5 tisočink namenili skladu, bo KZ priznavala popust pri izpolnjevanju obrazca 730.

Gorica
Korzo Verdi 51
tel. 0481 82570
fax 0481 549824

Trst
ul. Ghega 2
tel. 040 362941
fax 040 361389

Čedad
ul. Manzoni 31
tel./fax 0432 703119

INTERVJU - Tatjana Rojc o prevajanju Košutove poezije

»Avtor je seveda glavni protagonist«

Izšla je zbirka *La ragazza dal fiore pervinca - Jutri predavanje o Danteju in Rebuli*

Tržaško literarno kritičarko Tatjano Rojc večkrat vzporejamo z Borisom Pahorjem. Odlična poznavalka pisateljeva opusa že vrsto let nastopa z njim na številnih javnih srečanjih in predstavitvah knjig, ob njegovi stoletnici mu je posvetila tudi obsežno monografijo Tako sem živel. Ravno v teh dneh bo pri založbi Bompiani izšla nova Pahorjeva knjiga *Triangoli rossi* (Rdeči trikotniki), pri kateri je prav tako sodelovala. Povod za takratni pogovor pa je bil nedavni izid knjige *La ragazza dal fiore pervinca* (Dekle z modrikastim cvetom), pesniške antologije Miroslava Košute, v kateri se je Tatjana Rojc preizkusila v vlogi prevajalke.

»Ko je prišlo do ponudbe s strani založbe Del Vecchio, da bi izdala Košutov izbor, sem seveda predlagala Darjo Betocchi in njen izbor, ki je po mojem zelo dober in tehten. Založnik pa je žezel neko novo izvedbo in sem se lotila dela. Miroslav Košuta je bil močna odpora pri mojih izbirah in tolmačenjih, izbor pa sem opravila po svojem občutju. Sestaviti sem želeta zbirko, ki bi pokazala celoten opus Miroslava Košute, če opustimo otroške pesmi in gledališke songe, ki so po mojem čudoviti, ampak nekako niso spadali zraven. Pesmi sem razdelila po sklopih, želeta sem na primer, da pride v zbirko tudi njegova angažirana poezija, ki je po mojem vrhunsk. Delo me je zelo prevzelo, bilo je zahtevno, priznati moram tudi, da zlasti do njegove eksistencialne poezije, ki predstavlja zadnji sklop, nisem mogla imeti neke distance in tista poezija je bila zame najtežja in tudi najbolj dragocena, saj vzameš v svoje roko usodo ljudi: v to življenje sem skušala vstopiti s čim bolj rahlim korakom.

Kakšen je rezultat, bodo sodili bralci. Jaz sem s svojim delom zadovoljna, čeprav vem, da bi se dalo marsikaj izboljšati.«

Petdeset let Košutovega ustvarjanja ste razdelili v šest ciklov. Kaj ste pri tem upoštevali?

Zamišljala sem si, da mora pesnik, ki se prvič predstavlja res široki publiku in je tudi pomemben pričevalec nekih ključnih trenutkov svoje zemlje, imeti »canzoniere«, pesniški dnevnik, ki zaobjema njegovo pesniško pot, ampak tudi stvarnost, v kateri dela in ustvarja. Sklope sem izbirala in sestavljala po svojem občutku. Upoštevala pa sem tudi Košutove želje, saj v nobenem primeru nisem želeta pregaziti avtorja, ki je seveda glavni protagonist. **Zanimivo se mi zdi, da se antologija začenja s pesmijo Drevo življenja, ki je dala naslov njegovi zadnji pesniški zbirki.**

To je hommage izboru, ki je sledil avtorjevi logiki, a tudi njegovi življenjski družici. Kolikor razumem naše avtorje, ima vsak svojo posebnost in Miroslava Košute nekako ne umem brez njegove družine, ki je močen sestavni del in inspirativni vzgib njegove poezije. Zato se mi je zdelo pomembno, da se zbirka začne s hommagem, ki ga avtor naredi etnografskemu raziskovanju Marte Košute.

Katere so bile največje težave pri prevajanju?

Predvsem pri posredovanju naših arhetipov italijanskemu bralcu, ki o njih nič ne ve. S težavo prenašam opombe pri prevodih, pri poeziji pa sploh, ampak nekaj je bilo potrebno vseeno povedati. Predvsem na račun motivov, ki so pri Košuti zelo pregnantni: škoda bi bilo ne vključiti v izbor pesmi Benečija, Vrata IHS, Valvasor, Osvoboditev Trsta, ki je posvečena Mariu Magajni, Pismo Niku Grafenauerju. Vse to je bilo treba seveda kontekstualizirati, čeprav je Košutova poezija tako zgovorna, da nas na vsak način povleče za seboj.

Zanimiv odstop od prevoda najdemo v pesmi Nedija

Ime Natisone mi ni zvenelo, ni potetično kot Nedija, ritmično se ni ujemalo. Zato sem uporabila star latinski nadimek Nedissa, ki se približuje našemu in zveni bolj poetično ... toliko poetično, da je založnik izbral prav to pesem za zadnjo platnico.

V lepem in bogatem izboru se mi zdi, da nekako manjka pesem Ta Trst.

Res. Ampak Ta Trst je zame tako mojstrsko preveden od Darje Betocchi, da nisem imela kaj dodati. Zato sem to pesem izpustila, iz spoštovanja do Darje in njenega prevoda, ki je po mojem zares šel v dušo. Tu ni debate. **Je pa Trst kljub temu zelo prisoten ...**

Trst je kronotop, je bistvo, zato smo v zbirko vključili tiste poezije, ki kažejo in pripovedujejo Trst na način, ki je zelo mestni. Kajti Košuta, čeprav ni rojen v mestu, živi Trst kot svoje mesto, na nek način zelo visceralno.

Pesnik je v svojem uvodu, ki je po mojem mnenju zelo zgovoren, povedal, kje in kdaj je rojen in svojo osebno izkušnjo, kar daje knjigi dodatno vrednost, tudi zgodovinsko, predvsem za nekega bralca, ki o nas ne ve nič in ne pozna zgodovine Trsta tudi z druge, slovenske strani.

Ravno tem našim sosedom boste jutri spregovorili v krožku Generali.

Tržaški odsek združenja Dante Alighieri, ki si je zlasti v zadnjih 70 letih prevzel nalogo, da širi italijansko kulturo v svetu, ima novega predsednika, zgodovinarja Fulvia Salimbenja. Prvič se tako zgodi, da bo Dan združenja Dante Alighieri posvečen Slovencem. Izbrala sem temo, ki bi, rekla bom na neboleč način, vpeljala določene teme v družbo, ki jih je manj navajena poslušati. Jutrišnje predavanje (ob 17.30 v krožku Generali na Trgu Duca degli Abruzzi) bom zato posvetila Dantiju in Aloju Rebuli, ki je pomemben dantolog in ima Danteta za enega svojih duhovnih očetov. Ob tem pa se bom navezala na vprašanje etike in krščanstva v slovenski književnosti, ki nas spreminja od prvih slovenskih zapisov, Bržinskih spomenikov, ki niso kot pri nekaterih narodih vezani na kakšne kupčije, ampak imajo literarno in vsebinsko vrednost. Tu je še vprašanje Danteta pri Prešernu, večkrat ga omenja tudi Kosovel. Primerno se mi je zdelo povedati, da Dante za nas ni neka nepoznanata pojava, nismo neki barbari brez nikakršne kulture. Ko ljudem poveš, da slovenska književnost ni stvar sodobnosti, ampak stoletij in da smo bili pismeni narod od protestantizma dalje, se ljude čudijo. To očitno ni še popolnoma uzaveščeno. (pd)

CANNES - V pričakovanju nocnje razglasitve zmagovalca zlate palme

Zgodovinski uspeh za Hrvaško

Film *Zvizdan* (v koprodukciji s Srbijo in Slovenijo) režiserja Dalibora Matanića prejel nagrado žirije v sklopu *Un certain regard*

Nagrajeni zagrebški režiser Dalibor Matanić

po štiriindvajsetih stopnicah osrednje festivalske palače in v veliki dvorani prisostvovala premierni projekciji najnoviješega dela avstralskega režisera Justina Kurzelja. Macbeth je bil včeraj zvezčer deležen dolgega aplavza, pa čeprav ga je kritika še zjutraj izvijžgal.

Ob ocenah, ali je bil letošnji spored na nivoju, ali pod pričakovanji, pa se bo Cannes 2015 gotovo zapisal v anali za nekatere posebne poklone, kot je bil tisti *Manuel de Oliveira*. V sklopu Cannes Classic so predstavili dragocen film, zapuščeno portugalskega režisera, ki je umrl aprila, v starosti 106 let. Leta 1982, je de Oliveira posnel biografski dokument, v katerem pripoveduje o sebi, družini in otrocih in za katerega je zaprosil, da ga počažejo občinstvu samo po njegovi smrti. Tako se je Cannes poklonil velikemu avtorju in omogočil občinstvu, da mu še enkrat prisluhne. Film je de Oliveira posnel v čudoviti hiši v Portu, ki jo je nato moral prodati, da je lahko izplačal dolgo za realizacijo prejšnjih filmov. In pa homaž Orsonu Wellsu s kar petimi, njemu posvečenimi filmi. Poleg tretih restavriranih filmov *Citizen Kane*, *The lady of Shangay* in *The third man* so predstavili tudi dva njemu posvečena dokumentarca.

Sicer pa še tolažilni zaključek. Nagrada najprestižnejšega filmskega festivala na svetu seveda pomeni ogromno. Je pa treba spomniti, da pred dve maletoma Sorrentinova Velika lepota ni bila v Cannesu deležna nobenega priznanja, a je devet mesecov kasneje v Los Angelesu prejela oskarja. (Iga)

niso razumeli, pa čeprav bo pri tem imela seveda zadnjo besedo letošnja žirija, se pravi predsednika, brata Joel in Ethan Coen, igralci Sienna Miller, Jake Gyllenhaal, Rossy de Palma in Sophie Marceau, režiserja Guillermo del Toro in Xavier Dolan ter glasbenica Rokia Traore.

Glede na splošno kakovost letosnjega sporeda bi bilo kričivo, da bi se Garrone in Sorrentino vrnila domov praznih rok. Njuna skupna zmaga bi bila za rimski predel ob trgu Vittorio velel praznik, saj režiserja živita v istem poslopju. Sorrentino v zadnjem, Garrone pa v prvem nadstropju.

NAGRADA KRESNIK - Pisatelj Marko Sosič

V finalu!

Tržaški pisatelj Marko Sosič se je ponovno uvrstil v najožji izbor literarne nagrade kresnik. Žirija nagrade za najboljši roman leta, ki jo podeljuje časnik Delo, je namreč njegov *Kratki roman o snegu in ljubezni* uvrstila v peterico knjig, ki se bodo 23. junija na Rožniku potegovale za končno zmago. Ob Sosiču so se v finale uvrstili še Po njihovih besedah Katarine Marinčič, Samo pridi domov Andreja E. Skubic, Kamenca Veronike Simonit ter Panorama Dušana Šarotarja. Med omenjenimi avtorji je v izboru za nagrado prvič le Simonitjeva s svojim romanesknim prvencem. Sosič in Šarotar sta bila za kresnika že nominirana, Marinčičeva in Skubic pa sta ga tudi že dobila, slednji celo dvakrat. Sosič se je v finale nagrade kresnik uvrstil tudi s prejšnjimi romani *Balerina, balerina, Tito, amor mio, Ki od daleč prihajaš v moja bližino*.

Kratki roman o snegu in ljubezni, ki je izšel pri mariborski založbi Litera, je roman o izgubljenih in znova najdenih bližinah v času nasilja. Nasilja ene družbe ne skupine nad drugo, toda vedno tudi nasilja, ki ni daleč od nas, temveč lahko ne nadoma izbruhne na naši bližini, v naših najbližjih. Roman se dogaja med Trstom in Asiagom.

V romanu *Po njihovih besedah* (Modrijan) se prepletajo tri zgodbe, ki izhajajo iz treh avtobiografskih zapisov: arheologa Heinricha Schliemann, pisca puštolovskih romanov Karla Mayja ter v drugo polovico 20. stoletja postavljena zgodba šefa protiobveščevalne službe. V romanu *Samo pridi domov* se Skubic loteva zelo aktualne teme, ki v slovenski literaturi še ni bila deležna ustrezne obravnave: političnega tajkunstva in korupcije. Roman *Kamenec seme* (Litera) je nanizan skozzi zgodbe več ljudi, domačinov in tujih turistov, ki se poleti znajdejo v imaginarnem kraju na nekem hrvaškem otoku. Če njihove usode še niso tako ali drugače prepletene, se to zgodi zdaj, ko jezna, bo lečeno naznamovana domačinka vrže kamnem in sproži posledje dogodka. V *Panorami* (Beletrina) pisatelj išče mir in navdih za pisanje na počasnom potovanju po deževni in megleni irski obali, od tam odpotuje v Belgijo in prek Ljubljane v Sarajevo; predvsem pa pot vodi vedno globlje v pokrajine lastne notranjosti.

Pet najbolj izvirnih slovenskih romanov z letnico izida 2014, ki se potegujejo za letošnjega kresnika, je izbrala žirija, v kateri so štirje literarni kritiki: Gabriele Babnik kot predsednica ter Igor Bratož, Tina Kozin in Aljoša Harlamov. 23. junija se bo sestala na Rožniku, v Cankarjevi spominski sobi, in sporočila letošnjega dobitnika. Nagrajenec bo prejel ček, vreden 5000 evrov, in prizgal tradicionalni kres pred rožniško cerkvijo. Kresnik bo podeljen 25. po vrsti. Lani ga je dobil Davorin Lenko za roman *Telesa v temi*.

Žirija je letos ocenjevala 130 romanov. Slovenska romaneskna produkcija leta 2014 je bila torej količinsko zelo velika in tudi sicer je bila po oceni predsednice kakovostna. Poleg velike količine dobrih knjig pa je bilo opaziti tudi veliko nekakovostnih romanov, je za Delo povedala Gabriela Babnik.

KMETIJSTVO - Kmečka zveza v pismu odborniku Panontinu ne izključuje sodne prijave

Kmetje se puntajo zaradi divjih prašičev

Divji prašiči povzročajo kmetom sive lase in predvsem veliko gmotno škodo, politika pokrajinske in še predvsem deželne uprave pa se v zadnjih desetih letih ni bistveno spremenila. Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec v odprttem pismu očita pristojnemu deželnemu odborniku Paolu Panontinu, da se kljub pozivom (lani so bila na vrsti tri srečanja, pred nedavnim mu je Kmečka zveza že pisala) ni odločno zavzel za rešitev problema, zaradi česar mu prizadeti kmetje in stanovska organizacija grozijo celo s sodno prijavo, če v roku 30 dni ne bo sprejel njihovih zahtev.

Kmetje so se torej odločili za zelo odčen korak, da bi spodbudili deželno upravo (pismo so v vednost naslovili tudi na predsednico Debora Serracchiani, tržaško prefektino Francescu Adelaido Garufi in predsednika italijanskega združenja poljedelcev CIA (Seconda Scavina). Fabec opozarja, da se divji prašiči zlasti v tržaški in goriški pokrajini nenehovano razmnožujejo. Te živali ogrožajo varnost udeležencev v prometu in na splošno občanov, saj vdirajo tudi v mesto. Predvsem pa povzročajo veliko škodo na njivah, vino-

gradih, na pašnikih. Domačini zaradi tega opuščajo poljedelstvo, kdor vztraja pa mora dvigati drage barikade z električno žico. Dežela FJK se pri določanju odškodnin sklicuje na 3. člen pravilnika EU št. 1408/2013 (na náčelo »de minimis«, po katerem posamezne države oz. dežele lahko mimo EU odštejejo kmetu za največ 15.000 evrov prispevkom v treh letih), tako da marsikdo sploh ne prejme odškodnine, ki so vsekakor preskromne. Kmečka zveza trdi, da odškodni ni mogoče vključiti med običajne prispevke in torej v sistem »de minimis«, češ da je to nezakonito. »V tem nevzdržnem položaju so se tudi tradicionalni odnosi med poljedelci in loci poslabšali,« piše v pismu. Splošno mnenje je, da deželni lovski načrti niso kos temu problemu, saj se divji prašiči, ki nimajo naravnih sovražnikov, vse bolj razmnožujejo.

Kmečka zveza prosi, naj deželna uprava konkretno prisluhne kmetom in drugim prebivalcem obeh pokrajin ter naj spodbudi vse potrebne spremembe, morda tudi nove predpise. Fabec opozarja, da bo škoda tudi v letošnjem letu nadpovprečna, več kmetov pa ne bo prejelo niti evra odškodnine, ker so v prejšnjih letih že dosegli predvideni (po njihovem mnenju nezakonit) maksimalni znesek.

V skladu s sklepom občnega zborna in glavnega sveta zahteva Kmečka zveza drugačen pristop in čimprejšnje izplačilo celotnih odškodnin ter napoveduje, da se bo v roku enega meseca poslužila tudi vseh pravnih sredstev, da bi zaščitila svoje člane. K tej pobudi je menda že pristopilo vsaj pet večjih obdelovalcev s Tržaškega, kmalu bi se jim lahko pridružil še kdo. (af)

Divji prašiči so pred dnevi razdejali njivo Angele Čok v Lonjerju

FOTODAMJ@N

Odzivi na reformo pristanišč

Vrstijo se odzivi na vladni osnutek reforme italijanskih pristanišč, po katerem bi Trst spadal pod t.i. severnojadransko pristaniško upravo. Tako je tržaški senator Demokratske stranke Francesco Russo zapisal, da je vlada že več let načrtovala reformo, v tem oziru pa bi z mestno občino Trst imel večjo težo v vodstvu nove pristaniške uprave. Podobnih misli je deželni svetnik NCD Alessandro Colautti, za katerega Trst lahko postane referenčna točka za vse pomorske poti na severnem Jadranu. Za senatorja skupine za avtonomije Lorenza Battista utegne reforma predstavljati ko-

ristno priložnost za ovrednotenje prostocarinskih območij tržaškega pristanišča, v Gibanju petih zvezd pa deželni svetnik Andrea Ussai in tržaška občinska svetnika Paolo Menis in Stefano Patuanelli označujejo zamisel o enotni upravi od Trsta do Ancone za »bedarijo«, saj edino pravo reformo predstavlja izvedbeni pravilnik za prostocarinsko območje. Vedno v zvezi s tržaškim pristaniščem pa je treba omeniti, da je deželna vlada FJK odobrila prispevek v višini 500 tisoč evrov Pristaniški oblasti za dejavnosti za promocijo intermodalnega transporta.

MESTNO SREDIŠČE - Sinoči po 20. uri preusmerili promet in zaprli številne ulice

Noč, ki ni zaživila

Vreme se je zvečer izboljšalo, kljub temu pa navala na ulice mestnega središča ni bilo

FOTODAMJ@N

dejali, da odprtih rok sprejemajo pobude, s katerimi jim institucije priskočijo na pomoč, in v isti sapi dodali, da ne gre enačiti Belo noči z Nočjo razprodaj. Po njihovih izkušnjah potrošnike v center mesta bolj kot nočno odprtje privabijo cene, ki pa sredi sezone še ne morejo biti nižje.

In če so bili trgovci dopoldne še zelo skeptični, se je mera optimizma povečala poznopoldne, ko so se oblaki razkadiли in dali upati, da bo Bela noč v mestu vseeno privabila množice ljudi. A vse je ostalo samo pri željah. Dogajati se je začelo po 20. uri, ko je lokalna policija za promet zaprla številne

mestne ulice. Mnogi trgovci so izkoristili občinsko začasno uredbo, po kateri so izjemoma svoje blago razstavili tudi na javnih površinah. Seveda zelo diskretno, brez vnebovpijočih oglasov. Središče mesta so v roke prevzeli tudi ulični umetniki in glasbeniki, ki so nastopali na različnih uličnih vogalih, a vse zaman: gledalcev ni bilo. Dobro so se organizirali upravitelji lokalov, ki - roko na srce - ob takih dogodkih beležijo več prometa kot trgovci. To je navsezadnje na uradni predstaviti Belo noči priznal tudi predsednik Fipe Bruno Vesnaver.

Dober obisk lokalov je bilo opaziti le med Borznim trgom in Cavano, ki pa sta v zadnjem času postala osrednje zbirališče ljudi. Pa vseeno je bilo gostov manj kot običajno.

Bela noč, ki je v Trstu potekala četrtič, je imela, tako kot prejšnja leta, tudi kulturno konotacijo. Svojih vrat niso odprli vsi Mestni muzeji; Občina Trst je ocenila, da je obiskovalcem Belo noči tokrat smiseln ponuditi nekdanjo ribarnico z razstavo Veliki Trst. Za kulturno Belo noč se je odločilo kar nekaj obiskovalcev, med katerimi je bilo videti tudi obrazje presenečenih turistov, ki so z veseljem privarčevali denar za muzejsko vstopnico. (sc)

OBČINA TRST Z Illyjevo investicijo ob dva milijona

Tržaški občinski odbor se je leta 2000 pod vodstvom tedanjega župana Riccarda Illyja odločil za investicijo v nek finančni sklad, s to naložbo pa naj bi naposled zapravil dva milijona evrov. Na to opozarja občinski svetnik Gibanja 5 zvezd Paolo Menis, ki poleg Illyja kritizira tudi njegovega naslednika Roberta Dipiazzo, ker ni sprejel primernih ukrepov, da bi naknadno omejil ali preprečil to izgubo.

Menis je sporočil, da so se svetniki seznanili s temi podatki v pristojni občinski komisiji. Občina mora zdaj zabeležiti to izgubo, ker je med letoma 2000 in 2003 vložila 2,6 milijona evrov v sklad MB Venture Capital IN.V. Cilj je bil pridobiti sredstva za nadaljnje investicije v tržaška podjetja, točneje v sektor visoke tehnologije. Naložba pa se ni obrestovala: med letoma 2005 in 2011 se je v občinsko blagajno vrnilo le 634 tisoč evrov. Preostale srednje in dolgoročne vrednostne papirje je občina zatem odstopila mreži Emaze Networks za borih 100 tisoč evrov, »izguba znaša torek okrog dva milijona evrov,« piše v občinskih dokumentih. Menis je v komisiji zahteval celotno dokumentacijo, če bo potrebno bo zadevo seznamil Računsko sodišče. (af)

Mattarella v Devinu

Po obisku na Goriškem, kjer se bo spomnil stoltnice vstopa Italije v prvo svetovno vojno, bo italijanski predsednik Sergio Mattarella pred odhodom v Rim obiskal še Devin. Najvišji predstavnik države bo pozno po polne (okoli 17. ure) gost tamkajšnjega Zavoda združenega sveta Jadranskega morja. Sprejeli ga bodo voditelji ustanove, Mattarella se bo srečal tudi z dijakinjami in dijaki.

Maša za policista Raiolo

V cerkvi blažene Device Rožnega venca na Starem trgu je včeraj dopoldne potekala spominska maša, na kateri je policjski kurat don Paolo Rakic daroval mašo v spomin na premiurnega policista Vincenza Raiolo. Pokojnega policista, ki so ga roparji ubili leta 1999 v Milanu, so se poleg svojcev spomnili tudi člani državnega združenja policistov, prefektka Francesca Adelaide Garufi in kvestor Antonio Maiorano.

Obrazci UNICO

Obrazce za prijavo dohodkov (UNICO) bo od jutri naprej moč prevzeti na različnih občinskih izpostavah. Občina Trst obvešča, da bodo zavezanci svoje dohodke lahko prijavili telematsko, neposredno ali preko posrednikov. Obrazci so na voljo na občinskih izpostavah na Proseku (ob sredah med 8.30 in 12.15 ter med 14. in 16. uro), Opčinah (ob ponedeljkih, torkih, četrtekih in petkih med 8.30 in 12.15 ter ob ponedeljkih med 16. in 18. uro), pri Sv. Vidu (od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.15, ob ponedeljkih in sredah med 14. in 16. uro). Obrazci so na voljo tudi na občinskih izpostavah na Teatro Romano (od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30, ob ponedeljkih in sredah pa med 14. in 16. uro) in v Ul. Giotto 2 (ob ponedeljkih in sredah med 8.30 do 16. ure, torkih, četrtekih in petkih med 8.30 in 12.15 ter ob ponedeljkih in sredah popoldne).

STOLETNICA VSTOPA ITALIJE V VOJNO - Niz slovesnosti na nabrežju in Velikem trgu

Prikaz vojaških veščin Danes svečanost z ministrico

Veliko zanimanje je vladalo za oklepna vozila (levo) in simulacijo izkrcanja elitnih enot

FOTODAMJ@N

Tanki, desantne enote, vojaki v zgodovinskih uniformah, prikaz vojaških veščin in priložnostna zgodovinska razstava. Vse to je od včerajšnjega do poldneva dalje na ogled na tržaškem nabrežju in Velikem trgu v okviru pobude *Vojska je korakala*, niza praznovanj ob stoletnici vstopa Italije v prvo sve-

tovo vojno z vojno napovedjo takratni Avstro-Ogrski. Vse omenjeno se bo ponovilo danes, ko se bo prav v Trstu zaključila priložnostna štafeta, ki je obredla vso Italijo, pri čemer bo kot zadnja štafetnica pritekla sama obrambna ministrica Roberta Pinotti, ki se bo udeležila slovesnosti.

Vsekakor je včeraj na nabrežju že delovalo t.i. »vojaška vas«, kjer so predstavniki italijanske vojske obiskovalcem prikazali nekatere primerke vojaške oborožitve, kot npr. tanke oz. osemkolesnice, maskirna sredstva in helikopter, prav tako so tudi izvedli simulacijo izkrcanja pripadnikov elitnih enot, medtem ko so

v palači deželne vlade odprli potugoč razstavo.

Dogajanje se bo ponovilo danes, ko je med 12. in 19. uro predviden spust padalcev brigade Folgore, ob 17.30 prelet zgodovinskih letal, ob 19.30 pa prihod ministričnice Pinottijeve. Slovesnosti bo ob 20.30 sklenil koncert godbe italijanske vojske.

KAVARNA SAN MARCO - Odbor Danilo Dolci

»Italijanska vojna napoved bi morala biti dan žalovanja«

Včeraj je minilo natanko sto let, od kar je Italija napovedala vojno Avstro-Ogrski. 23. maja leta 1915, ob deseti uri in trideset minut, je italijanski veleposlanik D'Avarna izročil avstro-ogrskemu zunanjemu ministerstvu noto z vojno napovedjo kralja Viktorja Emanuela III., ki je na Dunaju veljala za veliko izdajo. Iste dne, ko je bila objavljena vojna napoved, je v Trstu prišlo do nasilnih nemirov in izgredov. Izgredniki so uničevali in zažigali vse kar jim je prišlo pod roko, napadli in uničili so tudi kavarno San Marco, kjer so se zbirali italijanski irentisti.

Stoletnico brutalnega napada na kavarno je v tej isti kavarni včeraj obeležil Odbor za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci, čigar predsednik Luciano Ferluga je uvodoma napovedal video-instalacijo Alfreda Lacosegianza, ki jo bodo v kavarni projicirali danes med 10. in 19. uro. V uvodnem nagovoru je Ferluga ostro okrcal občinsko upravo, ki na Velikem trgu gosti svečanost italijanske vojske ob stoletnici vojne napovedi. Po njegovih oceni bi ta dan moral biti dan žalovanja in ne vojaškega paradiiranja. S to obtožbo je Ferluga v nemalo zadrgo spravil podžupanjo Fabiano Martini, ki se je v dobrini veri odzvala vabilu dotičnega odbora in ni pričakovala tako ostrih kritik na račun uprave.

Dogajanje v Trstu na binkoštne nedelje 23. maja leta 1915 (naključje: današnja nedelja je tudi binkoštna) so ponazorile učenke 5.b razreda italijanske šole Marin. Učenke, katerih mirovninski projekt je pojavil podžupanja Martinijeva, so prebrale arhivske odlomke iz pisem sovrstnic iz iste šole, ki so pred stotimi leti zabeležile tragčne dogodke. Dekleta so takrat pisala predvsem o požigu dnevnika Il Piccolo, izgredili po mestnih ulicah ter razdejanju v kavarnah San Marco in Stella Polare. Iz zapisov je razvidno, da so učenkom smilili italijanski trgovci in upravitelji lokalov, ki so v razdejanju utrpieli velikansko škodo. Dokumentarni prikaz takratnih dogodkov pa je podal tržaški zgodovinar Piero Purini, ki je zavrnil pisanje italijanskega zgodovinopisja, po katerim naj bi za takratnimi izgredi stali Slo-

venci s Krasa in provokatorji v službi avstrijske policije. Kot je opozoril, je na podlagi zanesljivih avstrijskih virov ugotovil, da so tisto usodno nedelje izgredniki govorili v tržaščini, iz česar se da sklepati, da je bil v Trstu dobršen del Italijanov naklonjen Avstro-Ogrski. Zgodovinar je nato analiziral demografsko vrzel, do katere je v Trstu prišlo po vstopu Italije v vojno. Mesto naj bi zapustilo okrog 35 tisoč migrantskih delavcev, veliko prebivalcev je šlo na fronto, tako da je od 260 tisoč prebivalcev v Trstu ostalo le 150 tisoč, je pojasnil Purini in spomnil, kaj se je nato dogajalo po koncu vojne, ko so v Trst prišli novi ljudje, ki so upali, da bodo tudi našli eldorado oz. obljudljeno deželo. A kaj kmalu so ugotovili, da je bil Trst eldorado le dokler je bil pod Avstro-Ogrsko. Razčarani prišleki so tako postali lahek plen fašistične demagogije ... (sc)

Srečanje je bilo dobro obiskano

FOTODAMJ@N

Cerovljje: prikaz prve vojne sto let potem

Preteklo nedeljo je v Cerovljah ob vznožju Grmadi, kjer so pred sto leti potekali krvavi boji med avstro-ogrskimi in italijanskimi četami, potekal prvi spominski prikaz dogajanja v prvi svetovni vojni ter živiljenja takratnih vojakov. Dogodek, ki je potekal dopoldne in v prvih popoldanskih urah, je priredila kmetija Antonič v sodelovanju s Paolom Steffejem ter nekaterimi prostovoljci iz Tržiča in okolice, pa tudi iz Veneta, ki so prišli oblečeni v zgodovinske uniforme takratne avstro-ogrške in italijanske vojske (na sliki). Uniformirani prostovoljci so na dvorišču kmetije Antonič pričakali udeležence in jih pospremili do kraja v gozdu, kjer so uredili pravo vojaško postojanko s šotori in strojnico in kjer je bila na voljo tudi vojaška hrana. Tako so obiskovalci dobili vpogled v dogajanje, ki je pred sto leti zaznamovalo ne samo živiljenje vojakov, ampak tudi zgodovino teh krajev.

FORUM TOMIZZA - V Umagu Svečanost v spomin na Fulvia Tomizzo

V Umagu se je včeraj s krajšo spominsko svečanostjo na grobu pisatelja Fulvia Tomizze sklenila 16. izvedba Forum Tomizza, ki je povzela besedne ustvarjalce in izobražence iz širšega prostora. Forum je v sredo gostoval v Trstu, naslednji dan je v Kopru potekal simpozij o diktaturi prekariata. Sklepni del je bil v Umagu, kjer so tudi podelili literarno nagrado Lapis Histriae pisateljici Mirani Likar Bajželj.

Večer o beneškem bienalu

V Benetkah je trenutno na ogled 56. bienale likovne umetnosti, ki poteka pod naslovom All the World's Futures (Vse prihodnosti sveta). O razstavljenih umetninah in instalacijah različnih držav, med katerimi je kot znano tudi Slovenija, bo v torek tekla beseda na večeru, ki ga prirejata Kulturno društvo Kons in Slovenski klub. Radovednim ljubiteljem sodobne umetnosti bo predaval Jasna Merkù, ki bo likovni bienale predstavila tudi s pomočjo projekcije lastnih fotografij. Vabljeni v torek ob 20.30 v Gregorčičeve dvorane (Ul. sv. Frančiška 20).

Srečanje s Petro Grassi

Jutrišnji večer Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v ul. Donizetti 3 (ob 20.30) bo posvečen glasbi. Gostja večera bo pianistka, skladateljica, pevka in zborovodkinja Petra Grassi, ki je februarja letos na mednarodnem zborovodskem tekmovanju v Arezzu prejela absolutno prvo nagrado ter nagrado za najmlajšo zborovodkinjo. Petra Grassi je bila gojenka tržaške Glasbene Matice pri prof. Beatrice Zonti, diplomirala je iz klavirja in iz glasbene didaktike na tržaškem konservatoriju Tartini, sedaj pa študira dirigiranje in kompozicijo na konservatoriju v Trentu. Obenem poučuje, pojne, dirigira in skladateljuje. Pod njenim vodstvom je deklkiški zbor Kraški slavček - Kraje. Ponedeljkov večer bo vodil Tomaž Simčič, ki se bo z gostjo pogovarjal tudi o aktualnih vprašanjih sodobne glasbe in glasbenega življenja. Na večeru bo sodelovala tudi vokalna skupina VIKRA, ki jo sestavljajo dekleta iz Vipave in Krasa in ki jo prav tako vodi protagonista večera Petra Grassi.

Knjigi Alda Cazzulla

V malo dvorani gledališča Verdi bodo danes ob 18. uri predstavili dve knjigi novinarja Alda Cazzulla: La Guerra dei nostri nonni. 1915-1918: Storie di uomini, donne, famiglie in Possa il mio sangue servire. Uomini e donne della resistenza. Srečanja se bo udeležil tudi župan Roberto Cosolini.

Priložnostni poštni žig

Italijanska pošta sporoča, da bo danes izdala dva priložnostna poštna žiga, posvečena stoletnici prve svetovne vojne. Prvi žig bo mogoče prevzeti med 8.30 in 12.30 na trgu pred katedralo sv. Justa. Drugi poštni žig pa bodo delili na svetilniku Zmage na Furlanski ulici, in sicer med 9. in 14. uro.

53. Praznik češenj
v Mačkoljah
od 29. maja do 2. junija 2015

S1. RAZSTAVA VIN
ZGONIK, 28. - 31. maj 2015

Sklad Mitja Čuk
vabi na predavanje
docenta, dr. Med.,
specialista nevrologa iz
Univerzitetnega kliničnega centra v
Ljubljani ter predsednika
Slovenskega društva za
nevroznanost SINAPSA

dr. Blaža Koritnika
**KAJ VSE
Z MOREJO
ČLOVEŠKI
MOŽGANI**
Sprehod po našem spominu,
zaznavanju, čustvovanju,...
v sredo, 27. maja 2015
ob 20.15 uri na sedežu Sklada
Proseška ulica 131

Društvo slovenskih izobražencev
vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3
na
srečanje s skladateljico
in zborovodkinjo
Petro Grassi
Pogovor bo vodil
Tomaž Simčič
Sodelovala bo
vokalna skupina VIKRA
Začetek ob 20.30

mo s predhodnim telefonskim pozivom
in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 - 040 421125.

**Od ponedeljka, 25.
do nedelje, 31. maja 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30**

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. septembra 6 - 040 371377.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15
»Il racconto dei racconti«.
ARISTON - 16.00, 18.30, 21.00 »Leviathan«.
CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00
»Wenn aus dem Himmel«; 18.30, 21.30 »The Fighters«.
FELLINI - 17.00, 19.15, 21.45 »Ritorno al Marigold Hotel«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 20.10
»Mia madre«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.10, 17.45, 20.30, 22.15 »Survivor«; 18.20, 22.00 »Calvario«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 19.30, 21.30 »Youth - La giovinezza«.
KOPER - PLANET TUŠ - 13.55, 15.30,

18.10, 20.40 »Dežela jutrišnjega dne: Svet onkraj«; 16.40 »Macondo«; 16.20 »Maščevalci: Ultronova doba«; 18.40, 21.00 »Pobesneli Max: Cesta besa«; 17.30, 20.00 »Pobesneli Max: Cesta besa 3D«; 14.15, 18.00, 20.20 »Prava nota 2«; 14.10, 16.10 »Spužni na suhem 3D«; 16.30, 18.30, 20.30 »Takšna pač je«; 19.20, 21.10 »Vroči pregon«; 14.00, 15.40 »Zvončica in legenda o Nikolizverku«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.45, 21.00, 22.10 »Mad Max: Fury Road«; Dvorana 2: 16.30, 18.45, 19.50, 21.10, 22.00 »Tomorrowland - il mondo di domani«; Dvorana 3: 16.30, 18.00, 20.30, 22.10 »The Lazarus effect«; 16.40 »Doraemon«; Dvorana 4: 16.30, 18.30, 20.15 »Sarà il mio tipo?«; 18.20 »Adeline - l'eterna giovinezza«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.40, 19.10, 21.40 »Mad Max: Fury Road«; 16.20, 19.00, 21.40 »Il racconto dei racconti«; 18.50, 21.40 »Avengers: Age of Ultron«; 16.35 »Doraemon«; 16.35, 19.00, 21.25 »Youth - La giovinezza«; 16.25, 19.05, 21.45 »Tomorrowland«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Survivor«; 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »The Lazarus effect«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.10, 17.30, 19.50, 22.10 »Tomorrowland - il mondo di domani«; Dvorana 2: 15.00, 17.15, 19.45, 22.10 »Il racconto dei racconti«; Dvorana 3: 15.15, 17.45, 20.00, 22.15 »Youth - La giovinezza«; Dvorana 4: 16.00 »Doraemon«; 18.00, 20.10, 22.20 »Mad Max: Fury Road«; Dvorana 5: 16.00 »Mia madre«; 18.00, 20.20, 22.30 »The Lazarus effect«.

KRU.T - zaključuje se vpisovanje na članski izlet v petek, 29. maja, z obiskom Rogaske Slatine in kulturnih ter drugih znamenitosti v Olimjah pri Podčetrtek. Prijava in info v Ul. Ciccerone 8, II. nad., tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet z avtobusom v Zagreb v torek, 2. junija. Urnik odhodov avtobusa: s trga Oberdan ob 6.00; iz Sesljana ob 6.15; iz Nabrežine ob 6.20; iz Sv. Križa ob 6.25; s Proseka ob 6.30; z Općin ob 6.40. Prijave najkasneje do petka, 29. maja, na tel. 347-9322123 (sestra Angelina) ali 340-139507 (gospa Erika).

KLUB PRIJATELJSTVA in Vincencijeva Konferanca vabita v petek, 12. junija, na avtobusni izlet v Labin: ogled mesteca in njegovega zanimivega muzeja, kosilo, nato spust do morja v Rabac z možnostjo sprehoda po obmorski promenadi. Info v večernih urah na tel. 040-225468 (Vera).

LETNIKI 1960 vabljeni na izlet, ki bo 13. junija. Info in vpis na tel. 040-2171334, 335-6407258 (Nives) ali 349-4133919 (Marinka).

Prireditve

ŽUPNIJSKA SKUPNOST sv. Jakoba apostola vabi v cerkev sv. Jakoba v Trstu danes, 24. maja, ob 18. uri na koncert Vokalne skupine Cantate Domingo iz Kočevja ob 15-letnici Društva prijateljev poti sv. Jakoba v Sloveniji. Sodeluje kvartet klarinetov godbe Ljubljanskih veteranov.

DOMAČE VEDUTE - Razstava Majde Pertotti s Kontovelja je odprta do danes, 24. maja, v Praproto št. 15.

FINŽGARJEV DOM IN SKK vabita danes, 24. maja, ob 20. uri na premiero uprizoritev gledališke predstave »Ta (ne)srečni dan«, ki bo v Finžgarjevem domu izvedbi gledališke skupine MOSP in SKK. Režija Patrizia Jurinčič in Maruška Guštin.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE pri Deželnem šolskem ravnateljstvu Fjk vabi v ponedeljek, 25. maja, ob 17. uri v Narodni dom v Trstu na predstavitev prenovljene izdaje šolskega »Grško-slovenskega slovarja« Antonia Doklerja ob 100-letnici njegovega nastanka (1915-2015). Deželni šolski

urad je slovar izdal v sodelovanju z založbo ZRC - SAZU. Spregovorili bodo predstavniki Deželnega šolskega urada in založbe ZRC ter avtorji.

KD KONS IN SLOVENSKI KLUB vabi v torek, 26. maja, ob 20.30 v Gregoričeve dvorane, Ul. sv. Frančiška 20, na predavanje Jasne Merku o 56. bienalu likovne umetnosti »All the World's Futures«.

KMEČKA ZVEZA, v sodelovanju z ZKB, prireja v sredo, 27. maja, ob 20. uri v dvorani ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorij 2, srečanje »Kakšne možnosti za razvoj za naše kmetijstvo v novem Programu razvoja podeželja (PRP) 2014-20«. Govorili bodo agr. Stefano Predan - Kmečka zveza in izvedeni ZKB. Vabljeni člani in interesi.

51. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU: 28. maja: ob 19.30 uradna otvoritev v občinski vinoteki, sledi predstavitev nove knjige o teranu Mirana Vodopivca in ljudsko ocenjevanje vin; 29. maja: ob 10.30 v občinski stavbi 40 let šolskega glasila Veverica, ob 18.30 v občinski stavbi odprtje razstave Iz globine/Dal profundo Tanje Kralj (predstavitev Ani Tretjak), ob 19.00 na razstaviščnem prostoru pod šotorom glasbeni aperitiv z MePZ Cominum, ob 20.00 ples z dalmatinsko klapo Nevera; 30. maja, na razstaviščnem prostoru pod šotorom ob 16.00 turnir v briškuli (v organizaciji Skd Rdeča zvezda) in extempore za osnovnošolce (v organizaciji Skd Drago Bojan), ob 19.00 plesna točka s skupinama Srebrna - Senožeče, Občina Divača in Plesne skupine Skd Rdeča zvezda, ob 20.00 ples s skupino Nebojseg; 31.maja, ob 9. uri 25. pokal Zgonik AŠD Shinkai cluba v ŠKC v Zgoniku, ob 10.00 turnir v šahu na razstaviščnem prostoru pod šotorom, ob 14.30 pohod Po poti mlekaric - start pri Latniku evropskega prijateljstva in Pliskovici (v organizaciji RD Pliska), ob 17.15 na razstaviščnem prostoru pod šotorom koncert GD Prosek, ob 18.00 nagrajevanje vinogradnikov in oljarjev, ob 20.00 ples s skupino Zvita feltna.

DRUŠTVO »LUNA E L'ALTRA« in »Una casa tutta per noi« vabita v četrtek, 28. maja, ob 16.30 na sedež mikro območja, Ul. del Pane 6, na predstavitev fotografiske razstave o ženski topomastiki v Sloveniji.

SKD BARKOVLJE in SSG vabita v četrtek, 28. maja, na predstavo: Miroslav Košuta »Zlati prah v očeh« - glasbeno gledališki projekt Maje Blagovič in Jureta Ivanušič v dvorani društva, Ul. Bonafata 6. Začetek ob 20.30.

KD IN MEPZ FRAN VENTURINI prireja koncert zobra Camerata Slovencica SKD Ivan Cankar iz Sarajeva, ki bo v petek, 29. maja, ob 19. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Nastopali bodo še plesalci TFS Stu ledi in MePZ Fran Venturini. Toplo in vlijudno vabljeni.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. S. Francesco 20, vabi na odprtje fotografiske razstave Valentine Cunja »Nudanima« v petek, 29. maja, ob 18. uri. Predstavitev Niko Furiani, glasbeni utrinek Carlo Venier - flavta, Alessio Bergamasco - klarinet.

GLASBENA MATICA vabi na zaključne akademije v baziliko sv. Silvestra v Trstu: v soboto, 30. maja, nastop učencev in podelitev priznanj; v ponedeljek, 1. junija, klavirski recital in podelitev spričeval videmskega konservatorija; v sredo, 3. junija, nastop učencev solistov in komornih skupin. Pričetek ob 20.30.

REVJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB - ZSKD in JSKD vabijo na koncerte 21. revije: v soboto, 30. maja, ob 20. uri v večnamenski dvorani R. Cvetka v Sežnječah (nastopajo PO Divača, Brkinska godba 2000, PO Kras Doberdob in Postojnska godba 1808); v nedeljo, 31. maja, ob 18. uri v Domu na Vidmu v Ilirske Bistrici (nastopajo PO Ilirska Bistrica, GD Viktor Parma Trebeče, PO Komen in GD Nabrežina); v soboto, 13. junija, ob 20.30 na Konstovel oz. v primeru slabega vremena v Kulturnem domu Prosek Konstovel (nastopajo GD Prosek, PO Breg, PO Ricmanje in KPG Sežana).

Osmice sta odprla osmico v Mavhinjah. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-299442.

IGOR CACOVICH ima odprtvo osmico v društvenih prostorih v Lonjeru. Toplo vabljeni.

NA JEZERU je družina Zobec odprla osmico. Vabljeni! Tel.: 040-228043.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunc 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marcelo Doljak v Samotorci št. 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO je Skupek odpral v Koludrovci. Tel. 040-2296038.

SIDONJA RADETiČ je odprla osmico v Medji vasi št. 10. Tel. št.: 040-208987.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprtvo osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

SKD DRAGO BOJAN organizira v soboto, 30. maja, ob 16. uri v sklopu občinske razstave vin v Zgoniku, likovni ex-tempore na temo »Trta in Kras« za otroke otroških vrtcev in osnovnih šol. S sabo prinesite svoje barvice, tehniko je prostota. Pričakujemo vas na razstaviščnem prostoru v Zgoniku.

ZUPNIJA SV. JERNEJA AP. IN MECPZ **SV. JERNEJ** vabi na tradicionalni koncert Marijinih pesmi, ki bo v nedeljo, 31. maja, v župnijski cerkvi sv. Jerneja ap. na Opčinah. Po sklepnih šmarčničnih pobožnostih ob 19.30 sledi koncert. Nastopili bodo: OPZ in MIVS Vesela pomlad (vodi Andreja Štucin Cergol), MoKPZ Stane Malič (vodi Walter Lo Nigro), MeCPZ Sv. Jernej (vodi Janko Ban), Neža Peterle (soprani) in Tereza Podlogar (orgle). Priložnostna misel prof. Majda Artač Sturman.

KDO PA SO TI MLADI FANTJE? V društvem baru n'Grici v Boljuncu je na ogled fotografksa razstava, posvečena 70-letnici osvoboditve, ki so jo privilevile članice Skupine 35-55 SKD F. Prešeren.

SPOMINI IZ FRONTE 1914-1918: razstava bo odprta ob sobotah, ob 9. do 14. ure in ob nedeljah, ob 15. do 18. ure. Vodeni ogledi in izredni obiski na info@mitteleuropa-institute.org.

MOŠKI ZBOR FANTJE IZPOD GRMA-

DE sporoča, da bo na sedežu do sobote, 6. junija, na ogled razstava striporov Remigija Gabellinija »Tolminski punt 1713«. Urnik: ob 10.00-12.30 in 17.00-19.30; nedelja 10.00-12.00. Petek popoldne in ponedeljek zaprto.

V GALERIJI V TRSTU, Trg Piazza Vecchia 6, razstavlja slikarja Evgen Pancrazi in Maria Pancrazi do petka, 12. junija. Urnik: ob delavnikih 10.00-

Ivani in Martinu se je pridružila mala

Petra

Srečne tete Martina, Lorenza,
Teja in Katja se veselimo
in vsem trem vse najlepše in
najboljše želimo.

Mamici Ivani in očku Martinu se
je 22.5.2015 pridružila mala

Petra

Presrečni družinici iskreno
čestitamo, mali Petri pa iz srca
želimo polno sreče in veselja.

Nonota Paolo in Daniela, stric
Igor, nona Rosanna in pranonota
Engi in Rino

Ob rojstvu

Petre

čestitamo staršema in se veselimo
z nonotom Paolom

vsi na Primorskem dnevniku

Čestitke

Jutri naša nona FRANCKA bo
častitljivih 98 let slavila in se v naši
družbi vesela! Iz vsega srca ji bomo
mnogo zdravja, sreče in veselja zaže-
leli in ji vsi skupaj vse najboljše za-
peli! Matija, Isabel, Majlin in vsi, ki
jo imamo radi.

Jutri praznuje svojih prvih 30 let
JAN CREATVIN. Mnogo nadaljnjih,
osebnih in delovnih uspehov mu že-
lijem vsi domaci in prijatelji.

Vse najboljše draga DANA. Še
mnogo srečnih in energičnih let v
družbi tvojih dragih ti iz srca vošči-
jo vsi Spetičevi.

Ob prejemu prvega svetega ob-
hajila želimo JULII KANTE še veliko
takšnih lepih ter veselih dni in da
bi jo angeli sprempljali vse življenje.
Pranona Gizela, bratranec Gabriel in
prateta Nives z Davidom.

Obvestila

NORDIJSKA HOJA - Skupina 35-55
SKD F. Prešeren iz Boljuncu sporoča,
da se bo tečaj za začetnike, pod vod-
stvom Loredane Kralj, vršil danes, 24.
maja, od 9. do 11. ure ter v soboto, 30.
maja, od 14.30 do 16.30. V primeru
močnega deževja tečaj odpade.

SKD LIPA BAZOVICA organizira po-
hoda z ogledom kamnitih pastirskih
hišk na B'zovskem in v okolici: danes,
24. maja, zbirališče ob 15. uri pri Ka-
lu, ob 19. uri (po pohodu) otvoritev
razstave slik v dvorani Gospodarske
zadruge v Bazovici; v nedeljo, 31. ma-
ja, zbirališče pri naravoslovnem cen-
tru v Bazovici. Pohoda trajata prib. 3
ure. Vodi Vojko Ražem.

DSI vabi v ponedeljek, 25. maja, v Pe-
terlinovo dvorano, Ul. Donizetti 3, na
večer posvečen glasbi. Gostja bo pia-
nistka, skladateljica, pevka in zboro-
vodkinja Petra Grassi, pod vodstvom
katere je dekliški zbor »Kraški slavček
- Kras« na nedavnem natečaju »Ve-
nežna in musica« odnesel zlato pri-
znanje in 1. mesto v kategoriji dekliških
zborov. Z njim se bo pogovarjal Tomaž
Simčič. Sodelovala bo vokalna skupi-
na Vikra, ki jo sestavljajo dekleta iz Vi-
pave in Krasa in ki jo prav tako vodi ve-
čera Petra Grassi. Začetek ob 20.30.

OBČINA DOLINA obvešča, da bodo od
25. maja do 12. junija (od ponedeljka
do petka, 10.00-12.00; ob ponedeljkih
tudi 15.00-16.30) potekale v občin-
skem Uradu iz izobrazbo in šolske
storitve vpisovanja v občinski športni
center - kamp nogometna, odbojke, ko-

šarke v konvenciji z AŠD Breg, ki se
bo odvijal od 15. do 26. junija za otroke
od 6 do 14 let in od 29. junija do
3. julija za otroke od 3 do 14 let.
Obrazci in podrobnosti o vpisovanju
na www.sandorligo-dolina.it. Info na
tel. št. 040-8329281/239, scuole-sol-
stvo@sandorligo-dolina.it.

SKD VIGRED obvešča, da se bo začel
tečaj frajtonarce. Prijave in sestanek
v torek, 26. maja, ob 19. uri v Štalci v
Šempolaju. Vabljeni!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo
v torek, 26. maja, ob 20.45 na sedežu
na Padričah redna pevska vaja.

SKD VESNA vabi v sredo, 27. maja, na
redni občni zbor v Kulturnem domu
A. Sirka v Križu ob 20.00 v prvem in
ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevi
red: predsedniško in tajniško poročilo,
obračun za l. 2014 in volitve kan-
didatov v upravnem odboru.

SKLAD MITJA ČUK vabi v sredo, 27.
maja, ob 20.15 na sedež, Proseška ul.
131, ob 20.15 na predavanje docenta,
dr. med., specialista nevrologa iz UKC
v Ljubljani ter predsednika slovenske-
ga društva za nevroznanost Sinapsa, dr.
Blaža Koritnika »Kaj vse zmorejo člove-
ški možgani« - sprehet po našem
spominu, zaznavanju, čustvovanju.
SRENJA DOLINA organizira srečanje
za preureditev parka na Malih Brcah
v sredo, 27. maja, ob 20.45 v društveni
dvorani SKD Valentin Vodnik. To-
polo vabljeni vsi člani srenje in vašča-
ni dobre volje!

V ODDELKU ZA MLADE BRALCE
NŠK v Narodnem domu, Ul. Filzi 14,
bo v sredo, 27. maja, ob 18. uri odprtje
razstave del, ki so nastajala ob fe-
bruarja dalje v okviru ustvarjalne de-
lavnice za najmlajše, katere mentorica
je bila ilustratorka Dunja Jogan. Za
glasbeni okvir bodo poskrbeli dijaki
NSS Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Iva-
nu v Trstu. Vabljeni!

POKRJINSKI PREDSEDNIK SKGZ
sklicuje 8. pokrajinski kongres SKGZ
za Tržaško v četrtek, 28. maja, ob 20.
uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul.
S.Francesco 20/II.

SPD MAČKOLJE prireja 53. Praznik če-
šenj v Mačkoljah, na prireditvenem
prostoru »na Metežici«: v petek, 29.
maja, ob 20.00 ples s skupino Klapa z
Brega; v soboto, 30. maja, ob 20.00
ples s skupino Alterego; v nedeljo, 31.
maja, ob 18.00 zabavni glasbeni pro-
gram s skupino Domači zvoki, ob
20.00 ples z ansamblom Nebojsegom; v
ponedeljek, 1. junija, ob 18.00 glasbeni
program s skupino Rock n'Bndime, ob
20.00 ples s skupino Alterego; v torek,
2. junija, ob 19.00 ples s skupino Kra-
ški muzikanti. Odprtje kioskov: ob 18.
uri v petek, soboto in ponedeljek, ob
16. uri v nedeljo.

JK ČUPA vabi osnovnošolske otroke in
njihove starše na dan odprtih vrat, ki
bo 30. maja v dveh izmenah od 10. do
13. ure in od 14. do 17. ure v Sesljan-
skem zalivu, na sedežu društva. Pred-
stavili bomo jadrnice razreda Optimist
in se spustili v morje z večjo ja-
drnico FIV555. Ne pozabite na ko-
palke, brisačo, primerno obutev in se-
veda dobro voljo!

OBČINA ZGONIK vabi društva, pred-
stavnike kmetijskih, gostinskeh in
obrtnih dejavnosti ter posameznike,
da se v soboto, 30. maja, ob 18. uri v
dvorani občinskega sveta v Zgoniku
udeležijo informativnega sestanka za
ustanovitev krajevne »Pro loco«.

JASLI v Slovenskem dijaškem domu
Srečko Kosovel: nadaljujejo se vpisi
otrok od 1. leta dalje za š. 2015/16.
Info in vpisi v pisarni, Ul. Ginnastica
72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure
(tel. 040-573141) ali na urad@dijaski.it.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje
Naravnega rezervata doline Glinščice,
organizira v nedeljo, 31. maja, zadnji
brezplačni vodení izlet ciklus »Po-
mlad v dolini Glinščice« - Dolina
Glinščice med apnencem in peščen-
jakom. Primerjalo se bo apnenčasto
krajino hriba Stena z dolino Draga, se-
stavljeni pretežno iz peščenjaka. Za
odrasle in družine (otroci od 8. leta
starosti). Zbirališče pred cerkvico na
Jezeru. Odhod ob 10.00. Za informa-
cije in prijave info@riservavalrosan-

KD Fran Venturini

vabi na koncert

MePZ Camerata Slovenica

Dirigentka Melita Čičić

SKD Ivan Cankar iz Sarajeva

Koncert sooblikujejo

TFS Stu Ledi

in MePZ F. Venturini

V petek, 29. maja 2015

ob 19. uri

Gledališče F. Prešeren Boljunc

dra-glinscica.it ali na tel. št. 040-
8329237 (od pon. do pet. 9-13).

OBČINE OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina,
Zgonik in Repentabor ter zadruga La
Quercia obveščajo, da bo ludoteka de-
lovala v Igralnem kotičku Palček v Na-
selju Sv. Mavra ob sredah in petkih
16.00-18.00 in ob sobotah 10.00-12.00.
Namenjena je otrokom od 1 do 6 let.
Predvidena delavnica za maj: Rdeči
maj. Info na tel. 040-299099 (ponede-
ljek-sobota 8.00-13.00).

POLETNI CENTRI v Slovenskem dija-
škem domu Srečko Kosovel: pričeli so
se vpisi otrok, ki obiskujejo jasli,
vrtce in šole (do 12. leta) z slovenskim
učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Gin-
nastica 72, od pon. do pet., od 8. do
16. ure (tel. 040-573141) ali na
urad@dijaski.it.

SEKCIJA VZP-ANPI Prosek Kontovel
Anton Ukmari-Miro, v sodelovanju z
vaškimi organizacijami, prireja v ne-
deljo, 31. maja, svečanost ob 71. oble-
tnici usmrtnitve deset obešenih talcev
ob 10. uri na travniku pred spomeni-
kom na Proseški postaji. Slavnostna
govornika bosta predsednik zahodno-
kraškega rajonskega sveta Roberto
Cattaruzza in predsednik tržaškega
občinskega sveta Iztok Furlanič. Ko-
memoracija bo ob vsakem vremenu.

LETNIKI 1955 Lonjer Katinara Rovte se
dobimo v sredo, 3. junija, ob 20.30 v
ŠKC v Lonjerju, da se pogovorimo o
praznovanju naše 60-letnice. Info na
tel. št. 333-3443017 (Ervin).

AŠD SK BRDINA vabi vse člane na red-
ni volilni občni zbor v petek, 5. junija,
ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v dru-
gem sklicanju na sedežu društva na
Opčinah, Repentabrska ul. 38.

OBČINA DOLINA obvešča, da je do
torka, 30. junija, potreben predložiti
prošnjo za koristenje šolskih kosiš za
š. 2015/16. Za občinski šolski prevoz
pa najkasneje do srede, 10. junija, s
predhodno prijavo za koristenje stor-
itve. Obrazci in informacije na
www.sandorligo-dolina.it in na Ura-
du za izobrazbo in šolske storitve na
tel. 040-8329281, 040-8329239, po fa-
xu na tel. 040-228874 ali scuole-sol-
stvo@sandorligo-dolina.it.

NK KRAS prireja športno-nogometni
kamp od 22. do 27. junija na nogo-
metnem igrišču v Repnu za dečke in
dekklice letnikov 2002/2009. Vpis do
15. junija. Prijava in info na tel. 040-
2171044, 334-1258848 (Ester) 333-
2939977 (Roberta).

NOGOMETNI KAMP od ponedeljka,
15. do sobote, 20. junija, organizira na
Prosek F.C. Primorje, namenjen let-
nikom 2002-2008. Urnik: 8.00-17.30.
Poskrbljena malica, kosilo in razne de-
javnosti. Info po tel.: 329-6022707 (Ro-
berto), 333-4239409 (Aleksander).

SOPMD VESELJA POMLAD vabi vse
otroke od 5. do 11. leta na celodne-
vni poletni center Smrkci ustvarjajo
(likovna delavnica, plesne urice, igre,
igra na prostem, družabne igre, glasbene
in kuhrske dejavnosti). Od 6. do 10.
julija ob 8. do 16. ure v Finžgarjevem
domu na Opčinah, Dunajska cesta 35.
Prijava do 15. junija na vesela.pom-
lad@yahoo.it; 335-7869448.

TENIŠKA SEKCIJA ŠZ GAJA - Padričje
organizira od 15. junija do 3. julija za-

glasbena matica

ZAKLJUČNA AKADEMIJA

NASTOP UČENCEV GLASBENE MATICE
IN PODELITEV PRIZNANJ

sobota, 30. maja 2015, ob 20.30
bazilika Sv. Silvestra v Trstu

Vljudno vabljeni!

Večer sta omogočila: Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, ZKB

Kd KONS in Slovenski klub
vabita na predavanje
Jasne Merku

ALL THE WORLD'S FUTURES
o 56. bienalu
likovne umetnosti,

v tork, 26. maja, ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani
(Ul. sv. Frančiška 20).

NAŠ POKLON...

Ob 20-letnici
Noneta Primorsko

se želimo hvaležno spominjati
preteklosti,
zavzeto živeti v sedanjem času
in se
z upanjem obračati
v prihodnost...

Zborovodja: Aleksandra Pertot

Glasbeni intermezzo: Marino
Zobin (harmonika),
Edvin Križmančič (kontrabas)
in Renzo Počkar (kitara).

V nedeljo, 31.5.2015,

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJICE OŠ A. SIRKA
vabimo na zaključno prireditev, ki bo v ponedeljek, 25. maja, ob 19. uri na šolskem dvorišču. V primeru slabega vremena bo prireditev v Ljudskem domu.

Poslovni oglasi

**DRUŠTVO PODEŽELJSKIH ŽE-
NA ORGANIZIRA 18.6.2015 izlet**
v Assisi in na jug Italije.
Tel. 00386-31-284493 Metka

Mali oglasi

1. MAJA se je na Opčinah izgubil majhen psiček svetlo rjave barve. Najdi telju bogata nagrada. Tel. 040-213856.

DAJEM V NAJEM opremljeno stanovanje (60 kv.m.) na Lonjerski cesti. Tel. št. 040-576116 (ob uru obedov).

GOSPA z 10-letno delovno izkušnjo pri isti družini išče delo kot negovalka starejših oseb. Tel. št.: 040-225968 (ob uru obedov).

ISČEM zazidljivo zemljišče ali hišo (tudi ruševino) v Bazovici. Tel. št. 392-3572104.

NA OPČINAH prodamo stanovanje. Tel. št. 040-213385.

NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE med Opčinami in Repnom (4.000 kv.m.) prodam za 22.000 evrov. Tel. št. 380-3017723.

PRODAM HIŠO z vrtom v Prebenegu. Tel. št.: 331-7114399.

PRODAM ford fiesta 1.3 (letnik 1999). Prevoženih pribl. 145.000 km, v do-

+ Po dolgi bolezni nas je zapustil naš dragi

Giovanni Leghissa (Nini)

Žalostno vest sporočajo

žena Anica, hčerke Sandra in Graziella z Živkotom

Pogreb bo v sredo, 27. maja, ob 11. uri v cerkvi v Devinu.

Devin, 24. maja 2015

Pogrebno podjetje Sant'Anna-Nabrežina

Zadni poljubček nonotu

Francesca, Alessia, Nicolé in Veronica

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Ripa

V trenutku
žalosti...

vrijednost
...in tradicija

**OPĆINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020**

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojnih

PRIDEMO TUDI NA DOM!

brem stanju, za 490,00 evrov. Tel. št. 338-4688850.

PRODAM frezo ursus, 4.4 kw, teža 62 kg za vrtnarjenje, 4-taktni motor, ugodna cena. Tel. št.: 334-3539564.

RESEN GOSPOD išč katerokoli resno zaposlitev. Tel. št.: 327-7409432.

SKRBA IN ZANESLJIVA gospa išče delo kot čistilka ali negovalka starejših oseb. Tel. št.: 329-3227075.

SMART FORTWO bele barve, l. 2014, s popolno opremo, prodam za 8.900 evrov. Tel. št. 335-8045700.

+ Odšla je naša draga

Vilma Grilanc vd. Antoni

Žalostno vest sporočajo

sin David, hčerka Irina z Andrejem, sestra Lidia, Alessandra in ostali sorodniki.

Pogreb bo v petek, 29. maja. Žara bo izpostavljena v proseški cerkvi od 14. do 14.30. Sledila bosta sveta maša in pokop.

Prosek, 24. maja 2015

Pogrebno podjetje Alabarda

Poljubčke noni Vilmi

tvoji ljubljeni Alex, Ivana, Alan, Petra in Jaš

Zadnji pozdrav dragi teti Vilmi

Marina, Ivo in Maja z družinami

Ne premoremo besed, ki bi lahko omilile bolečino ob izgubi ljubljene mame in none.

Jan in Mojca z družino

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame izrekava Irini in družini iskreno sožalje

Dunja in Peter

Irini in družini topel objem

Adele, Paolo, Sabrina in Sergio

Ob smrti drage mame in tače izrekamo Irini in Andreju iskreno sožalje.

TPK Sirena

+ Zapustila nas je naša zvezdica

Kristina Ukmar por. Oberdank

Žalostno vest naznajajo

mož Alex, hčerki Lara in Veronika, starša Silva in Cveto, brat Sergij z družino ter ostalo sorodstvo.

Od nje se bomo poslovili v sredo, 27. maja, ob 13.30 v cerkvi na Proseku. Sledila bo sveta maša ob 14. ure. Namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji pozdrav dragi Kristini, z neskončno ljubeznijo teta Mara, Marjan in Daniela

Za vedno boš v naših srcih. Topel objem Alexu, Lari, Veroniki, staršema in Sergiju.

Družina Umek

Pozdravljava te teta Silvana in Maurizio z Marino

Ob boleči izgubi drage Kristine izrekava Alexu, Lari in Veroniki ter svojem iskreno sožalje.

Maksi in Jasmin

Toliko volje za živeti brez predati se. Primer za vse nas.

Mirela, Betty in Andrea, Erika in Sandro s Karen, Kerol in Kelly

Žalujemo z družino ob prerani izgubi drage prijateljice Kristine.

Maja, Egon, Jasna in Ivan

Ob izgubi drage Kristine sočustvujemo s svojci.

Milena in Alenka z družino

Ob nenadomestljivi izgubi drage Kristine izrekamo družini iskreno sožalje

Berta, Viviana in Daria z družinama

Ciao Kristina!

Michelle in Cristina

Draga Veronika, ob boleči preizkušnji smo ti vsi ob strani in vam izrekamo najizkrneješ sožalje.

Sošolci II.B

Ob prerani izgubi drage Kristine izrekamo Alexu, Lari in Veroniki ter svojem iskreno sožalje.

Bivši sošolci V. B razreda DTTZ Žiga Zois

Ob prerani in boleči izgubi ljubljene hčerke Kristine izrekamo svojemu dolgoletnemu članu Cvetu Ukmarju, ženi Silvi in svojem globoko sožalje

Godbeno društvo Prosek

+ V 93. letu starosti je mirno zaspal naš dragi

Ladislav Pertot

Žalostno vest oznanjajo

žena Mara, hčerka Nevenka z Egonom, vnuka Mitja in Mateja, sestra Vojka z družino in ostalo sorodstvo

Od njega se bomo poslovili v torek, 26. maja, ob 11.30 do 13. ure v ulici Costalunga.

Nato bo pokojnik ležal v proseški cerkvi od 13.30 do 14., kjer bo sledila sveta maša in nato pokop na domačem pokopališču.

Devinščina- Prosek, 24. maja 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Glavni tajnici Nevenki izrekamo iskreno sožalje ob izgubi oceta.

Učno in neučno osebje NSS Igo Gruden

Ob boleči izgubi drage Natalije izrekamo svojem občuteno sožalje

Luciana, Marjan, Paolo, David, Tomaž, Marko in Veronica

Sredi dehtecega maja se je od nas poslovila naša sošolka Natalija. Globoko sočustvujemo z družino in svojci.

Sošolci Zois 5.B - 1981

S kolegico Auroro globoko sočustvujemo in smo ji blizu.

Učno in neučno osebje NSS Igo Gruden

Ob boleči izgubi drage sestre Natalije izrekamo iskreno sožalje Aljoši in družini

Uprrava in sodelavci Občine Zgonik

Ob boleči izgubi drage sestre Natalije izreka dejelnemu svetniku Igorju Gabrovcu in vsem prizadetim svojcem iskreno in občuteno sožalje Stranka Slovenska skupnost

Predsednik dejelnega sveta Franco Iacop, kolegi svetnik in uradi generalnega tajništa sočustvujejo ob težki izgubi, ki je prizadela podpredsednika Igorja Gabrovca.

ZAHVALA

Milan Pangerc

Prisrčno in iskreno se zahvaljujem mojim sorodnikom za izkazano pomoč.

Žena Marija

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Milan Trobec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so počastili spomin našega dragega, še posebno zdravnici Nevi Danev.

Svojci

Pogrebno podjetje Alabarda

25.5.2014

25.5.2015

Anica Ukmar

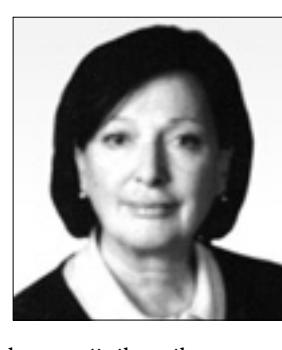
Vedno na naših mislih

mož Albert in sorodstvo

15.5.2012

15.5.2015

Dragica Blaževič

Si vedno v najinih srcih.

Ramiro in Ana

24.5.1997

24.5.2015

Igor Križmančič

Tvoj spomin živi vedno z mano.

Mama

1993

2015

BOLJUNEC - Jubilejno 40. srečanje pihalnih orkestrov Istre

Vreme ni skvarilo godbenega praznika

Množica godbenikov (in godbenic) iz treh držav - Prihodnje srečanje v Izoli

Množica godbenikov pod šotorom (levo), nastop ženskega pihalnega orkestra (levo spodaj) in utrink s koncerta

FOTODAMJ@N

Čeprav se je bilo treba zaradi dežja z Gorice preseliti v gledališče France Prešeren in bližnji šotor, slabo vreme včeraj popoldne ni skvarilo prazničnega vzdušja ob 40. srečanju pihalnih orkestrov Istre, ki je letos prvič potekalo v Boljuncu v organizaciji Pihaalnega orkestra Breg v sodelovanju z Občino Dolina in pod pokroviteljstvom Urada vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Šlo je - kot je bilo navsezadnjie v načrtih organizatorjev - za velik godbeni praznik oz. pravo »fešto« istriških godb, katerih člani so imeli poleg nastopa tudi priložnost za prijateljsko druženje, ki bi po

prepričanju pobudnikov lahko preraslo celo v nekakšno »istrsko Gučo«.

Boljunske srečanje se je začelo z izvedbo italijanske, slovenske, hrvaške in evropske himne ter himne letošnjega srečanja, prisotne pa je na kratko nagovoril podžupan Občine Dolina Goran Čuk. Dogajanje se je nato preselilo v gledališče France Prešeren, kjer je nastopil močen ženski pihalni orkester Istre, ki se je oblikoval ravno za to priložnost.

V gledališču Prešeren je do večernih ur potekale tudi preostale sporedne srečanja, ki je predvideval nastop kar 22 godb oz. pihalnih orkestrov: iz Italije je prihajal Pi-

halni orkester Breg, iz Slovenije Mladinski pihalni orkester Piran, Godba na pihala Sv. Anton, Pihaalni orkester Izola in Pihaalni orkester Marezige, preostali sestavni pa so prihajali iz hrvaškega dela Istre, med temi je bilo tudi precej godb, ki pripadajo italijanski narodni skupnosti. Na seznamu so bili Pihaalni orkester mesta Pula, Godba na pihala KUD Renato Pernič iz Roča, Godba na pihala Rovinj, Pihaalni orkester glasbenega društva Spinčiči iz Kastava, Pihaalni orkester KUD Matka Laginje iz Sv. Lovreča, Godba na pihala italijanske skupnosti Giovanni Palma iz Taura, Godba na pihala Višnjan, Godba na pihala italijanske skupnosti iz Vižinade, Pihaalni orkester Naša Sloga iz Babičev, Godba na pihala Mon Perin iz Bal, Godba na pihala italijanske skupnosti iz Buj, Godba na pihala Glasbenega društva Sokol iz Buzeta, Godba na pihala Kaštelir iz Labincev, Mestni orkester Labin, Pihaalni orkester Lovran, Godba na pihala Pazin in Ženski pihalni orkester Istre.

Kot že rečeno, je srečanje trajalo do poznega večera ter se nadaljevalo z družabnostjo pod šotorom. Istrski pihalni orkestri pa se bodo na prihodnjem, 41. srečanju, zbrali v Izoli.

slovensko stalno gledališče

Miroslav Košuta
ZLATI PRAH V OČEH
glasbeno gledališki projekt
Maje Blagovič in Jureta Ivanušiča

v četrtek, 28. maja, ob 20.30
v dvorani SKD Barkovlje (ulica Bonafata, 6)

Blagajna na sedežu društva bo odprta uro in pol pred začetkom predstave
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterrsg.com

slovensko stalno gledališče OSNOVNI ABONMA

Slovensko stalno gledališče NOVA UPORIZORITEV!
Vinko Möderndorfer
OBISKI
režiser Vinko Möderndorfer

DANES - v nedeljo, 24. maja, ob 16.00
– druga nedelja
v Mali dvorani z italijanskimi nadnapisi
(rezervacija je obvezna)

Urniki in postaje brezplačnega avtobusnega prevoza:
PRVI AVTOBUS (Općine)
15.00 - Općine, postaja na Bazovški ulici 21
15.10 - Trebić, trg pri spomeniku
15.15 - Padriče, postaja pred športnim centrom Gaja
15.20 - Bazovica, pred cerkvijo

DRUGI AVTOBUS (Milje)
15.00 - Milje, avtobusna postaja
15.05 - Žavlj, avtobusna postaja
15.10 - Domja, nasproti Kulturnega centra
15.15 - Dolina, pred županstvom
15.20 - Boljunc, pred gledališčem Prešeren
15.25 - Boršt, avtobusna postaja
15.30 - Ricmanje (Barde), avtobusna postaja

BLAGAJNA SSG bo odprta uro in pol pred začetkom predstave
Tel. 040 2452616 / brezplačna številka 800214302
www.teaterrsg.com

PREČNIK - V petek v gostilni Sardoč

Že tretja pokušnja slovenskih dobrot

Zanimanje je bilo veliko, izbor pa precejšen

FOTODAMJ@N

Že tretja pokušnja slovenskih enogastronomskih odličnosti z naslovom Izvrstni okusi - Slovenija se predstavlja v petek popoldne in zvečer v gostilno Sardoč v Prečniku privabila večje število obiskovalcev, med temi tudi kar nekaj uglednih, saj so prečenske gostinice s svojo prisotnostjo počastili med drugimi tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, generalna konzulka Republike Slovenije v Trstu Ingrid Sergaš in podpredsednik deželnega sveta Furlanije Julijiske krajine Igor Gabrovec.

Obiskovalci so imeli v teku popoldanskih in večernih ur na voljo kar lep izbor dobrot slovenskih kmetij, med katerimi so prevlado-

vale tiste s primorskega konca. Seznam sodeljujočih je tako obsegal kar 35 vinarjev, od katerih kar 33 iz Primorske (9 iz Vipavske doline, po šest iz Istre in Brd, 11 s Krasa in celo enega iz Trente) ter dveh iz Štajerske. Poleg velike izbire vin je bilo mogoče poskusiti tudi maslo oz. olje iz Notranjske in Štajerske, siri so prihajali iz Primorske (iz Vipavske doline, Krasa in Tolminja), pivo iz Istre in Notranjske, suho mesnatih izdelki pa iz Štajerske, Prekmurja in Krasa. Na seznamu so bili še kraško žganje, med in tartufi, gorjenjski sadni sokovi in tipični izdelki ter enogastronomika ponudba nekaterih primorskih lokalov in bio kava iz Notranjske.

BAZOVICA - Danes v organizaciji SKD Lipa Pohoda in razstava o pastirskih hiškah

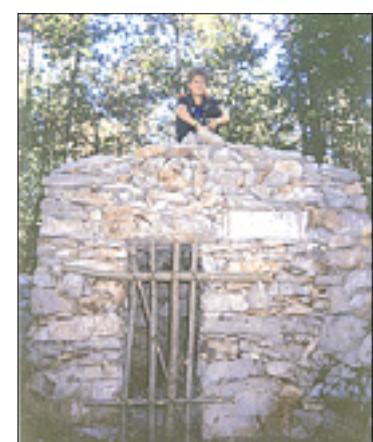
V zadnjih letih je Bazovica nedvomno bogatejša na področju kulturne dediščine. Za to je poskrbel domačin Vojko Ražem, ki je s svojim zanimanjem in prostovoljnimi delom iztrgal pozabi kamnite pastirske hiške, ki so značilni ljudski arhitektonski element na vzhodnem delu Krasa, na obeh straneh meje. To so majhne kamnite stavbe, zgrajene v tehniki suhozidave izključno iz kamna, ki so jih kmetje ali pastirji uporabljali kot zavetišče, ko so bili na paši ali pa so obdelovali njive in jih je medtem presestilo slabo vreme.

Vojku Ražemu je oče Vinko pripovedoval, da je stala nekoč na njegovem zemljišču v Štefenci kamnita pastirska hiška. Z očetom in bratom so večkrat skupaj popravljali porušene zidove na svojih zemljiščih, zato je bil kamen in delo z njim običajno opravilo. Pa se je Vojko odločil, da bo poskusil zgraditi kamnit hišico za vnuka, in sicer prav na zemljišču, kjer je stala nekoč. To je bilo leta 2009, šlo je za prvi poskus pozidave take majhne stavbe. Posebno zahtevna je streha, saj mora povezati celotno zgradbo in biti nepropustna, da lahko obvaruje pred padavinami.

Par let pozneje pa se je Ražem pozanimal pri starejših domačinih, da bi izvedel, ali so v Bazovici stale tudi druge podobne hiške. Ko so mu povedali zanje in je dobil njihovo dovoljenje, jih je z veseljem začel popravljati ali graditi znova. Od leta 2011 do danes jih je restavriral že 32. Večina jih je na bazovskih parcelah, nekaj na banovskih, nekatere pa so tudi na drugi strani meje. To je opravil in še opravlja z velikim veseljem in spoštovanjem do naše zemlje, do Krasa in njegovih značilnosti, pa tudi do svojih prednikov. Zato želi posredovati te izkušnje tudi drugim. Pripravil je razstavo slik na velikih panogih, ki bo prvi na ogled v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici.

Bazovsko društvo SKD Lipa, ki podpira ohranjanje kulturne dediščine in tradicij, organizira v sodelovanju z Vojkom dva pohoda v okolico Bazovice z ogledom pastirskih hiš. Prvi bo na sporedu že **danes**. Zbirališče bo pri kalu ob 15. uri, izlet predvideva ogled 12 kamnitih hišic v severozahodnem delu bazovske okolice. Po pohodu (približno ob 19. uri) bo v dvorani Gospodarske zadruge v Bazovici otvoritev razstave velikih panojev s fotografijami hiš. Drugi pohod, na jugozahodni del bazovske okolice, pa bo prihodnjo **nedeljo, 31. maja**. Tudi ta se bo pričel ob 15. uri, tokrat z zbiranjem pri naravoslovnom centru. Oba pohoda sta primerena za vse, tudi za otroke, trajata pa približno tri ure. Pohoda bosta potekala ob vsakem vremenu, Ražem bo praktično prikazal gradnjo.

Pred leti je SKD Lipa pod vodstvom Vojka Ražema že uspešno pripravil pohoda z ogledom kamnitih hiš, bilo jih je pa znatno manj. Leta 2013 so fotografije kamnitih hiš, ki jih je poslikal Damjan Krizmancic, krasile tudi vaški koledar iz Bazovice.

UGOTOVITVE TREH RAZISKOVALCEV LONDON SCHOOL OF ECONOMICS

Teroristični atentat na Charlie Hebdo povod za odpor Francozov proti manjšinam

Kako so januarski teroristični napadi v Parizu prizadeli manjšinske skupnosti v Franciji? Tриje raziskovalci, Joseph Downing, Jennifer Jackson-Preece in Maria Werdine-Norris so poiskali odgovor na to vprašanje in zapisali, da so ti napadi dolgoročno vplivali na francosko politiko zaradi varnosti in domnevnih groženj francoskemu narodu s strani »tujcev«.

Nobenega dvoma ni, da je bil napad na Charlie Hebdo v Parizu velik šok za vso Evropo. Posnetki zamaskiranih oboroženih napadalcev, ki so rovarili po pariških ulicah in kasnejša množična manifestacija na Trgu republike so postali ikonske podobe groženj svobodi govora in varnosti v Evropi. Predstavljajo tudi odpor javnosti proti rabi nasilja kot političnega boja z namenom, da bi ustrahovali, nadzirali in celo določali vsebino v demokratičnih državah. Velika popularnost gesla Je suis Charlie na družabnih omrežjih kaže na naraščanje simbole in na poenostavljen prikaz čustev naroda v času, ki ga dominirajo sredstva javnega obveščanja. Kaže tudi, kako se politiki z dejaniji vključijo v prizadevanja, za katera je javnost zelo dovetna.

Odgovor na napade na Charlie Hebdo predstavlja pomembno prelomnico v dolgotrajnem trendu v francoski politiki, ki sedaj postaja prevladujoč. To je stanje naroda, njegovih vrednot, institucij in sploh obstoja, ki zdaj temelji na varnosti, ker se sooča z dejansko grožnjo s strani »zunanjih«. Če na to vprašanje gledamo z vidika kopenhangenske šole o varnosti, ki namenja posebno pozornost socialnim aspektom varnostnih vprašanj, je razvoj zelo zaskrbljujoč. To zato, ker vzpostavlja prehod iz redne politike v nekakšne izredne razmere, torej v varnostno politiko, dinamiko, ki lahko opraviči izvensodne ukrepe za kljubovanje tem grožnjem.

Na slikah: pod naslovom protestna manifestacija na Trgu Republike v Parizu; spodaj levo vzreja severnih jelenov je glavna gospodarska dejavnost Samijev.

V Franciji je zaskrbljenost toliko večja zaradi konstrukcije, ki kaže, kdo natanko so ti zunanjii dejavniki, ki resno ogrožajo ves narod. Gre za ljudi, ki izvirajo iz nekdanjih francoskih kolonij v severni in zahodni Afriki. Istovetenje teh manjšinskih skupnosti z grožnjo narodu ni novost in ni zgolj posledica zadnjih terorističnih napadov in z njimi povezanih političnih dogajanj. Že v osmedesetih letih prejšnjega stoletja so bile skupnosti označene kot izobčenci urbanih središč, angažirane kot nekakšna francoska intifada, s povsem svojstveno državno oziroma nacionalno kulturno, zakoreninjeno v predmestjih velikih francoskih mest.

Ti prekrivajoči se pojmi grožnje kažejo na zelo pomembna dogajanja v zvezi z načinom, kako so bile te skupnosti sprejete in smatrane za grožnjo

narodu. Pojem urbanih izobčencev, povzet s podobami zakrinkanih mladih moških manjšinskega izvora, ki se pretapejo s policijo (znani so dogodki iz leta 2005) je svojevrsten družbeni element ustvarjanja občutka grožnje. Ti dogodki zelo spominjajo na znanstvene razprave o nižjih razredih v Chicagu v osmedesetih letih prejšnjega stoletja, z dodatkom, da so v francoskem primeru zaradi neposrednih spopadov s policijo bile te skupnosti predstavljene kot grožnja za celotno nacijo. Francoska država je leta 2005 zaradi tega celo razglasila izredno stanje kot posledico več zaporednih noči spopadov po Franciji, potem ko sta dva mladeniča izgubila življenje v spopadih s policijo.

Vsekakor je od leta 2005 gradnja občutka grožnje naraščala in pridobila je zaskrbljujoč verski okvir. S skliceva-

njem na vero je prišlo do identifikacije muslimanov z grožnjo francoskemu narodu. Korenine teh občutkov segajo daleč v zgodovino in se bijejo s samim jedrom agresivnega sekularizma kot identifikacijskega temelja francoske republike in njenega političnega sistema. V tem pojmovanju vera ni le odrinjena iz politike, ampak je centralna država sploh ne priznava do take mere, da je prepovedano javno financiranje katerekoli verske institucije in celo zbiranje statističnih podatkov o verskih usmeritvih francoskih državljanov.

Ta sekularizem so prevzeli in uporabili tisti, ki želijo marginalizirati nekatere manjšine v Franciji. Skrajno desna Nacionalna fronta je dolga leta uporabljala izraz verska grožnja, kadarkoli je govorila o muslimanski manjšini v Franciji, največji muslimanski manjšini

v Evropi. Ta stranka je celo primerjala prisotnost muslimanskih skupnosti v Franciji z grožnjo, ki jo je za Francijo predstavljala nacistična okupacija. Dejstvo, da so tudi znanstveniki začeli obravnavati grožnjo narodu s psevdoverskim izrazoslovjem, kot je na primer francoska intifada, kaže na mikavno naročno poenostavljenega orientalnega razumevanja sodobne francoske politike in varnosti.

Res je, da je le peščica pripadnikov petmilijonske muslimanske skupnosti v Franciji vpeta v nasilno soočanje s francoskimi državnimi oblastmi. Po drugi strani pa število nasilnih napadov na pripadnike in institucije islamske skupnosti stalno narašča in čedalje več muslimanov je žrtev nasilja in diskriminacije. To ni edini trend v Franciji, kajti zelo zaskrbljujoče je naraščanje nasilja proti pripadnikom judovske skupnosti v državi.

Vse to odpira pomembno vprašanje, kaj je mogoče storiti za preprečevanje istovetenja manjšin z grožnjo za državo. Družabna omrežja ponujajo nekaj iztočnic. Drugo geslo, Je suis Ahmed, se je pojavilo v spomin na ubitega policista severnoafriškega izvora, Ahmeda Merabeta, ki je bil ubit v pariškem terorističnem napadu. To kaže, da so manjšine dokaj številčno zastopane v francoskih oboroženih silah in varnostnih službah, kjer ne ogrožajo republike, ampak jo varujejo. Zanimivo je tudi, da so bili trije francoski vojaki v napadu v Toulousu leta 2012 severnoafriškega izvora. Vse to kaže na nujnost, da se francoska politika, družba in varnostne službe začnejo drugače ukvarjati z nacionalizmom in odnosom med domačini in priseljenci.

Joseph Downing, Jennifer Jackson-Preece in Maria Werdine-Norris so raziskovalci na London School of Economics.

Švedski parlament zavrnil resolucijo v podporo Samijev

V Švedskem parlamentu je prišlo na pobudo leve opozicije do razprave o pravicah Samijev. Predlog resolucije opozicije je vseboval štiri točke: izdelavo bele knjige o odnosu švedske države do Samijev, zahtevo po ratifikaciji konvencije 169 mednarodne organizacije za delo ILO o preprečevanju diskriminacije pri zaposlovanju, zahtevo po povečanju avtonomije Samijev in tudi zahtevo po globalni politiki odnosa do Samijev, ki je povezana z zakonodajo o ruderstvu in zakonodajo o vzreji severnih jelenov.

Razprava se je začela v odboru za ustavna vprašanja, ki pa je resolucijo zavrnil z večino glas-

sov; proti so glasovale vse stranke razen predlagateljev. Edino kar zadeva ratifikacijo omenjene konvencije ILO je vlada sporočila, da zadevo preučujejo vladni uradi, kar je parlamentarni odbor vzel na znanje. Predsednik odbora Andreas Norlen je dejal, da resolucija ne bi privredla do nobenega konkretnega rezultata, če bi bila sprejeta; zato odbor ni imel za potrebno, da bi podrobnejše preučeval njeni vsebino. Večina v parlamentu zaupa vladu, da na najprimernejši način rešuje vprašanja Samijev. Na vprašanje novinarjev, ali ne ocenjuje, da bi se moral parlament resno ukvarjati s tem vprašanjem, glede na nizko raven zaščite Samijev, je Norlen le ponovil, da res vlada ni izpolnila vseh pričakovanj, da pa zaupajo v proces, ki poteka v vladnih uradih.

Sicer pa je bila Švedska deležna številnih kritik, ker ni ratificirala konvencijo ILO169. Kritike so izrekli odbor ZN za boj proti rasni diskriminaciji, Svet ZN za človekove pravice, Evropska komisija za boj proti rasizmu in Evropski komisar za človekove pravice. Kritike se bodo verjetno nadaljevale.

Klub temu Švedska še vedno razmišlja o ratifikaciji te pomembne liste in v parlamentu nimajo namena, da bi z resolucijo pospešili ta postopek. Norlen samo pripominja, da obstajajo pač pomisleki levice, ampak ostale stranke enotno gledajo na to problematiko. Zato so tudi zavrnile resolucijo.

Inoslav Bešker dobitnik Nagrade Otto von Habsburg

Hrvaška je najmlajša članica Evropske unije; med razlogi, zaradi katerih je Hrvaška vstopila v EU z desetletno zamudo v primerjavi z drugimi državami Vzhodne in Srednje Evrope je vojna, ki je divjala tudi na Hrvaškem v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja. In glavni razlog te vojne je bilo pomanjkanje sožitja med različnimi narodi, ki so živelni in še živijo na Hrvaškem.

Danes je stanje v tej državi precej normalizirano in Hrvaška se je opremila s poprečno evropsko zakonodajo o zaščiti manjšin, verjetno ne najboljšo, ampak zagotovo tudi ne najslabšo. Ta rezultat je bil dosežen, ker je veliko ljudi na Hrvaškem razumelo, da različnost ni problem, ampak je iziv in priložnost.

Novinarji so odigrali pomembno vlogo pri vzpostavljanju okolja, ki je bilo manjšinam prijazno. Tega namreč ni mogoče vzpostavljati od zgoraj navzdol, z zakonom ali z odločbo. Potrebno je bilo dolgotrajno in potprežljivo delo, da se ljudje prepričajo o nujnosti, da je treba manjšine obravnavati drugače, kot vrednotno. V državi, kjer je pred manj kot eno generacijo izgubilo življenje več tisoč ljudi v medsebojnih bojih samo zaradi medeničnih sporov je bilo to videti kot zelo težak, skoraj nemogoč podvig.

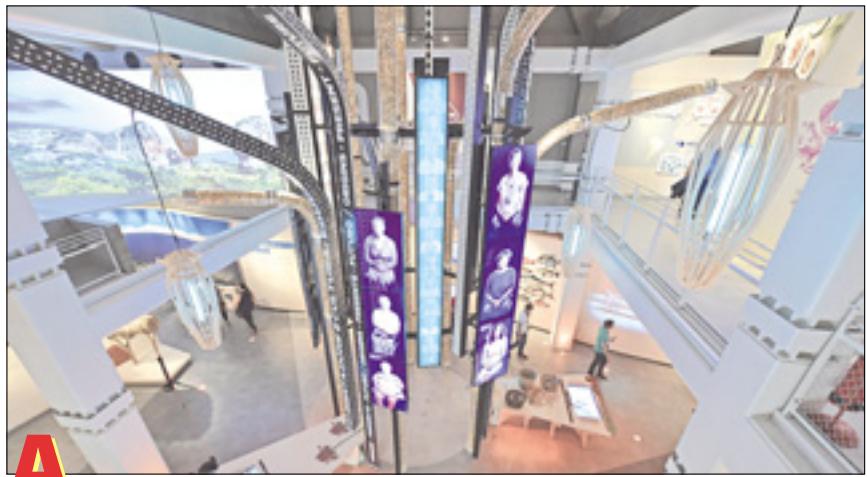
Tega dela so se nekateri novinarji lotili. Med temi izstopa Inoslav Bešker, letošnji dobitnik nagrade Otto von Habsburg, ki jo vsako leto podljuje zdržanje manjšinskih dnevnikov Midas novinar, ki se je v svojem delom izpostavil v korist manjšin. Nagrado so Beškerju izročili v petek v Opatiji, kjer je potekalo redno letno zasedanje te

organizacije.

Bešker pripada generaciji, ki je v drugi polovici prejšnjega stoletja doživljala politična dogajanja na Zahodnem Balkanu. Svojo novinarsko kariero je začel kot študent zagrebške univerze, delal pa je za vse najpomembnejše hrvaške dnevниke, za radio in televizijo. Od leta 2000 je rimskega določnika dnevnika Jutarnji list, enega najbolj branjih hrvaških dnevnikov. Bešker je tudi profesor slovanskih jezikov in poučeval je na univerzah v Neapelju, Bologni in na rimske univerzi La Sapienza, je pa tudi profesor raziskovalnega novinarstva na zagrebški univerzi. Napisal je tudi več knjig in prejel kar nekaj nagrad, med temi nagrado hrvaških novinarjev za vseživljensko delo leta 2008.

Tudi njegovo novinarsko delo na področju zaščite manjšin je izstopajoče. Bešker pri pisanju izhaja iz znanja in izkušenj z namenom, da ozavesti svoje bralce, da je različnost vrednota, ki jo je treba ohraniti in razvijati.

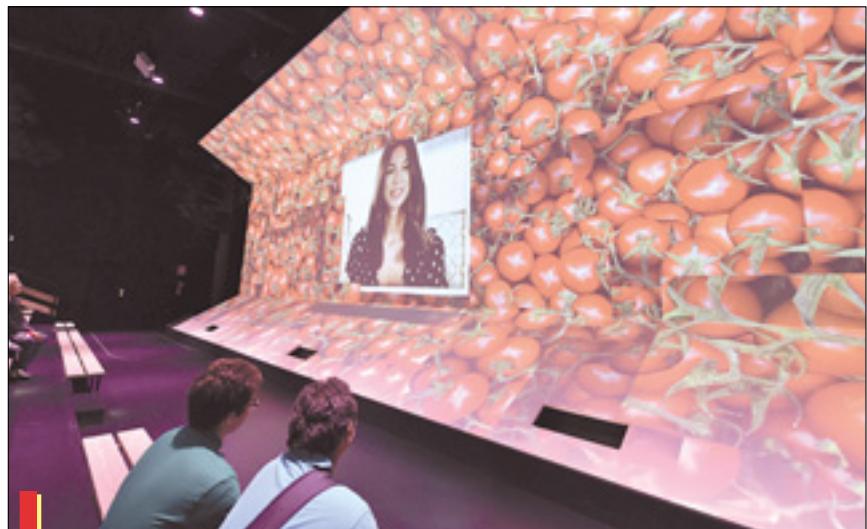
Veliko njegovih člankov odraža to namero. V članku o genocidu je dogajanja na Balkanu povezal z dogodki med 2. svetovno vojno, torej z Judi in Romi, ter s Kambodžo in Darfurjem. Ko je pisal o referendumu na Škotskem in o narodih, ki zahtevajo avtonomijo, Kataloncih in Kurdih, je njihove zahteve povezal s problemom Albancev v Makedoniji, nenazadnje pa je pisal tudi o živiljenjskih pogojih Romunov in Bolgarov v Nemčiji. Gre za teme, ki se med seboj razlikujejo, vendar so vse usmerjene k razumevanju, da je treba manjšine spoštovati in promovirati za zagotavljanje sožitja in miru.

ANGOLSKI PONOS. Bivša portugalska kolonija je s svojim ogromnim in tehnološko naprednim paviljonom prese netila vse, čeprav se je podobno zgodilo že na zadnji Biennali v Benetkah. Predsednik Dos Santos, ki vodi to državo že 37 let (nanj naletimo takoj ob vhodu), veliko investira v promocijo Angole in svoje kmetijske politike. Za to državo pa sta značilni neenakost in korupcija, polovica prebivalcev živi pod pragom revščine.

EXPU, EXPOJU, EXPOTU? V našem uredništvu se je že pred časom vnela razprava o tem, kako sklanjamamo uradni naziv svetovne razstave. Mediji v Sloveniji že najmanj 15 let, če ne več, dosledno poročajo o »expu«. Dejstvo je, da to besedo izgovarjajo Slovenci z naglasom na začetnem e-ju, kakor Angleži in pogosto tudi Italijani.

JUDOVSKE ČUDEŽI. Multimedijaška izraelska predstavitev je učinkovita in povsem v kontekstu. Opisuje tehnološke dosežke, ki jih je ta država izvozila v svet. Govor je predvsem o avantgardnih namakanalnih sistemih, ki omogočajo poljedelsko dejavnost sredi puščave: Izraelci so npr. izumili kapljično namakanje in češnjev paradižnik.

OBISKOVALCI. Predstavljali smo si, da bodo na Expu v glavnem Italijani, a smo se motili. Turisti prihajajo z vseh koncov, po poti naletiš na najrazličnejše jezike. Čeprav vstopnice po 32 € niso dostopne ravno vsem.

TEHNOLOGIJA. Najbolj visokotehnološki Expo doslej je marsikdaj prese netljiv. Najbolj premožne države so veliko vložile v multimedijaške predstavitev svojih vizij na področju kmetijstva ter prehrane, s tem pa presenečajo obiskovalce. Impresivna je na primer laserska predstavitev v katarskem paviljonu (na sliki).

BRASILSKA MREŽA. Zabavna hoja po viseči mreži je ena od atrakcij letošnje svetovne razstave. Načrtovalci so z njo hoteli prikazati raznolikost tradicij, krajin, kulturne in hrane v Braziliji, predvsem pa jim je uspelo tako zvabiti v paviljon večje število obiskovalcev.

CLUSTERJI. Države, ki se ne morejo privzeti sklopah, povezanih s prehrano. Med zelišči, ganistan. Sklop kave upravlja tržaška družba za nas velika priložnost, kava je naš glavni prijetek. Pri Etiopijci lahko na blazinah srebrem mreči prav iz Etiopije), v Illyjevem baru pa na

FEED THE PLANET. Teme *Hrana za planet, energija za življenje* se nekateri res držajo, drugi so se bolj posvetili turistični promociji in kulinariki. Na Expu je nedvomno veliko protislovij, o čemer priča ostra polemika med verigama Slow Food in McDonald's, ki sta res težko uskladjivi. Še dobro, da Karitas in Save the Children vztrajno opozarjata ostale udeležence na pravo vsebino razstave.

KUVAJT IN KATAR. Zalivske države (z izjemo Savdske Arabije, ki nima paviljona) so se potrudile in veliko investirale. Prijazni Jarem nam je tri četrt ure razkazoval kuvarjske lepote, skrite v paviljonu v obliki tipične ladje dhow. Katar je staval na laserje, a tudi na bogato predstavitev obrtnikov. Na sliki je ladijski tesar Hasan Ali, ki je nekoč izdeloval prave lesene ladje.

POSLI. Expo je tudi poslovna priložnost. To dobro vedo Kitajci, ki so poleg nacionalnega zgradili še dva paviljona za svoja podjetja (skupna investicija 100 milijonov evrov). Svoje objekte imajo razne multinacionalke in letalske družbe, ameriški paviljon pa so storodstotno financirala podjetja, ker po njihovem pravilniku Expo ne sme bremeniti davkoplačevalcev (pametno!). Vplivni ameriški kupci so bili pred dnevi v JFK.

ULICI DECUMANU IN CARDO. Med neskončnimi sprehodi po 1,5 kilometra dolgem Decumanu bomo srečali kako maskoto, zaman iskali Expove majčke (uradne trgovine s spominčki še niso odprli, lažje jih je najti v Trstu ...), noge nas bodo vsekakor bolele.

**Besedilo
ALJOŠA FONDA**
**Fotografije
DAMJAN BALBI**

GLOBALIZACIJA. Ker je Expo svet v malem, je zaznavna razlika med evropskimi državami, ki tam ohranjajo svoj zgodovinski prestiž ter državami v razvoju, ki hrepenijo po dokazovanju svojih dosežkov in ambicij. Na sliki je južnokorejski paviljon.

LATINSKA AMERIKA. Nekatere države so se pripravila enega lepših paviljonov, Mehika pa je dosta določeno predstavlja, Čile pa nas z največjimi slike ponese v Patagonijo, v puščavo, na rade.

RASTLINJAKI. Po poti marsikdaj srečamo, recimo odlikujejo z nasadom zelišč in pistacijami, nerazumljivo dolge vrste radovedneži.

VODA IN VINO. Pridobivanje sladke vode uvažali, je ena najbolj obravnavanih tem. Kot je razsoljevanje morske vode, medtem je tudi paviljon vin (na sliki) z zgodovino, u

očiti svojega paviljona, sodelujejo v tematični najdemo recimo prvič v zgodovini tudi Afra Illycaffè, na ogled so Salgadove slike. »To je izvod,« pravi Edson, odgovorni za Vzhodni turško kavico (na sliki, kavovec izvira na jdemo tudi prijavljeni tržaški »kapo«).

C

AS IN POKRIVLJENJE BREZ VISOKIH PET. Območje svetovne razstave obsega 1,1 milijona kv. metrov, najmanj telesno pripravljeni se bodo utrudili že na poti do vhoda. Tam se tudi zaradi varnostnih ukrepov, značilnih za letalšča, ustvarajo prve vrste, ki se nato pojavijo pred najlepšimi paviljoni. Celodnevna hoja po Decumanu je naporna, koles ni, brezplačni avtobusi vozijo samo okrog zunanjega roba razstave. Za predšolske otroke izlet ni primeren, enodnevnega izleta ne priporočamo.

P O od A do Ž

HRANA. Prodajajo jo ob vsakem koraku, a je v glavnem draga. V nekaterih paviljonih stanejo posamezne porcije od 20 do 30 €, še huje je menda pri Japoncih. Italijanska hrana (Eataly) je dostopnejša, tu pa tam pa naletimo tudi na dobre cene: recimo v slovenskem paviljonu (čeprav ni mizic), pri Romunih pa stane svinjska krača s fižolom poštenih 7 €. Bogata je ponudba piv, na celu z belgijskimi in češkimi.

TALIJANSKI VELEKAN. Palazzo Italia je daleč največji paviljon, kot se za gostitelje spodbija, čeprav so njegovo gradnjo spremljale polemike. Vrsta je dolga, načrtovalec Michele Molè je objekt opremil s fotokatalitskim betonom, ki absorbuje škodljive izpuste v zraku ter s fotovoltaičnimi celicami na stekleni strehi.

so prijetno prenenetile: Argentina je menika tudi, Ekvador se z omejenim budžetom im zaslonom (širok je kakih 20 metrov, na avnine in plaže ...

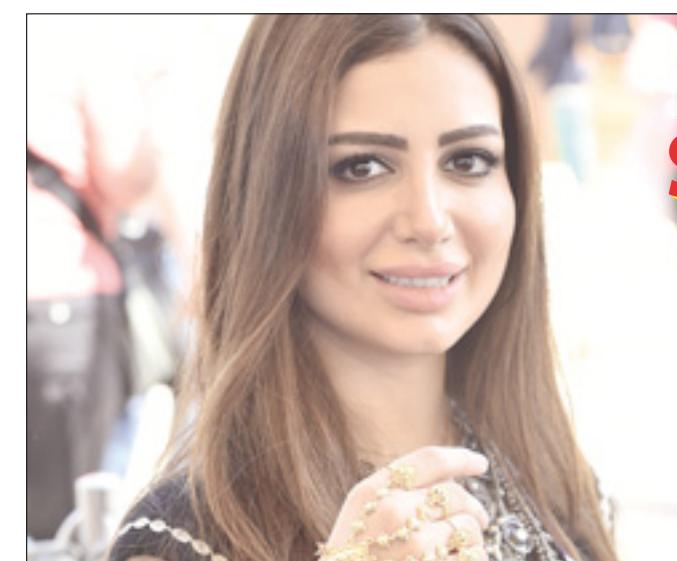
NIZOZEMSKA LAHOTNOST. Pred paviljonom imajo neke vrste »luna park«, v katerem imajo glavno vlogo kioski-kombiji iz 60. let (v hipievskemu stilu), ki ponujajo sendviče in druge prizanke. Nizozemci delujejo sproščeno, tako sproščeno, da ljudje na njihovih divanah med kravicami mirno spijo.

o drevesnice in druge nasade, Irančani se zanimali. Preprosti avstrijski gozd pa pritegne.

SLOVENSKA JELKA. Lepa lesena zgradba s skromno in težko razumljivo vsebino. Kako lahko človek razume, zakaj sta tam sol in ajda, na steni je (Groharjeva) slika Postojnske jame, s stropu pa visi (Pipistrelovo) letalo, o katerem nič ne piše? Še dobro, da so tam tudi prijazno osebje, tridimenzionalna očala in včasih še Evgen Ban, ki sam pritegne na desetine obiskovalcev.

ŠARMANTNA DEKLETA. Tu je elegantna Kuvatijčanka Alaa (na sliki), tam stoji nasmejana hostesa iz Tanzanie, plavolasa beloruska prodajalka ponuja sladoled z vodko ... Kamor se obrneš, opaziš lepa dekleta najrazličnejših narodnosti.

de v puščavskih deželah, kjer so jo včasih Izraelci in Arabci uporabljajo razne tehnike, imajo Rusi sladke vode v izobilju. Lep umetnostjo in degustacijami.

ZAKAVKAZJE IN SREDNJA AZIJA. Azerbajdzanci so si zamislieli zelo originalen paviljon (na sliki), Kazahstan že vabi na Expo 2017 v Astani, Turkmenistan nastopa s pisano zgradbo. Te države skušajo prepričati goste, da so ob čpanju nafte in naravnega plina občutljive do okolja.

Ko sem začel delati na Radiu Koper, me je takratni direktor, zdaj že pokojni Miro Kocjan, poklical na razgovor in mi kot mlademu novinarju položil marsikaj na srce. Poleg pomena poštenosti in morale v časnikarskem poklicu se je zadržal tudi pri vsebinah, na katere naj bom pozoren pri načrtovanju prispevkov z Goriške. »O primicijah je potrebeno poročati, o primicijah. Te so bile, so in bodo prednost tega prostora,« mi je pomenljivo dejal. In kako prav je imel, čeprav najverjetneje tudi on takrat ni poznal starih avstroogrskih statističnih obdelav kmetijskih panog, po katerih je bilo poljedelstvo poknežene grofije Goriške in Gradišča daleč najbolj donosno na območju celotne monarhije. Količinsko jedro je takrat predstavljal krompir, cenovno špičco pa beluši in druge zgodnjegrojščine. Železna cesta, ki je najprej preko Trsta, nato pa po bohinjski progri povezovala provinco z glavnimi mestami države, je omogočala trženje pridelkov vse do Dunaja, Linza, Pešte ali Prage. Takih zlatih časov, ko so v prestolnicah ob Donavi med prvimi cenili pridelke Posočja, žal že dolgo ni več, od nekdajnih stebrov kmetijstva pa je ostalo tako malo, da lahko kvečjemu popestijo krajevno kulinariko, za prodajo v oddaljene kraje pa ostane le še kakšen zabojček.

Šparga, špargelj ali beluš

V knjižni slovenščini najdemo kot edini pravi izraz za Asparagus officinalis, beluš. Slovenska narečja po drugi strani prsegajo na špargelj, kar je izpeljano iz nemške besede (gemüse ali gemeiner) spargel, okusni poganjek. V nekaterih vaseh na Goriškem jih klíčejo z žensko samostalnško obliko šparga. Isti izraz velja za celotno rastlino, njene poganjke in tudi vrsto na njivi, ki jo v času rodnosti grebenčijo, da pridejajo bledene šparge. Mogče se je prav zaradi bele barve cenjenih poganjkov razširil izraz beluš. No, danes tržišče ponovno ceni tudi zelene poganjke; take barve so se vedala tudi vsi poganjki divjih špargeljev. Le malokdo pa ve, da imamo moške in ženske rastline, kar seveda lahko opazimo še v času cvetenja in kasnejšega oblikovanja plodov, ki imajo obliko rdečih kroglic. Strokovnjaki so opazili, da ženske rastline hranijo del energije, ki jo črpojajo iz podzemnega rizoma, za razmnoževanje, tako da so njihovi poganjki običajno tanjši od poganjkov moških rastlin. V semenarnah oziroma v središčih za razmnoževanje belušev so z kdo ve kakšnimi posegi v genetsko zasnovo rastline uspeli doseči, da vzgajajo in dajejo na trg same samice. Špargelj, ki se ga že zaradi oblike drži sloves afrodiziaka, ima zato prav klavrnno spolno življene...

Od kdaj je od nekdaj?

Pridelovalci in potomci pridelovalcev iz Štandreža, Mirna ali Orehovlj vedo vsi po vrsti povedati, da so šparge pri njih gojili že od nekdaj. Pisani viri začno izpostavljati pomen špargeljev na Goriškem še v drugi polovici devetnajstega stoletja. V zapisu o poučnem potovanju župnika Matije Vatovca iz Zgornje Vipavske doline v Furlanijo, kamor se je odpravil pogledat, kaj in kako tam gojijo, zapisa o beluših ne najdemo. Zato pa govori o neskončnih prostanstvih koruze, nad katero se dvigajo le murve, namenjene vzgoji sviloprek. V tistih časih, torej vse do druge polovice devetnajstega stoletja, je bila to ena izmed vodilnih dejavnosti, ki je rezala kruh tako kmetom kot zaposlenim v tekstilni industriji. Nato se je pojavila bolezen in panoga se je sesula. Le nekaj let kasneje je pojav odišja

N orehovskem polju

Neva in štirje velikani

Trojček

Odstiranje in pobiranje

Debeli in tanki

Zeleni so tanjši

Mitja

gjev? Ni ga svetnika ali luninega koledarja, ki to to zaukazal: narava je muhasta in nepredvidljiva. Lani, zledu navkljub, so prve bele glavice opazili že 7. februarja, letošnje deževno slovo zime in še bolj moker začetek pomladje je za tri tedne zamaknil začetek pobiranja poganjkov. V prvi dekadki janija je izkoriscanja šparge običajno konec, toda pridelovalec to opazi sam. Novi poganjki, ki ne dosegajo več pričakovane debeline, so znak, da se je koreninski del izčrpal in rastlini je potrebno dati čas, da si opomore. No ja, pa tudi Ušajevi si morajo opomoči. »Dokler je sezona šparge, ni potrebitka. Dela ne moreš preložiti od danes na jutri. Potrebno jih je dnevno nabirati, oprati, očistiti, pripraviti za trg, razvoziti. Ni čudno, da jih ponoc sanjam,« se nekoliko kislo nasmehe Mitja.

Ko je sezone pobiranja konec, je potrebno greben razkopati, da se poganjki lahko razrasijo, saj bi se brez fotosinteze rastlina povsem izčrpala, tako pa si začne ponovno nabirati moči in kopiti škrob v rizom. Pozimi orumene in že povsem olesene poganjke odstranijo in skurijo, saj s tem uničijo marsikatero bolezen, ki bi sicer ostala na polju. In potem samo čakajo, kdaj bo narava špargo ponovno prebudila in kdaj bo potrebno na vrstah, namenjenih gojenju belih poganjkov, ponovno oblikovati greben.

Beli ali zeleni

Zasipanje rastline z namenom, da bi poganjki ostali beli, se je uveljavilo šele pred nekaj stoletji. Načelno velja, da ostane vsak poganjek v temi bel, na svetlobi pa pozelejni, vendar je odločitev za pridelavo belih ali zelenih belušev bolj dolgoročna, kot se zdi na prvi pogled, saj ni vsak kultivar primeren za vse. »Pri belih špargah isčemo tudi debelino, medtem ko morajo biti zeleni vitkejši,« mi razloži Mitja, ki za bele šparge uporablja sorto dariana, za zelene eros, preizkuša pa tudi nekatere druge kultivarje. Jaso, tudi pri beluših je potrebno najti najprimernejšo sorto za posamezno okolje, za vsak posamezni »terroir«, kot bi rekli v vinških krogih. Izbiha je odvisna tudi od zah-tev tržišča. Ušajevi, kjer za čiščenje in pripravo šparg za prodajo skrbita najstarejša na domačiji, gospodar Virgil in gospodinja Neva, radi sestavijo snope z mešanimi, tako tanjšimi kot in debelejšimi poganjki. Belih in zelenih pa ne mešajo v isti snop, čeprav zlasti kuhanji radi posegajo po obeh tipih istočasno, kar jim omogoča več domišljije pri njihovi pripravi. Okusi se malenkostno razlikujejo, tako da se lahko prijetno dopolnjujejo, vendar najbolj važno je, da sladokusci ponovno spoznavajo dobroto domačih špargeljev.

»Špargli, ki rastejo na teh naših tleh, so okusnejši od tistih iz Fossalona, kjer je zaradi peska pridelava mnogo lažja, pa tudi pobiranje je cenejše, saj se jim nož ne skrha tolkokrat kot nam, ki imamo v zemljji polno kamna. Vendar nam prav tisti, ki imajo najlažje pogoje dela, narekujejo ceno,« se nekoliko hudoje Mitja, ki mu prav tako ni jasno, zakaj mora vršički, ki se slučajno odlomijo, prodajati po polovični ceni. Meni je še manj jasno, zakaj morajo poganjki z vršički, ki so se že začeli odpirati, na kompost. Zaključiva, da ljudje kupujejo z očmi, ki vidijo obliko, barvo in ceno, ne pa z usti, ki bi prepoznale okus.

Kuharski namig

Rimskemu cesarju Gaju Avgustu Oktaviju pripisujejo rek »hitro kot bi špargelj skuhal«, kar pomeni, da Rimljani poganjkov niso dolgo cmarili, so pa bili poganjki takrat zagotovo tanjši od sodobnih gojenih belušev. Za večino današnjih debelinkotov velja, da jih kuhamo četr ure, skoraj obvezno v snopu, pri čemer je samo spodnji del v vodi, zgornji pa se kuha v sopari. Šefi priporočajo, da za ohranitev snazne beline damo v vodo malo kisa ali limoninega soka. Seveda so užitni tudi surovi, okus pa jim izdatno poveča peka na žaru ali sotiranje v ponvi, po možnosti oviti s slanino. Odlični so za rižote, mineštne in kremne juhe, izjemni tudi cvrti v tempi, ki jih postrežemo z nežno omako. Nasri nonoti so jih imeli najraje v solati z jajcem: okus so jim poudarili na tanko narezani listi mladega česna. Zato le urning na trg ali do najbljžjega pridelovalca in veselo na delo!

ŽLAHTNA IN ZELO CENJENA KULTURA

Čas špargljev

TONI GOMIŠČEK (besedilo in slike)

in peronospore, kasneje pa še trsne uši, uničil vinogradništvo. Kaj zdaj? Delovnih rok je bilo ogromno, trajnejšo rešitev so predstavljale le panoge, ki zahtevajo dosti ročnega dela in so zato obeta večji zaslужek. V Brdih so tako takrat začeli v večji meri saditi česnje, po Vipavski dolini in na ravnicu ob Soči pa gojiti beluše.

Rajska rastlina osvojila svet

Asparagus naj bi izhajal iz Mezopotamije, za katero mnogi razlagalci svetih pisav menijo, da je navdihnila zapise o raju na zemlji. Pridelovanje in uživanje mladih poganjkov se je od tam širilo v Egipt, z območjem Nilu pa po celotnem rimskem imperiju. Preko poti svile je rastlina prišla tudi na Kitajsko, kjer se je tako zasidrala v kulinariki in ljudskem zdravilstvu, da danes pridelajo že skoraj devet desetin vseh špargeljev.

S padcem rimskega imperija se je v Evropi pridelovanje špargeljev ohranilo zgolj v samostanskih vrtovih, kasneje pa je, zlasti po zaslugi radoživih in dobrojednih francoskih kraljev, špargelj ponovno postal vse bolj cenjenega grojščina. V novi sveti so ga posneli Angleži, kmalu pa so ga vzljubili tudi ameriški domorodci, ki so bili, prav tako kot Kitajci, prepričani v njegovo zdravilstvo. Značilen vonj, ki ga ima urin že nekaj minut potem, ko zaužijemo asparaguse poganjke, je namreč vodil k prepričanju, da imajo ti poganjki izjemno sposobnost čiščenja organizma. Danes lahko to potrdijo tudi raziskave, čeprav je vonj bolj lasten se-stavnam samega šparglja kot pa dejstvu, da bi ta rastlina, podobno kot aktivno oglje, ve-

Posebnosti pridelave

»Špargo lahko gojimo samo na površinah, ki nimajo plevela. Ko se pripravljamo na preobrazbo njive, ki je bila več let opuščena in je zatravljena in polna plevila, prvo leto posadimo koruzo, ker le na mladi koruzi lahko uporabimo nekatera fitofarmacevtska sredstva za njegovo zatiiranje,« razlagata Mitja Ušaj iz Orehovlj, ki ga po dobrih špargah poznajo sladokusci ob bližu in daleč, saj ima utečeno prodajo na domu, še njegov oče Virgil pa jih je sam dostavljal preprodajalcem v Štandrež ali na gorisko tržnico. Potem pride na vrsto soja, ki zemljo zrahla in obogati z dušikom, nato pšenica ali še raje ječmen, ki močno zatrepa plevel. Ambrozija, ki se vse pogosteje pojavlja na zapeščenih površinah, pripravimo zemlje podaljša za eno leto, saj jo je potrebeno odstraniti še pred setvijo koruze. V zbiti zemlji pod travnjem so pogoste tudi strune, ličinke hroščev pokalici, ki so v podzemnem stadiju izredno nevaren škodljivec.

»Ko je zemlja očiščena plevela, jo najprej preorjemo: na orehovskem polju gremo lahko 70 cm globoko, v Mirnu pa le 40 cm, ker je spodaj že šuder, gramoz,« nadaslujuje Mitja. »Nato njivo zbranamo in naredimo 35 cm globoke brazde, v katere damo sadike, ki imajo že 25 cm dolge korenike, rizom. Nekoč so šparge najraje gnjili s konjskim gnjonom, danes pa uporabljamo brikete, vendar rastlina ne sme dobiti preveč dušika.«

Ušajevi imajo vrste za gojenje belušev po 3,5 m narazen, kar jim omogoča lažjo strojno obdelavo.

»Prve leto samo spremljamo rast poganjkov in rahljamo zemljo okrog njih, naslednje leto jih lahko že nekaj malega pobremo, dejansko pa zamenjamo špargo izkorisciati še v tretjem letu,« zaključi Mitja in tako seštejeva, da mine od odločitve o gojitvi do prvega resnega pridelka kar šest do sedem let. Pri Ušajevih imajo trenutno tri hektarje šparge, po odločitvi sina Kristjana, da ostane na kmetiji, pa so sklenili obseg povečati na 8 ha; toliko naj bi še zmogli obdelati kot družina, istočasno pa bi jim ostalo dovolj zemlje za kolobarjenje in druge kulture, s katerimi se ukvarjajo (krompir, repa za kisanje, radič, okrasne in jedilne buče ...).

Dnevno pobiranje poganjkov, ki je že samo po sebi naporno delo, postane v dežju toliko težje. »Takrat obvezno delamo v dveh, saj eden le za toliko dvigne folijo, da jih drugi pobere, potem pa jo hitro spet namesti. Če nam dež razmoči greben, ga moramo čimprej posušiti. Nekajdnevno močno deževje sredi sezone lahko usodno zmanjša pridelek,« mi pripoveduje. Prevelika suša tudi škodi, vendar je potrebno biti z namakanjem pazljiv, saj je le kapljčni sistem zares dobrodošen in učinkovit. In koliko traja sezona pobiranja špar-

ge? Ni ga svetnika ali luninega koledarja, ki to to zaukazal: narava je muhasta in nepredvidljiva. Lani, zledu navkljub, so prve bele glavice opazili že 7. februarja, letošnje deževno slovo zime in še bolj moker začetek pomladje je za tri tedne zamaknil začetek pobiranja poganjkov. V prvi dekadki janija je izkoriscanja šparge običajno konec, toda pridelovalec to opazi sam. Novi poganjki, ki ne dosegajo več pričakovane debeline, so znak, da se je koreninski del izčrpal in rastlini je potrebno dati čas, da si opomore. No ja, pa tudi Ušajevi si morajo opomoči. »Dokler je sezona šparge, ni potrebitka. Dela ne moreš preložiti od danes na jutri. Potrebno jih je dnevno nabirati, oprati, očistiti, pripraviti za trg, razvoziti. Ni čudno, da jih ponoc sanjam,« se nekoliko kislo nasmehe Mitja.

Ko je sezone pobiranja konec, je potrebno greben razkopati, da se poganjki lahko razrasijo, saj bi se brez fotosinteze rastlina povsem izčrpala, tako pa si začne ponovno nabirati moči in kopiti škrob v rizom. Pozimi orumene in že povsem olesene poganjke odstranijo in skurijo, saj s tem uničijo marsikatero bolezen, ki bi sicer ostala na polju. In potem samo čakajo, kdaj bo narava špargo ponovno prebudila in kdaj bo potrebno na vrstah, namenjenih gojenju belih poganjkov, ponovno oblikovati greben.

Ko je sezone pobiranja konec, je potrebno greben razkopati, da se poganjki lahko razrasijo, saj bi se brez fotosinteze rastlina povsem izčrpala, tako pa si začne ponovno nabirati moči in kopiti škrob v rizom. Pozimi orumene in že povsem olesene poganjke odstranijo in skurijo, saj s tem uničijo marsikatero bolezen, ki bi sicer ostala na polju. In potem samo čakajo, kdaj bo narava špargo ponovno prebudila in kdaj bo potrebno na vrstah, namenjenih gojenju belih poganjkov, ponovno oblikovati greben.

GORICA - Intenziven dan novinarja in pisatelja Roberta Saviana na festivalu èStoria

Vse, o čemer sanjaš, lahko uresničiš

Kdor govori o napakah in protislovijih nekega okolja, tega ne stori zato, ker bi ga rad omalovaževal ali poniževel: pripovedovanje o zлу je začetek spremembe, prva stopnička, ki lahko tisto isto okolje privede do tega, da zlo tudi dokončno premaga. Kako? Z znanjem in spoznavanjem, z branjem knjig, poglabljanjem v zgodovino. Kajti že res, da so življenjski ritmi danes neverjetno hitri in da nas od vseposod zasipavajo z informacijami. Ampak vsakdo se sam odloči, ali bo še dalje drsel po ledenu jezeru informacij ali se bo spustil v njegove globine. Kajti knjige so kot bombe, ki v ledu ustvarijo luknje in nam omogočijo, da pogledamo, kaj se skriva pod tisto enolično in pomirjujočo skorjo ledu. Oblast pa nima rada ljudi, ki berejo in se informirajo. Veliko raje se spogleduje s tistimi, ki se pričojujejo in nič ne naredijo. Zato vam želim predvsem to, da bi bili v vsakem trenutku svojega življenja sposobni opustiti pritožbe in jih zamenjati za akcijo.

To bi lahko bila ena možnih sintez včerajnjega goriškega dne Roberta Saviana. Ena od možnih, kajti na dveh javnih srečanjih, na katerih je 35-letni neapeljski novinar in pisatelj spregovoril v sklopu zgodovinskega festivala èStoria, je bilo izrečenih veliko pomenljivih in spodbudnih besed, ki sijojo k razmisleku. Saviano je v Gorico prišel po nagrado FriuliAdria Il romanzo della storia (roman zgodovine), nagrado, ki jo goriški festival in Pordenonelegge vsako leto podelita avtorju, ki v svojih delih prepleta zgodovino in naracijo. Kot so zapisali v utemeljitvi, ki

je pod prepolnim Herodotovim šotorom v Ljudskem vrtu prebral pobudnik in direktor festivala Adriano Ossola, je Saviano v svojih knjigah natančno in z nepriazdetoščjo zgodovinarja analiziral sedanost - v prvi vrsti antropološke vidike organiziranega kriminala - ter milijonom

Gledališče Verdi so napolnili italijanski in slovenski dijaki, ki so pozorno prisluhnili Savianu; desno podelitev nagrade FriulAdria

BUMBACA

bralcem omogočil, da se seznanijo z njegovim nezakonitim delovanjem. Mladim, katerim je letošnji èStoria posvečen, sta lahko pogum in vztrajnost mladega kronista za zgled. Chiara Mio, predsednica denarnega zavoda, ki nagrado financira, je uradni utemeljivit dodala še svojo. Med številnimi sporočili, ki jih s svojimi življenjskimi izbirami posreduje mladim in manj mladim, je izpostavila dve: Saviano nas spominja, da se trud, ki ga vlagamo v dosega nekega cilja, vedno obrestuje, in opozarja, da nas zakoreninjenost v kulturni in znanje projicira v prihodnost.

SLOVENSKA DOBRODOŠLICA SAVIANU

In ravno mladim je Saviano posvetil prejeto nagrado - in to ne samo v mislih, temveč tudi v dejanjih. Denarno nagrado je namenil izvedbi projekta, pri katerem je sodelovalo kar šestito dijakov Furiani Julijanske krajine: vsak je prejel v dar izvod njegove najnovije knjige ZeroZeroZero in se z njogom vzbuznil v svet mamil, legalnosti, družbenega angažmaja. Dijaki so prirediteljem poslali kar petsto vprašanj, ki bi jih želeli postaviti Savianu in nekatere med njimi, na primer tisto Sanje Vogrč z liceja Gregorčič, so včeraj dopoldne izzvenela v Verdijevem gledališču, polnem

italijanskih in slovenskih dijakov (v imenu slednjih mu je dobrodošlico izrekla dijakinja istega liceja Elena Marvin). Saviano je bil odlično razpoložen (na koncu je tudi potprežljivo podpisal nekaj sto knjig) in se pred pozornimi poslušalci razgovoril o svoji življenjski zgodbi: o izidu knjige Gomorra, za katero je od prvega založnika prejel 5.000 evrov (na prvih predstavah pa poslušalce štel na prste ene roke).

O tistem telefonskem klicu, ki je 26-letnega neapeljskega kronista z diplomo iz filozofije presenetil v Pordenonu in mu spremenil življenje: od takrat, to je skoraj

celih deset let (!), živi v spremstvu neuniformiranih karabinjerjev, ki skrbijo za njegovo varnost in z njim delijo vsakdan (njim in 38.000 uram, ki so jih preživel skupaj, je tudi posvetil knjigo ZeroZeroZero).

O tem, da danes, ko mu že nakup novih čevljev povzroča kopico logističnih težav, obžaluje vse rojstnodnevne zabave, ki jih ni priredil v prvih šestindvajsetih letih svojega življenja. Kajti pomen in trdnost nekaterih vezi postaneta človeku jasna šele, ko teh vezi ni več ...

O knjigah, predvsem zgodovinskih, ki jih ima nezansko rad, ker se z njimi potopiti v preteklost, a tudi sooča s svojimi dobrimi in slabimi lastnostmi. (Knjigam je posvetil glavnino svojega posega v Ljudskem vrtu in pozornim poslušalcem spregovoril o avtorjih, ki so zaznamovali njegovo duhovno rast - poljska pesnica Wissawa Szymborska, kubanski ustvarjalec Reinald Arenas, tržaški mirovnik Danilo Dolci, ameriški pisatelj Philip Roth, Umberto Eco, Goffredo Fofi ...)

O težkih drogah, ki uničujejo duše in telesa mladih ljudi ter polnijo blagajne organiziranega kriminala in terorističnih organizacij: 90% vsega heroina pridelajo afghanistanski telebani, mi pa vztrajamo, da so razlogi za vojno verske narave ... Dokumentirajte se, preden karkoli poskusite: berite, oglejte si dokumentarce, filme, TV-nadaljevanke, skušajte razumeti, kdo se okorišča z vašim denarjem.

O tem, da je sreča sestavljena iz trencakov, zato je dobro, da vemo, kdaj doživljamo enega izmed njih.

O sanjah, ki so sestavni del naših življenj in so že začetek akcije. Zato rad ponavlja besede Walta Disneya: vse, o čemer sanjaš, lahko uresničiš. (pd)

Občinstvo trojice pesnikov BUMBACA

èSTORIA - Pesniki mlajše generacije Med koreninami in sodobnostjo

Na petkovem sporednu festivala èStoria je gotovo bil najživahnejši del včernega srečanja na Verdijevem korzu v kavarni Qubik. Letošnja pobuda nosi naslov *Mladi* in dejansko je 90 odstotkov prisotnih bilo mlajših od trideset let. Sicer pa je bila vsebina namenjena poeziji. Več kot tridesetim poslušalcem so nekaj svojih pesmi prebrali ali zapele trije mlajši ustvarjalci. Z njimi se je pogovarjal literat Francesco Tomada, ki jih je spraševal o smereh pesniškega pisanja na napeti niti med kulturnimi koreninami in sodobnostjo.

Julian Zhara, po rodu iz Albanije, sicer pa pol drugo desetletje s stalnim bivališčem pri nas, se spozna na italijansko slovstvo, črpa iz njegove zakladnice, a hkrati zelo osebno piše in svoja pisanja sporoča svetu ob spremljavi sodobne glasbe. Pravzaprav je šlo skoraj za gledališki nastop s protipolitičnimi recitacijami (*Elefante nella stanza, Lamponi, Brodo del porno ...*), obraznimi grimasami in telesno izraznostjo.

Matteo Cimenti izhaja iz glasbeno-poustvarjalnosti in ustvarjalnosti. Do treh let nazaj ni še ničesar napisal. Nato je pomisli, da bi pristope, ki jih uporablja v glasbi lahko prenesel na besedo. Nastala je drobna zbirka pesmi, skoraj drobne proze, z odtenki sarkazma, vsekakor pa kritične drže in spraševanja, kam naj življenje krene v letih pred štiridesetim rojstnim dnem.

David Bandelj je opredelil nekaj značilnosti slovenske poezije in v zvezzi z iztočnico povezovalca, da je v Sloveniji v teku stalno ponavljajoče se valovanje od ustvarjalnosti do zavračanja

klijejev in ponovnega nameščanja parametrov dobrega pesnikovanja, potrdil, da je pesniška produkcija količinsko nadpovprečna. Ostaja pa tudi nekaj trdnih točk, na katere se je mogoče nasloniti. Glede vloge Gorice je dejal, da je mesto pravo geografsko in kulturno križišče in je zato nerazumljivo zborovanje skrajnih desničarjev, saj ovira uveljavljanje tradicionalnih mestnih vrednot. Nato je prebral nekaj pesmi v italijanskem prevodu, nekaj v slovenščini brez prevoda in še eno v italijanščini o meji. Njen slovenski izvirnik se glasi: »Pravzaprav gre / le za zarezo / morda rano / postavljeno v krog stvarstva / krvavečo v pošasten nedogled / pelji se enkrat s kolesom po Škabrijelovi / pet kilovih metrov kolesarske steze je požrla / nikogaršnja zemlja.«

Večer se je nadaljeval z nastopom glasbene skupine The hunting dogs, ki je zaigrala nekaj odlomkov filmske glasbene kulisse domačega mladega avtorja. (ar)

slovensko
stalno
gledališče
ABONMA V GORICI

Slovensko stalno gledališče NOVA UPORIZORITÉ!

Vinko Möderndorfer

OBISKI

režiser Vinko Möderndorfer

v pondeljek, 25. maja, ob 20.30

V Kulturnem centru Lojze Bratuž

z italijanskimi nadnapisi

Urnički in postaje brezplačnega avtobusnega prevoza:
Doberdob - na trgu sv. Martina ob 19.35, Tržič-ul.
San Polo pri bolnici ob 19.45, Štivan - pri križišču na
avtobusni postaji ob 19.50, Jamije - na avtobusni
postaji ob 20.00, Gabrie - na avtobusni postaji ob
20.10, Sovodnje - pri lekarni ob 20.15

Blagajna gledališča bo odprta uro pred začetkom
predstave

DANAŠNJI PROGRAM

Za zaključek ... Peter Pan

Britanski minister za obrambo Michael Fallon ter režiser in pisatelj Andrew Birkin sta dva izmed osrednjih današnjih gostov festivala èStoria. Program se začenja ob 9.30 v Herodotovem šotoru na temo Jezusa in otroštva, ob isti uri bo v palaci De Bassa srečanje o knjigi *La guerra vista da un idiota*. Spektakel o Ostržku s Pierom Dorflesom bo v Herodotovem šotoru ob 10.30, v palaci De Bassa pa bo Aldo Cazzullo govoril na temo *Possa il mio sangue servire*. V Verdijevem gledališču bo ob 11. uri predavanje o novem kalifatu z Giampaolom Cadalaujem, Mauriziom Molinarjem in Loretto Napoleoni, opoldne pa bodo v Herodotovem šotoru o Dunajskem kongresu predaval Sergio Romano, Brian Vick in Georg Meyer. Popoldanski del se bo ob 15. uri začel s predavanjem o Osimskem sporazumu (v muzeju Sv. Klavdija) ter obrambi in varnosti v Evropi: tega bosta v Verdijevem gledališču oblikovala minister Michael Fallon in Paolo Mieli, vodil bo britanski novinar William Ward. Ob 15.30 bodo v palaci De Bassa vrteli dokumentarec *Art War* o vlogi grafiterjev v vstajah v Egiptu, ob 16.30 pa bo v Herodotovem šotoru srečanje o mladih rimskih cesarjih z Massimom Finijem, ki ga bo intervjuval Giovanni Tomasin. V muzeju Sv. Klare bo ob 17. uri srečanje o prvi svetovni vojni v očeh mladih, v Herodotovem šotoru ob 17.30 pa o sinovih diktatorjev z Jeanom Brisardon, Lano Paršino in Sergijem Cancianijem. Zaključno srečanje o J.M. Barriju in Petru Panu bo na istem prizorišču ob 19. uri: o družini, ki je navdihnila avtorja Petra Pana, se bo s Stefanom Salisom pogovarjal scenarist, režiser in pisatelj Andrew Birkin, ki je v svoji karieri sodeloval tudi s Stanleyjem Kubrickom in Beatli ter je eden izmed scenaristov filma *Ime rože* po romanu Umberta Eca.

GORICA - Shoda gibanja CasaPound in njegovih nasprotnikov

Trikrat napeto, a brez incidentov

Sprevoda antifašistov (zgoraj) in gibanja CasaPound (spodaj), varovali so ju tudi policisti v bojni opremi (ob naslovu) BUMBACA

Temperatura je nekajkrat narašla, do fizičnega stika pa ni nikoli prišlo. Od 2500 do 3000 ljudi se je včeraj udeležilo manifestacije in protimanifestacije, ki so ju po goriških ulicah organizirali skrajno desničarsko gibanje CasaPound ter protifašisti in mirovniki. Sprevoda sta potekala ločeno, na nekaterih točkah pa je vseeno prišlo do napetosti. Na koncu fizičnega obračunavanja in gmotne škode ni bilo, saj so sile javnega reda - skupaj naj bi v mestu bilo okrog 300 policistov, karabinjerjev in posebnih oddelkov - poskrbele za to, da je nasprotujoča si sprevoda vedno ločevala varna razdalja.

Shoda gibanja CasaPound se je udeležilo nekaj več kot 1500 ljudi. Med njimi je bil tudi državni vodja Gianluca Iannone, po katerem so za sprevod ob stoletnici vstopa Italije v prvo svetovno vojno izbrali Gorico, ker je »simbolno mesto«. Iannone je povedal, da čezmejnemu sodelovanju ne nasprotuje, obžaloval pa je, da je bilo v mestu veliko zaprtih trgovin; dejal je, da je psiho povzročila »talibanska in mafija propaganda proti gibanju CasaPound«. Na parkirišču pri Drevoredu Oriani so se manifestanti, ki so z dvanaestimi avtobusi, kombiji in številnimi avtomobili prišli z vseh koncov Italije, začeli zbirati že okrog 14. ure, startali pa so nekaj minut po 16. uri. Neofašistični sprevod je bil turoben, vojaško urejen, udeleženci so v tišini in z resnimi izrazi korakali v vrstah. Za red je skrbelo veliko varnostnikov, prednikov gibanja v rdečih pelerinah, mnogo je bilo mladih obrazov. Marširali so pod različnimi zastavami: ob trobojnici in osmerokotni želvi, ki je simbol gibanja CasaPound, so s seboj prinesli zastave v spomin na italijanske vojake, ki so padli v prvi svetovni vojni, in zastave vseh držav udeleženek. Skupine s svojimi transparenti so prišle iz domača vseh italijanskih dežel, od Veneta do Apulije. Za svojim transparentom so korakali tudi predstavniki CasaPound iz FJK ter mladinsko združenje Blocco Studentesco. Na večji zastavi je bilo natisnjeno geslo »Risorgi, combatti, vinci« (Vstani, bojuj se, zmagaj), na enem izmed transparentov pa besede »Riprendiamoci tutto« (Vse si ponovno prilastimo). Z Drevoreda Oriani so krenili proti Ulici Cadorna, kjer so položili venec k spomeniku pešaku in prižgali tribarne raketne, nato so se odpravili do Battistijevega trga, kjer so prav tako sredi tribarvnega drama položili rdeče vrtnice k spomeniku Enrico Totiju. Tisti sprevod se je nadaljeval do Spominskega parka, kjer so položili vrtnice k lapidariju.

Tam je potekala slovesnost. Pristaši gibanja CasaPound so s seboj prinesli vrečke zemlje iz raznih italijanskih mest in jih simbolno usli v nekakšno žerjavnico. Govor je imel podpredsednik CasaPound in vodja gibanja Sovranità Simone Di Stefano. »Ni nas sram, da smo Italijani, sramu-

jemo pa se italijanskih politikov. Mi ne razlikujemo med desnicijo in levico, ampak med tistimi, ki ljubijo in ne ljubijo države. V Gorico smo se prišli poklonit vsem tistim italijanskim herojem, ki so tu umrli med prvo svetovno vojno. Njihova kriščedno teče v naših žilah,« je dejal Di Stefano. Ob njem je na odrvu bilo več pripadnikov gibanja, med njimi pa je izstopala goriška občinska odbornica Silvana Romano.

Udeležencev protifašistične manifestacije je bilo okrog 1200. Sestava je bila zelo raznolika: zastopani so bili predstavniki vseh starosti, bilo je precej Slovencev

iz Slovenije, opazili pa smo tudi nekatere predstavnike slovenske narodne skupnosti v Italiji, nekatere občinske svetnike ter številne posameznike, ki so v Gorico prišli iz ostalih treh pokrajin dežele FJK. Nekaj je bilo tudi goriških in tržaških Slovencev. O raznolikosti shoda so pričali tudi raznorazni prepoznavni znaki, od zastav sindikatov, združenja Arcigay, raznoraznih levičarskih strank, titovk, mnogo transparentov pa so udeleženci shoda namestili oblastem, kot sta kvestura in prefektura, ki sta dovolili neofašistični shod gibanja CasaPound.

Številne goriške trgovine, predvsem tiste na ulicah, mimo katerih sta krenila oba sprevoda, so bile včeraj zaprte, nekatere samo popoldne, druge ves dan. Trgovci so se zbalili morebitnih izgredov in vandalskih napadov protestnikov, izložibe in vrata prodajalne Tigota na Korzu pa so celo zaščitili z leseniimi deskami. Kakor v vojnem stanju ... Dan je k sreči minil brez izgredov.

Protifašisti so s trga pred goriško železniško postajo proti Travniku krenili okrog 16. ure, potem ko je na kraj prispeval avtobus slovenskih potnikov, ki naj bi ga zadržali na mejnem prehodu pri Rdeči hiši. Med njimi - pravijo na kvesturi - naj bi nekateri imeli s seboj železne palice in manjši nož, dve osebi pa naj bi tudi ovadili. Med potjo so se nekajkrat zaustavili, med »premori« so peli pesem »Bella ciao«, ni zmanjkalo pa niti žalitev na račun neofašistov in niti piva, saj je npr. upravitelj kioska pri železniški postaji izpraznil vse zaloge. Med gesli so predvsem udeleženci iz Slovenije - teh je bilo kar veliko - skandirali »Smrt fašizmu, svoboda narodu«, slišati pa je bilo tako slovensko kot italijansko besedo.

Med italijanskimi naj omenimo pogosto uporabljeno hujšo žalitev, da bi se morali fašisti vrnilti v greznicne. Kritike so letele tudi na račun »vojaške parade«, ki bo danes v Trstu, in italijanske države, ki edina v Evropi praznuje vstop v vojno. V prvi vrsti na shodu je bil tudi Stojan Spetič, deželni tajnik SIK: »Sprešujem se, zakaj se sploh proslavljajo vojne. Prva svetovna vojna je bila svetovno klanje, ki je v Evropi prinesla fašizem in nacizem. Politično se sprašujem, zakaj so v Gorici dovolili ta shod. Se morda Italija pripravlja na novo vojno?« Shod se je zaključil na Travniku, kjer so udeleženci z godovinarko Alessandro Kersevan na celu zapeli pesem *Gorizia tu sei maledetta*.

Med sprevodom se je začrnilo trikrat. Prvič ko je protifašistični sprevod bil pred županstvom, sprevod CasaPound pa med ulicama Rismondo in Diaz. Nad desničarje so leteli antifašistični sloganji, odziva pa ni bilo. Drugič se je vzdušje nenelektrilo, ko je bila slovensost CasaPound v Spominskem parku še v teku, antifašistični sprevod pa je bil na drugem koncu mesta. Nekaj posameznikov - šlo naj bi za dva ali tri mladeniče - je s Korzo Italia začelo vpititi proti neofašistom, nekateri izmed teh so se jim hoteli približati, nemudoma pa so posredovali policisti in pomirili duhove.

Najbolj vroče je bilo okrog 18.30, ko se je antifašistični sprevod po Ulici Duca D'Aosta vrnil proti železniški postaji, v Spominskem parku pa je se že zaključevala svečanost desničarjev. Nekaj posameznikov je začelo izzivalno kričati v smeri neofašistov in proti policijskemu kordonu, ki je obkrožal park. Padla je zaščitna pregrada, počilo je nekaj petard, priletna ženska je po pregradah udrihalna z dežnikom. Sredi parka je bilo slišati protifašistične sloganje, kar je pripadnike CasaPound vznemirilo, prvega odziva pa ni bilo. Policisti in varnostniki manifestantom niso dovolili, da bi se približali Ulici Duca D'Aosta, napetost pa je minila približno četrte ure kasneje, ko sta sprevoda odšla vsak svojo pot: protifašistične demonstrante so pospremili do železniške postaje, desničarski sprevod pa do parkirišča na Drevoredu Oriani.

»Vse je potekalo po najboljšem redu. Neredov ni bilo, niti materialne škode ali mazaških akcij,« je povedal kvestor Lorenzo Pillinini in izpostavil dobro sodelovanje s slovensko policijo. (av, ale)

**DEBELA GRIŽA
Danes pride
predsednik
Mattarella**

Predsednik Sergio Mattarella

Italijanski predsednik Sergio Mattarella se bo danes na Goriškem v spremstvu diplomatskih zastopnikov Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške spomnil 100-letnico vstopa Italije v prvo vojno. Slavnost bo na Debeli griži v občini Zagaj, kjer so potekali kravivi boji med italijanskimi in avstro-ugarskimi vojaki.

»Predsednikov poklon padlim ob udeležbi predstavnikov bližnjih držav bo potekal v evropskem duhu sprave in upanja, ki je značilen za vodstvo Furlanije Julijanske krajine. Naša dežela je znala premostiti rane dveh vojn s plodno politiko čezmejnega sodelovanja, s čemer smo prehiteli siričite EU in padec meja,« pozdravlja jo na deželi predsednika.

Mattarella bo z letališča v Ronkah na kraj prišel okoli 15.30, prireditve pa bo trajala približno eno uro. Pozdravila ga bo županja Elisabetta Pian, poleg Mattarellje bosta govorila še obrambna ministrica Roberta Pinotti (dopoldne se bo udeležila vojaške parade v Trstu) in strokovnjak s področja prve svetovne vojne.

Dostop do prizorišča bodo omogočili tudi medijem in občanom, a v omejenem številu. Kdor se bo želel udeležiti slovesnosti, bo moral parkirati v obrtni coni na Malnšču v Sodovnjah. Na križišču z Ulico Primož Trubar bodo uredili začasno avtobusno postajo, ki jo bo od 13. ure dalje z Debelo grižo povezoval brezplačni avtobus; ta bo vozil vsakih dva set minut. Publike bo lahko do prizorišča slovesnosti prišla tudi po pešpoteh, ki vodi na Debelo grižo. Informacije bodo na kraju ponujali prostovoljci civilne zaščite. Od 13. ure dalje bo za promet zaprta cesta med Martinščino in Petovičami, zaprta pa bo tudi Ulica Brigata Sassari v Martinščini. Na dolochenih odsekih pokrajinskih cest št. 9 in 15 bo prepovedano parkiranje. Omejitve prometa naj bi veljale do 18. ure.

GORICA - Slovenske jasli v mestu

Na stežaj odprta vrata

Zaradi socialne stiske beležijo upad vpisov

Otroške jasli s slovenskim učnim jezikom Tika taka iz Ulice Rocca v severnem delu Gorice so v prejšnjih dneh na stežaj odprle vrata, zato da so didaktično dejavnost predstavile družinam, ki se zanimajo za vpis za prihodnje leto.

»Dan odprtih vrat smo priredili že drugič. Doslej nas je obiskalo osem mamic, ki jih je spremljalo tudi nekaj babic. Vse, ki so prišle, jih izrecno zanimajo naše jasli zaradi učenja slovenskega jezika,« pravi koordinatorka jasli Tika taka Mara Tinta in pojasnjuje, da so med interesenti v enakem številu tako slovenske kot italijanske družine. Slednje točno vedo, da je v jaslih Tika taka učni jezik slovenščina, zato pa se že zanimajo tudi za nadaljevanje šolanja v slovenščini.

Mara Tinta razlagata, da letos obiskuje jasli 25 otrok - dvanaest je velikih, trinajst je sredinčkov, medtem ko malih otrok ne sprejemajo, saj potrebujejo specifično nego. »Ob koncu letošnjega šolskega leta bo jasli zapustilo dvanaest otrok. Seveda upamo, da bomo tudi prihodnje leto napolnili vsa razpoložljiva mesta,« pravi Mara Tinta in poudarja, da za vpisovanje otrok v jasli skrbi občina, ki v ta namen pripravi lestvico. »Ni avtomatično, da bomo sprejeli dvanaest sredinčkov. Mogoče se bo našel tudi kak nekoliko starejši otrok, ki je na lestvici še iz prejšnjega leta,« pravi koordinatorka jasli in pojasnjuje, da bo goriška občina vpise zbirala do 30. maja.

Tudi Gorica v zadnjih letih gleda vpisov v jasli (predvsem v tiste z italijanskim učnim jezikom) beleži trend, ki je značilen za celo državo. Zaradi krize se po Italiji znižuje število otrok v jaslih: več mamic in očkov je na žalost brez dela, včasih je doma kak drug družinski član, kar še zlasti velja za dedke in babice, ki so se mogoče predčasno upokojili. Doslej se za slovenske jasli Tika taka, ki so jih odprli leta 2011, še ni zgodilo, da bi ne uspeli pokriti vseh razpoložljivih mest, tako da so vzgojiteljice vsekakor optimistike. Kakorkoli že, didaktična ponudba slovenskih jasli se je v zadnjih letih izkazala kot zelo dobra, sploh so štiri vzgojiteljice med malčki priljubljene. »Med letošnjim šolskim letom je bil di-

daktični program posvečen varnosti, saj so tako določile pristojne občinske službe. Otreko smo na primer učili, kaj je semaf, kaj so zebre, kdaj in kje lahko prečkajo cesto, kdaj pa ne. Pozornost smo posvetili tudi varnemu igranju, povedali smo jim, zakaj se ne smejo plezati po mizicah in omarah,« pravi Mara Tinta in napoveduje, da bo konec junija v jaslih še zaključna prireditve. Pred nekaj dnevi pa je bila zelo uspešna delavnica, med katero so otrokom pri ustvarjanju pomagali očetje. Spričo uspeha nameravajo zamisel še kdaj ponoviti.

Mamice na pogovoru z vzgojiteljico

BUMBACA

GORICA - Zaprtje tovarne SIAP v Stražcah

Do dogovora le prišlo

Lastništvo se je obvezalo, da bo pomagalo poiskati novega podjetnika - Zadovoljstvo dežele in nezadovoljstvo župana

»Družba Carraro bo pomagala pri navezovanju stikov s podjetji, ki bi bila zainteresirana za ponovno uporabo tovarniškega objekta, in sodelovala bo z javnimi ustanovami, zato da se omogoči umestitev nove industrijske dejavnosti.« Tako so pripisali k zapisniku dogovora, ki so ga podpisali predstavniki družbe - lastnice tovarne SIAP v goriških Stražcah in delavcev ob zaključku pogajalske omizja. Sklical ga je dežela, pri njem sta sodelovala podpredsednik deželne vlade Sergio Bolzonello in deželnna odbornica za delo Loreana Panariti. Navzoči so bili tudi krajevni upravitelji iz Gorice in predstavniki oddelka za osebje pri industrijski grapi iz Veneta.

Sestanek se je zaključil ob zadovoljstvu dežele, je povedal Bolzonello: »Naknadno omizje, ki je sledilo prvi pogajalski faz, je bilo nujno potrebno, ker je bilo treba bolje doreči dogovor in predvsem praviti nekatere "sive cone", zaradi katerih ga delavci ne bi podpisali.« Bolzonello je pozitivno ocenil tudi dejstvo, da »je bila v dogovor vključena jasna obveza podjetja, da bo - po zaprtju dosedanje produkcije - aktivno sodelovala pri iskanju dogovora z morebitnimi novimi podjetniki, ki bi imeli posebno "finančno" spodbudo.«

Znamenje delavske zasedbe tovarne v Stražcah

BUMBACA

rici. V pričakovanju tega - je dodal podpredsednik deželne vlade - besedilo dogovora določa, da bo 67 uslužbencev goriške tovarne lahko dobilo zaposlitev v tovarnah grupe v Manigu in v kraju Campodarsego pri Padovi, naproti jim bodo tudi prišli s posebnimi ugodnostmi. Tem, ki se bodo odločili, da podjetje zapustijo, pa bodo ponudili posebno "finančno" spodbudo.«

Dežela je odigrala pomembno vlogo, je še dejal Bolzonello, saj je prispevala k temu, da so takoj odpravile kritične točke, zaradi katerih je bil dogovor za delavce nesprejemljiv. »Dežela pa bo tudi stala ob strani morebitnim interesentom, ki bi bili pripravljeni prevzeti tovarno, saj je ta ključnega pomena za goriški proizvodni sektor,« je zagotovil.

Zadovoljstva pa ni zaznati pri goriškem županu Ettoreju Romoliju, ki je bil tudti navzoč pri deželnem omizju: »Osnovni podatek, ki pomeni hud udarec za Gorico, je zaprtje tovarne v Stražcah, delavci, ki bi pristali na zaposlitev v Manigu ali Campodarsku pa bi se po vsej verjetnosti morali odseliti iz našega mesta. Razlogov za pravo zadovoljstvo torej ni.«

RONKE - Pri Vili Visintini Miniussi

Trg poimenovali po Francu Jožefu

V Ronkah so trg v bližini Vile Visintini Miniussi poimenovali po avstrijskem cesarju Francu Jožefu. Na včerajnjem poimenovanju, ki ga je koordiniral občinski svetnik Francesco Pisapia, so izpostavili, da je bilo območje Ronk do leta 1918 sestavni del avstro-ogrskih monarhij.

Cesar Franc Jožef je bil absolutistični vladar, je bilo slišati na poimenovanju, a obenem tudi pobudnik velikih javnih del (omenjena je bila železnica), ki so spremenili podobo naših krajev. Na to je opozoril domači župan Roberto Fontanot, medtem ko je poslanec Giorgio Brandolin spregovoril o Evropi in njenem poslanstvu, ki ga je treba obravnavati, je poudaril, brez vsakršnega nostalgičnega naboja.

Filippo Fomentini je pozdravil v imenu Markusa Salvatorja Habsburškega, ki je pravnuk Franca Jožefa, poimenovanje sta pozdravili tudi častni konzulki Avstrije in Madžarske, Sabrina Strologo in Anna Rossi Illy.

BONAVENTURA

GORICA
V deželi krepko narasel obisk krajev spomina

V deželi FJK je krepko narasel obisk krajev spomina na prvo svetovno vojno. Od začetka letošnjega leta do danes je 19.000 oseb obiskalo spomeniško območje na Debeli grizi, 12.000 pa so jih našeli v Pokrajinskih muzejih na goriškem gradu. S številkama je včeraj postregla podpredsednica pokrajine Mara Černic na posvetu o trendih in priložnostih turizma; potekal je v okviru druge evropske borze zgodovinskega turizma in prve svetovne vojne, ki so jo organizirali ob festivalu eStory.

Zanimiva je bila primerjava s francoskimi izkušnjami, ki dokazujejo, kako je turizem, povezan s prvo vojno, donesen in ponuja pomembne priložnosti za razvoj krajevnega okolja. Francija je veliko vložila v tovrstno turistično ponudbo in jo razširila še na druga področja (eno-gastronomija, rekreacija, kultura ...), samo v muzejih in v kraju spomina pa turisti letno potrošijo 400 milijonov evrov.

GORICA - Sezona SSG
»Obiski« oz. kako se družina spreminja

FOTO LUCA QUAIA

Koncept »družine« se spreminja, z njimi pa tudi odnosi med generacijami: starši so bolj neodvisni, svobodni, odločni in dosledni, medtem ko otroci živijo pod pritiskom negotovosti današnjih časov. O tem, na duhovit način, govoriti nova komedija Vinka Möderndorferja *Obiski*. Uprizoritev Slovenskega stalnega gledališča (SSG), ki je v prejšnjih dneh zabavala tržaško publiko, bo jutri, 25. maja, ob 20.30 govorila v okviru goriškega abonmaja SSG v dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž.

Tina Gunzek in Primož Forte, Vladimir Jurc in Maja Blagočić so protagonisti teh obiskov, ki se začnejo v duhu običajnega družbenega obreda, a se nadaljujejo na povsem nepričakovani način. Mlada zaljubljena prvič obiščeta starše svojega izbranca: on je odrasel ob materi samohralki, ona pa zaročena predstavlja ovdoveleno očetu. Oba sta posesivna in ljubosumna in mladi par sprejemata s strahovi in predsodki. Kot je napisal dramaturg Blaž Lukan, so *Obiski* »komедija o medčloveških odnosih, točneje, družinskih odnosih, še bolj natančno, o odraščanju, dozorevanju in nujnosti - v tem primeru pa nemoči - ločitve in osamosvojitve otrok od staršev - pa tudi staršev od otrok.« Zaljubeni preobrat bo presenetljiv ...

Prvo uprizoritev komedije je režiral sam avtor, pisatelj, pesnik, dramatik, esejist in režiser Vinko Möderndorfer. Tudi goriška ponovitev bo opremljena z italijanski nadnapsi. Gledalci bodo na tej predstavi še zadnjič lahko izrazili svoje mnenje z nagradno igro Primorskega dnevnika. Abonenti in obiskovalci bodo imeli na voljo brezplačen avtobusni prevoz (Doberdob - na Trgu sv. Martina ob 19.35, Tržič - Ulica San Polo pri bolnišnici ob 19.45, Štivan - pri križišču na avtobusni postaji ob 19.50, Jamle - na avtobusni postaji ob 20. uri, Gabrje - na avtobusni postaji ob 20.10, Sovodnje - pri lekarni ob 20.15). Blagajna gledališča bo odprta eno uro pred začetkom predstave.

**Študijski center Jacques Maritain / Goriška nadškofija
Jezik Lingua / Kulturni center Lojze Bratuž
Krožek Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI

Pomen tradicije Vloga mediacije

Dialog ob knjigi Posredovanja

Slovenski filozof in poet Gorazd Kocijančič in Giovanni Grandi iz univerze v Padovi

Uvodni pozdrav bo posredoval goriški naškof msgr. Carlo Maria Redaelli

Večer bo vodila Francesca Zaccaron

Zagotovljeno bo simultano prevajanje

**V četrtek, 28. maja 2015, ob 20.30
Kulturni center Lojze Bratuž,
Drevored 20. septembra, 85 - Gorica**

GORICA - Akademija Glasbene matice

Zadoščenja

Učenci prvič prejeli dvojezična spričevala videmskega konservatorija

Glasba in likovna umetnost sta si v petek delili prostore Kulturnega doma v Gorici z dvojnim dogodkom v znamenju sodelovanja med gostiteljem, zadrugo Maja in Glasbeno matico. Igor Komel in Bogdan Kralj sta najprej pozdravila odprtje skupinske razstave *Bolonjski pogledi*, ki jo je pripravila peterica umetnikov iz Emilie Romagne: Daniele Degli Angeli, Ermanno Guglielmi, Claudio Pesci, Sergio Pozzi in Mauro Filippini. O razstavi sta spregovorila Andrea Bellavite in Vili Prinčič. Občinstvo se je nato premaknilo v veliko dvorano, kjer je bila na sprednu zaključna akademija učencev goriške Glasbene matice. Uvodoma je pozdravila predsednica Milena Padovan, ki je čestitala učencem za izbiro študija glasbe, ki jim bo v življenju omogočila obvladati dodatni register in jezik ne glede na to, če bo glasba njihova poklicna pot ali jih bo spremljala ob drugih dejavnostih.

Izbor nastopajočih je potrdil, da je goriška Glasbena matica mlada šola ne samo po duši, saj večino učencev sestavlja pripadniki mlajših generacij, ki se oblikujejo svojo glasbeno in umetniško identiteto, a so že deležni visokih priznanj, saj se letos ponašajo z dolgo vrsto nagrad na raznih tekmovanjih. Mladi virtuozi Daniel Lut je odpril akademijo z živahno izvedbo Clementijevega valčka, kitaristka Zala Košček pa se je lotila zapletene Carullijeve skladbe *Alla polacca*, nakar je harmonikar Gregor Antoni podal dve značajsko kontrastni skladbi Cambierija in Ketscherja. Akademije so tudi priložnost, da se javnosti predstavi dosežke v čim širšem obsegu različnih oddelkov. S prijetnim violinskim *intermezzom* v dopadljivem duhu Boh-

move *Arabeske* je nastopila Ema Vitez, flavata pa se je oglašila z edini baročnim utrinkom v izvedbi Štefanije Šuc. Za francoski kotiček pa je poskrbel harmonikar Boštjan Zavnik s Colombovo *Indifference*. Strune kitare sta ubrala že Andrea Kumar s *Preludijem Ville Lobosa* in Blaž Škrbec z intimno pripovedjo Strajnarjeve *Pravljice za Mihca*. Klavirski oddelek je bil kot vedno najbolj številčno zastopan: Petra Godnič je podala jazzovske iskrice Debussyjevega

Dva izmed nastopajočih FOTO K.D.

Na odprtju skupinske razstave »Bolonjski pogledi« FOTO K.D.

Malega črncu, medtem ko je njegove elegantne ciganske vtise *Bohemskega plesa* podala Vida Gallo. Gabriele Devetak je zavrtel publiko v *Melanholični valček* Janka Ravnika, z izvrstnim »ormitoškim« navdihom skladbe *Slavček* Franza Liszta pa se je suvereno ukvarjala Katarina Visintin. Temperamentna preludija Sergeja Rahmaniča sta navdihnila Eliso Terrana in Roka Mariniča Podbrščka.

Goriška akademija je odprla vrsto zaključnih nastopov, ki se bodo v prihodnjih tednih odvijali še na Tržaškem in Videmškem. Tudi na naslednjih akademijah bo šola podelila priznanja zaslужnim učencem, ki so se na poseben način izkazali s tekmovalnimi in umetniškimi dosežki. Letos so za goriško področje priznanja prejeli Erik Bucič, Ilaria Duša Crasnich, Milena Gergolet, Petra Godnič, Zala Košček, Vesna

Lakovič, Florijan Devetak Legija, Rok Marinčič Podbršček, Lea Skočaj, Katarina Visintin in Ema Vitez.

Podelitev priznanj, ki predstavljajo za učence zelo prijetno pohvalo in dobrodošlo znamenje pozornosti šole do njihovih podvigov (o tem so pričali zadovoljni izrazi najmlajših, ki so na održ ponosno prebirali svoje diplome), je že tradicija, ki so ji letos dodali drugi slavnostni trenutek, ki bo postal tradicija. Prvič je šola izročila učencem dvojezična spričevala videmskega konservatorija Tomadini za opravljene izpite. Leta 2011 je Glasbena matica podpisala pomembno konvencijo, ki omogoča učencem polaganje izpitov na sedežu šole in v slovenskem jeziku s tem, da izpit dobitjo priznanje javne ustanove, kot je videmski konservatorij. Njegov ravnatelj Paolo Pellarin je s tem dejaniem dokazal upoštevanje do kakovostnega dela Glasbene matice in senzibilnost, ki jo tržaški konservatorij še ni izkazal. Ob podeljevanju devetnajstih spričeval je ravnatelj Bogdan Kralj poudaril, kako je vsak uspeh sad treh dejavnikov: talenta učenca, sposobnosti učitelja in podpore staršev ter sorodnikov.

ROP

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Youth - La giovinezza«.

Dvorana 4: 18.00 - 22.20 »Mad Max: Fury Road«; 20.20 »The Lazarus effect« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 20.00 »Mio padre«; 22.30 »The Lazarus effect« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Izleti

KŠD KRAS DOL-POLJANE prireja v torek, 2. junija, celodnevni izlet v Ljubljano z vodenim ogledom muzeja in razstave v pivnici Union in degustacijo ter ogledom Ljubljane. Sledila bo večerja v restavraciji Šestica z možnostjo ogleda kleti penin Istenič; odhod s Palčiča ob 8. uri; rezervacije po tel. 338-3176605 (Katjuša), 388-8408834 (Cristian Pezzulich) ali v društvenem baru.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem

izleta v Prlekijo in Varaždin, da bo v soboto, 30. maja, odpeljal avtobus ob 6.10 iz Gorice s trga Medaglie d'oro - z Goriščko, nato s postanki pri vagi, v Podgori pri telovadnicu, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi ter v Doberdobu. Organizatorji riporočajo točnost.

MEDNARODNI POHOD MIRU po sledih prve svetovne vojne bo v nedeljo, 31. maja, v organizaciji KŠD Kras Dol-Poljane. Start bo med 8. uro in 9.30, možna bo izbira kratke (8 km) ali dolge proge (13 km). Zaželeno je prijava do 29. maja po tel. 338-3176605 ali 335-5421420 in na pohodniški e-pošti 2015@krasdolpoljane.it; več na www.krasdolpoljane.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja od 5. do 10. oktobra potovanje v Rim z avtobusom. Vpisovanje za en sam avtobus bo na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. samo ob sredah od 10. do 11. ure do 27. maja. Udeleženci morajo imeti s seboj veljavni osebni dokument. Na račun 200 evrov.

Fašistično raznarodovanje

V sredo, 27. maja, ob 20. uri bo na pokrajinskem sedežu VZPI-ANPI v Tržiču (Ulica Valentinič 84) zgodovinski večer na temo fašističnega režima, ki je poskušal uničiti slovensko narodno identiteto. Vrteči bodo dokumentarni film »Italianici« Mira Tassa, ki je tudi avtor knjige »Onomasticidio di stato«, in Micheleja Favaretta, uvedel bo zgodovinar Piero Purini. Organizator je VZPI-ANPI v sodelovanju s kulturnima društvoma Jadro in Tržič.

Aulularia bo prvega junija

Kulturno društvo Sovodnje napoveduje, da bo dramska družina F.B. Sedež iz Števerjana svojo najnovješo komedijo »Aulularia« uprizorila na održ ssovenjskega Kulturnega doma Jožef Češčut 1. junija ob 20.45.

Poklon Francescu Macedoniu

V programu festivala eStory v Gorici zasluži posebno omembo poklon pokojnemu goriškemu režiserju Francescu Macedoniu. Danes ob 11.30 bodo v muzeju Sv. Klare predstavili knjigo »I racconti di Idria«, igralka Ariella Reggio bo prebrala nekaj odlomkov.

Danes Praznik špargljiev

V Štandrežu se danes nadaljuje Praznik špargljiev: ob 19. uri bo nastop vaškega župnijskega otroškega zboru in učencev osnovne šole Fran Erjavec, sledil bo ples z ansamblom Hram.

Natolijevi »Figli di Maria«

Dokumentarni film »Figli di Maria« goriškega režisera Cristiana Natolija na temo prve svetovne vojne, ki so ga premierno prikazali na festivalu eStory, bodo danes ob 9.35 predvajali na tretjem programu RAI, v sredo ob 21.10 pa na programu RAI3 Bis.

Koncerti

JAZZ & WINE OF PEACE CONFINTANDO 2015 v Krminu: danes, 24. maja, ob 15. uri bo na dvorišču Baronij del Mestri - Casa Cramer »Feste di Viarte« s koncertom kvinteta Aguamala (Latin Cool Jazz); vstop prost.

V GORICI: v palači De Grazia v Ul. Oberdan 15 bo v ponedeljek, 25. maja, ob 18. uri nastop mladih talentiranih pianistov. Pritega Glasbena akademija mesta Gorice; vstop prost.

SNOVANJA 2015 v organizaciji SCGV Emil Komel: 29. maja ob 19. uri »Glasbene promenade v parku« v vili in parku Coronini v Gorici so zaključna akademija vseh oddelkov SCGV Emil Komel.

Pogrebi

JUTRI V KRMINU: 16.00, Sergio Perin (iz Palmanove) v stolnici Sv. Adalberta in na pokopališču.

JUTRI V ROMANSU: 10.30, Nives Poian vd. Plez (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V ŠKOCJANU: 11.00, Giovanni (Gianni) Troncon (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Gabrska klapa

izreka občuteno sožalje hčeri Vesni in Darkotu ob izgubi očeta Stanota Škarbarja.

Kulturno društvo Skala Gabrie

izreka občuteno sožalje hčeri Vesni in Darkotu ob izgubi očeta Stanota Škarbarja.

Poslovni oglasi

PISARNA SVETOVALCEV ZA DELO išče vestnega kandidata/ko za upravljanje osebja in vodenje plač.

Zaželjena je najmanj dvoletna izkušnja v tem sektorju. Zahtevano je znanje slovenskega in angleškega jezika ter rabe računalnika. Življenjepis pošljite na mail: info@consulenzelavoro.it

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V FARI BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Prireditve

MAŽORETNA SKUPINA KRAS iz Dobrodoba vabi na zaključno prireditve, ki bo v občinskih telovadnicah v nedeljo, 31. maja, ob 17.30.

MUZIKAL »VESNA - THIS IS IT!« bo v četrtek, 28. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Nastopalo bo preko 50 učencev Dijaškega doma.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na proslavo 60. obljetnice ustavivte v petek, 29. maja, ob 19. uri v občinskih telovadnicah v Sovodnjah.

Čestitke

Na svetovnem prvenstvu desetih plesov WDSF PD World Ten Dance 2015 v Böblingenu sta 16. maja 2015 MIŠA CIGOJ in NIKA BAGON osvojila bronasto kolajno za Slovenijo! Čestitava! Nono Remo in nona Mara.

Šolske vesti

POLETNI KAMP IV DIJAŠKEM DOMU: od 15.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. za vse želje in starosti: jezikovni tečaji angleščine in španščine, košarkarski tabor (v sod. s ŠZ Dom), tečaj fotografije (v sod. s Skupino 75) in videoklipov; gledališče, ples in glasba (priprava pravega muzikala), vsakodnevno kopanje v Sesljanu (za srednješolce), adrenalinski park in druge ekskurzije, predvsem pa veliko zabave, v prijetni družbi. Iz Sovodenj in Doberdoba urejen prevoz. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495, od 13.00 do 18.30. www.dijaskidom.it

PIKIN KAMP ZA OTROKE OD 4. DO 6. LETA V DIJAŠKEM DOMU: kamp ludoteke Pikanogavičke, od 29.6. do 17.7. in od 24.8. do 11.9. Program: angleščina, ples in glasba, ekskurzije, animacija, ustvarjalne dejavnosti. Urvnik od 7.45 do 13.00 ali do 15.30; s poklicnimi vzgojiteljicami, v varnem okolju, s sveže pripravljeno hrano. Cena zelo ugodna. Vpisovanje do zasedbe mest, tel. 0481-533495. www.dijaskidom.it

MLADINSKI DOM vabi otroke od 10. do 14. leta na »Poletnosti 2015«: priprava na malo maturo (3.-9. junij, za tretjšolce); »Poletni izzivi« (12.-24. junij z videodelavnico, izleti, kopanjem, adrenalinski pustolovščinami); zeleni tečaj v koči v Žabničah (24.-30. junij); priprava na solo »Šola za šolo« (1.-11. september), uvod v srednjo (7.-11. september). Možen je tudi predvips k pošolskemu pouku 2015-16 s polovino. Vpisovanje in informacije do 31. maja po tel. 0481-280857, 366-6861441, mladinskidom@libero.it.

Obvestila

SLOVENSKO DRUŠTVO KARNIVAL

sklicuje redni občni zbor v sredo, 27. maja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva Skala v Gabrijah.

KD SOVODNJE vabi na redni občni zbor nevolilnega značaja v četrtek, 28. maja, ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicu v Kulturnem domu Jožef Češčut v Sovodnjah.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA JULIJSKA - KRAJINA

TRST

Slovensko Stalno Gledališče

Mala dvorana

Danes, 24. maja, ob 16.00 / Vinko Möderndorfer: »Obiski«.

Gledališče Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 24. maja, ob 16.00 / Enzo Moscato: »Carmen« / Režija in preureditev: Mario Martone.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 29. maja, ob 20.45 / Maria Rossaria De Vitis Piemonti: »L'amore è una ceramica«. / Režija: Maria Rossaria De Vitis Piemonti.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

Veliki oder

V sredo, 27. maja ob 20.00 / Rafael Spregelburg: »Neumnost«.

LJUBLJANA

MGL

Velika dvorana

V četrtek, 28. maja, ob 19.30 / komedija / Jera Ivanc: »Prevare«.

V petek, 29. maja, ob 20.00 / ljubezenski triler / Jaša Koceli, Eva Mahkovic: »Do zadnjega diha: Zdaj«. / Ponovitev: v ponedeljek, 1. junija, ob 20.00.

V sredo, 3. junija, ob 19.30 / Drama s songi / Bertolt Brecht: »Dobri človek iz Šećuan«. / Ponovitev: v četrtek, 4. junija, ob 19.30.

Mala scena MGL

V soboto, 6. junija, ob 20.00 / Komična drama / Moritz Rinke: »Ljubimo in nič ne vemo«. / Ponovitev: v ponedeljek, 8. junija, ob 20.00.

SNG Drama

Veliki oder

V ponedeljek, 25. maja, ob 19.30 / Po Rihardu III. in Rihardu II. Williama Shakespeara v prevodu Mateja Bora: »Rihard III. in Rihard II.«

V četrtek, 28. maja, ob 19.30 / Dušan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«.

V petek, 29. maja, ob 19.30 / Vladimir Vladimirovič Majakovski: »Misterij buffo«.

V torek, 2. junija, ob 20.00 / Marko Sosič, Carlo Tolazzi: »Trst, mesto v vojni«.

V sredo, 3. junija, ob 20.00 / Henrik Ibsen: »Hedda Gabler«.

V četrtek, 4. junija, ob 20.00 / Elias Cannetti: »Ohcet«.

Mala drama

V petek, 29. maja, ob 20.00 / Conor McPherson: »Jez«.

V ponedeljek, 1. junija, ob 20.00 / Stanisław Ignacy Witkiewicz: »Ponorela lokomotiva«.

V torek, 2. junija, ob 18.00 / Vinko Möderndorfer: »Nežka se moži«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

VIDEM

Novo gledališče Giovanni da Udine

V soboto, 6. junija, ob 20.45 / koncert / »Staatskapelle Dresden« / dirigent: Myung-Whun Chung / solistka: Sophie Karthäuser - soprano.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij

V nedeljo, 31. maja, ob 20.00 / balet / »Baletni večer madžarske plesne akademije iz budimpešte« / Odlomki iz klasičnih baletnih predstav in Bolero.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V sredo, 27. maja, ob 19.30 / balet / »Tristan in Izolda« / Celovečerni balet na avtorsko glasbo Saše Kalana z odlomki iz Wagnerjeve opere Tristan in Izolda. / Ponovitev: v četrtek, 28. maja, ob 19.30.

V soboto, 30. maja, ob 19.30 / opera / Georges Bizet: »Carmen« / Libreto po istoimenski noveli Prospera Mériméeja / Glasbeni vodja in dirigent: Jaroslav Kyzlink. / Ponovitev: v petek, 5. junija, ob 21.00, v soboto, 6. in v ponedeljek, 8. junija, ob 19.30.

V sredo, 10. junija, ob 19.30 / balet / Peter Iljič Čajkovski: »Labodje jezero« / Ponovitev: od četrtega, 11. do sobote, 13. junija, ob 19.30.

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V torek, 26. maja, ob 19.30 / Koncert študentov orgel akademije za glasbo v Ljubljani / Mentorica: izr. prof. Renata Bauer / Nastopajo: Maruša Mavrič, Teodor Žalik, Dušan Ješelnik.

V četrtek, 4. junija, ob 19.30 / Kromatika - Gianni Schicchi in za izven / Simfonični Orkester RTV Slovenija / Dirigent: Lorenzo Castriota.

V torek, 9. junija, ob 20.00 / »La vie en rose« 100-letnica rojstva Edith Piaf in izbor najzanimivejših izvajalcev 15-letne zgodovine festivala šansonov.

Klub CD

V soboto, 30. maja, ob 14.30 / koncert / Madame Baheux, (Avstrija, Srbija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija) / V sodelovanju z Avstrijskim kulturnim forumom.

Linhartova dvorana

V ponedeljek, 25. maja, ob 20.00 / IMPROVIZIJA / 14. improvizacijska parodija Evrosonga / Koprodukcija: KUD Sokoli Tabor, CD.

V soboto, 30. maja, ob 16.00 / koncert / Nastopata: Božo Vrečo, (Bosna in Hercegovina) in Sílvia Pérez Cruz &

Toti (Soler, Španija). V sodelovanju z Veleposlanstvom Kraljevine Španije.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

NŠK - Narodna in študijska knjižnica (Ul. S. Francesco 20) v petek, 29. maja, ob 18.00, bo otvoritev fotografike razstave Valentine Cunja: »NUDANIMA«. Predstavila jo bo Nika Furlani. Glasbeni utrinki Carlo Venier - flava in Alessio Bergamasco - klarinet. Ogled razstave bo mogoč do 31. avgusta, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 18.00.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

DOLINA

Zgodovinski arhiv Pangerc (na trgu v Dolini) je na ogled razstava »Spomini iz fronte 1914 - 1918«. Razstava bo na ogled do 27. septembra.

GORICA

Galerija Kulturnega doma (Ul. Brass, 20): je na ogled skupinska razstava »Bolonjski pogledi - Concetti bolognesi«, na kateri sodelujejo s svojimi deli petrica priznanih likovnih umetnikov iz Bologne, oziroma Emilie - Romagne: Daniele Degli Angeli iz Cesene, Er-

manno Guglielmi iz Malalbergo (Bo), Claudio Pesci iz Castel Maggiore (Bo), Sergio Pozzi iz Bologne in Mauro Filippini iz Modene. Razstava bolonjskih umetnikov bo odprta vse do 10. junija 2015 po sledenjku do petka) od 9.30 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

SLOVENIJA

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

GORJANSKO

Avstro-Ogrska vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne je največje pokopališče avstro-ogrskih vojske na območju soške fronte, saj je tu pokopanih preko 10.000 vojakov različnih narodnosti. Možen je samostojno ogled.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podobe Krasa« / Info: gradstanjel@guest.arnes.si

TIC Stanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

TOLMIN

Tolminski muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

SESTAVIL LAKO	UPOKOJENI UNIVERZITETNI PROFESORJI	STAR, ODSLJUŽEN VOJAK, BOJEVNIK	ALEŠ DOKTORIČ	GRŠKA BOGINJA ZMAGE	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	VZDEVK AMERIŠKEGA KOŠARKARJA JORDANA	PÓŽREŠEN ČLOVEK, POŽERUH	ITALIJANSKA FILMSKA IGRAČKA ISABELLA	ANGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA	KEMIJSKI ZNAK ZA NATRIJ		KOKOŠ BREZ REPA	IZNOS, ZNESEK, SUMA	IN TAKO NAPREJ	HRVAŠKI FEVDALNI PLEMCI	PRIMORSKI DNEVNICKI, TVOJ DNEVNIK	
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC PETERS				ASOCIJACIJA AZIJSKI DRŽAV						PREIZKUS ZNANJA						KNJIGA ZEMLJEVIDOV	
PROSTOVOLJNA BOLNIČARKA					ISTANBUL					HRV. PEVKA VUČKOVIĆ							
LATINSKI VEZNIK				VOZILA NA DVEH KOLESIH PREB. DEŽELE SEV. EVROPE						VULKANIZIRAN KAVČUK							
NAGNJEN SVET, STRMINA					VRSTA SPOJINE					NAŠ POLITIK GABROVEC							
RIMSKA BOGINJA JEZE				REKA, KI TEČE SKOZI MÜNCHEN						GEORGE ELIOT NEKD. ITAL. NOGOMETNA (FABIO)							
SAMOKOLNICA PO PREKMURSKO				IVO ETEROVIČ						ŽENSKO IME SLOV. ZGO DOVINKA STIBILJ ŠAJN							
IGRA MESTNI DERBI Z MILANOM					ITALIJANSKI GEOGRAF IN KARTOGRAF (GUIDO)					MESTO NA NIZOZEMSKEM							
					GLAVNO MESTO ŠVICARSKEGA KANTONA VALAIS					MIROSLAV KOŠUTA							
					LAJŠALO, BLAŽILO					JAZ IN TI ALI TI IN ON							
					BOJNI STRUP					BOJAN BREZIGAR							
					STARII GERMANI					OTKA MESTO V SEVERNÌ ITALIJI					</td		

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka: Prvi odcep desno **20.30**
 Deželni Tv Dnevnik

20.50 Film: Nekoč je bila dežela pridnih,
 sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.30 UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00,
 13.30, 16.30, 20.00, 0.05 Dnevnik **10.00** QB
 - All'estero quanto basta **10.30** A Sua im-
 magine, vmes maša **12.20** Linea verde
13.10 Avtomobilizem: Formula 1, VN Mo-
 naka, dirka **16.35** L'Italia va alla guerra
18.50 Kvizi: L'Eredità **20.35** Show: Affari
 tuoi (v. F. Insinna) **21.30** Dok. film: Fango e
 gloria **23.10** Dok. film: Animali nella
 Grande Guerra

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Serija: Once Upon a Ti-
 me in Wonderland **8.30** Serija: Heartland
10.00 Verski dogodek **11.00** Cronache ani-
 mali **11.40** Show: Mezzogiorno in famiglia
13.00 17.05, 20.30 Dnevnik, vreme in šport
13.45 Quelli che aspettano **15.30** Quelli che
 il calcio **17.10** Stadio Sprint **18.10** 90° mi-
 nuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra
11 21.00 Serija: N.C.I.S. **21.45** Serija: C.S.I.
22.40 La domenica sportiva

RAI3

7.50 Nella terra degli infedeli **8.45** 12.10 Ru-
 brike **11.45** Kolesarstvo: Giro mattina
12.00 14.00, 18.55, 23.25 Dnevnik in vreme
12.55 Il posto giusto **14.30** In 1/2 ora **15.05**
 Kolesarstvo: Giro d'Italia 2015, prenos 15.
 etape **18.00** Klimangiaro **20.00** Blob **20.10**
 Che tempo che fa **21.45** Report **23.40** Ne-
 mico Pubblico

RAI4

12.05 Eurovision Song Contest 2015 **15.45**
 Mainstream 2015 **16.00** Xena **17.40** Novi-
 ce **17.45** Film: Spy Kids 2 - L'isola dei so-
 gni perduti (pust.) **19.20** Film: The Great
 Martian War (zf) **21.15** Atlantis **22.05** Mar-
 vel's Agents of S.H.I.E.L.D. **22.40** Film: Af-
 ter.Life (horor)

RAI5

14.20 La Terra vista dal cielo **15.20** Ocea-
 ni **16.25** Gledališče: Novantade **17.50** Pri-
 ma della prima **18.20** Novice **18.30** Petru-
 ťka presenta **18.35** Koncert: Honeck, Mo-
 zart, Mahler **20.20** Ples **20.40** Libri come:
 Daniel Pennac **21.15** India selvaggia **22.15**
 Eduardo e il Novecento **23.30** Film: Two
 Lovers (dram.)

4 Nedelja, 24. maja
 Rete 4, ob 21.15

Forrest gump

ZDA 1994

Režija: Robert Zemeckis
 Igrajo: Tom Hanks, Robin Wright, Sally Field in Gary Sinise

Šest oskarjevih nagrad za
 film, ki obnavlja trideset let
 ameriške zgodovine ob pri-
 povedi o Forrestu Gumpu,
 svojevrstnem, preprostem
 mladenci, ki je precej raz-
 ličen od sovrstnikov, a se
 mu v življenu dogajajo ču-
 dovite stvari.

Klub temu, da ima nekoliko nižjo inteligenco, ostaja večni optimist. Rado-
 darnost, iskrenost, prijaznost in srčnost so vrline, ki mu največ pomenijo.
 Na neverjetni življenjski poti, Forrest postane najprej športna zvezda ter s
 tekmovanjem v namiznem tenisu pomaga pri izboljšanju odnosov med komuni-
 uistično Kitajsko in ZDA. Bori se v Vietnamu, kjer reši življeno števil-
 nih vojakom. Spozna predsednika Kennedyja in Nixonja. Po dolgem in po-
 čez preteče Ameriko, nenazadnje pa najde tudi ljubezen svojega življena ...

RAI MOVIE

14.00 Film: Un biglietto in due (kom., '87,
 i. S. Martin) **15.40** Film: A proposito di
 Schmidt (dram., '02, i. J. Nicholson) **17.45**
 Novice **17.50** Film: Il laureato (dram.)
19.40 Film: Un turco napoletano (kom., It.,
 '53, i. Totò)

21.15 Film: The Paperboy (triler, '12, i. M.
 McConaughey, N. Kidman) **23.00** Serija:
 Bates Motel

RAI PREMIUM

13.35 Aktualno: Anica – Appuntamento al
 cinema **13.40** Nad.: Eroi per caso **16.00**
 Nad.: Stiamo bene insieme **17.35** 0.35 Novi-
 ce **17.40** Nad.: Io e mio figlio **19.30** Nad.:
 Commesse **21.20** The Voice of Italy **0.45**
 Nad.: Lo zio d'America

RETE4

7.05 Media Shopping **7.35** Super Partes
9.00 Oltre il limite – Storie di corsa **10.00**
 Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30**
 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Wal-
 ker Texas Ranger **13.55** Film: La valle
 dell'Eden (dram., '55) **16.15** Film: Sentieri
 selvaggi (western, '56) **19.35** Nad.: Tempe-
 sta d'amore **21.15** Film: Forrest Gump
 (dram., '94, i. T. Hanks)

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska
 napoved in dnevnik **8.50** Le frontiere del-
 lo spirto **10.10** Ciak Junior **10.40** Dok.: Il
 meraviglioso volo degli uccelli **12.00** Me-
 laverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme
13.40 L'arca di Noe

14.00 Film: Scrivimi una canzone (kom.,
 '07, i. H. Grant, D. Barrymore) **16.15** Do-
 menica Live **18.45** Caduta libera **20.40**
 Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il se-
 gretto **23.15** X-Style

ITALIA1

7.00 Super Partes **8.15** 17.00, 19.00 Risan-
 ke **8.40** Film: Resa dei conti per Lupin
 (anim.) **10.40** Film: Piccole pesti vanno in
 guerra (kom.) **12.10** 18.30 Dnevnik in vre-
 me **12.30** Motociklizem: SP Superbike

VREDNO OGLEDÁ**RAI3bis**

14.00 Risanke in otroške oddaje **8.45** 18.35
 Serija: Naša malá klinika **9.40** 13.00 Serija:
 Revolucija **10.30** ŠKL – Šport mladih **11.00**
 13.50 Serija: Šola za pare **11.25** Serija: Ve-
 liki pokrovci **12.15** Tv prodaja **12.30** 19.30
 Nad.: Mindy se dogaja

2015 17.10 Serija: The Big Bang Theory
17.35 Karaoke **19.10** Film: Hazzard (kom.,
 '05) **21.25** Show: Colorado

IRIS

15.00 Film: Prossima fermata – Paradiso
 (kom., '91, i. M. Streep) **17.00** Note di ci-
 nema **17.05** Film: A Serious Man (kom., '09)
19.05 Film: Burn After Reading – A prova
 di spia (kom., '08, i. B. Pitt, G. Clooney)

21.00 Film: Fratello, dove sei? (kom., '00,
 i. G. Clooney) **23.15** Film: L'uomo che non
 c'era (krim., '01)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnev-
 nik **7.50** Vreme **10.00** L'aria che tira – Il dia-
 rino **11.15** Gustibus **12.00** Il tempo della po-
 litica **12.30** La7 Doc **14.00** Kronika **14.40**
 Serija: Quattro donne e un funerale **16.15**
 Serija: Josephine, ange gardien **20.30** Croz-
 za nel paese delle meraviglie **21.10** Film: So-
 luzione estrema (akc.) **23.00** Film: Nel
 centro del mirino (triler)

LA7D

6.30 I menu di Benedetta – Ricetta Sprint
7.15 12.00, 19.30 Chef per un giorno **9.10** I
 menu di Benedetta **11.00** Cuochi e fiamme
14.00 Nad.: Grey's Anatomy **16.45** The Dr.
 Oz Show **18.55** Dnevnik **19.00** Food Maniac
21.40 Crozza nel Paese delle meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **9.45** 19.30, 23.00
 Dnevnik **10.00** La parola del Signore **10.30**
 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.45** Aktual-
 no: Musa Tv **12.30** 20.00 Qui studio a voi
 studio **18.00** Piano regolatore e progetti di
 sviluppo del porto di Trieste **18.20** Tanta sa-
 lute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Qua-
 la zampa **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

13.05 20.00 Il cuoco vagabondo **14.00** 17.55
 Posso dormire da voi? **16.00** Film: Il figlio
 dell'altra (dram.) **18.55** Bourdain: Cucine se-
 grete **21.00** Nad.: The Paradise **23.00** Film:
 Great Balls of Fire! – Vampate di fuoco (dram.)

CIELO

12.15 Novice **12.30** 19.30 House of Gag
13.15 Film: Zohan (kom.) **15.00** Film: I po-
 liziotti di riserva (kom.) **17.15** Stop & Gol
18.45 Most Shocking **21.00** Film: Devil's
 Tomb – A caccia del diavolo (horror) **23.00**
 Film: Tentacoli sulla città (zf)

DMAX

12.30 22.00 La prova del diavolo **15.05** Nu-
 di e crudi **15.55** Affare fatto! **20.20** Rimoz-
 zione forzata **21.10** Storage Wars **22.55**
 Wild Frank: Africa **23.45** Ghost Asylum

SLOVENIJA1

7.00 18.40 Risanke in otroške nanizanke
10.40 Prisluhnimo tišini **11.20** Ozare **11.25**
 Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00**
 17.00, 18.55, 23.00 Poročila, šport in vreme
13.25 Slovenski pozdrav **15.20** Film: Flip-
 per (pust.) **17.20** Točno popoldne **18.20** Z
 vrt na mizo **19.25** Zrcalo tedna **20.00**
 Nad.: Nova dvajseta **20.30** Nad.: To naše ži-
 vljene **21.35** Intervju **22.30** Dok. odd.: Dru-
 ga violina, drugačnost med nami **23.30**
 Nad.: Oblast

SLOVENIJA2

7.00 Turbulenza **7.30** Ugriznimo znanost
8.00 Pesem Evrovizije 2015, izbor, pon.
11.40 Žogarija **12.05** Koroška poje 2015 –
 Pesem si in poezija, pon. **13.15** Posebna po-
 nudba **13.55** Avtomobilizem: Formula 1,
 VN Monaka, prenos dirke **16.20** Odbojka:
 kvalifikacije za EP (m), Slovenija – Port-
 galjska, prenos **18.35** Dok. portret: Petra
19.40 Žrebanje Lota **19.55** Košarka: državno
 prvenstvo (m), finale, 2. tekma, prenos
21.45 Predstava: Škofjeloški pasijon **22.30**
 Nad.: Foylova vojna **0.00** Dok. odd.: Holod-
 mor – pozabljeni genocidi

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv
 – Deželne vesti **14.10** Evronovice **14.20**
 Tednik **14.50** Vrt sanj **15.35** Dok. odd.: K2
16.05 Folkest 2014 **17.05** Avtomobilizem
17.20 Najlepše besede **18.00** Ljudje in
 zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00 Vsedne-

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **14.05** 16.35 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.50** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi (v. F. Insinna) **21.15** Premio Regia Televitiva 2015 **23.50** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.20** Nad.: Streghe **8.00** Sorgente di vita **8.30** Nad.: Il tocco di un angelo **10.00** 13.30, 17.55 Rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** 18.20, 20.30, 23.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Ghost Whisperer **17.00** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Blue Bloods **19.40** 21.10 Serija: N.C.I.S. **21.00** LOL

23.45 Film: Trust (dram., '10, i. C. Owen)

RAI3

7.00 Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik in vreme **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.50** Rubrike **15.10** Nad.: Doc Martin **16.00** Film: Io la conoscevo bene (dram., '65) **17.50** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.15** #TreTre3 **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Amore criminale **23.10** Visionari

RAI4

12.25 Heroes **13.10** 18.30 Andromeda **13.55** 20.25 Star Trek Enterprise **14.40** 90210 **15.25** Heartland **16.10** Joan of Arcadia **16.55** Streghe **17.40** Novice **17.45** The Lost World **19.15** Doctor Who **21.10** Film: Mr. & Mrs. Smith (akc., '05, i. B. Pitt, A. Jolie)

23.10 Il trono di spade

RAI5

13.50 La Terra vista dal cielo **14.50** Oceani **15.50** Dok. film: Vincent Paterson – Ad un passo dalle stelle **16.55** La libertà di Bernini **17.55** Memo – L'agenda culturale **18.25** Novice **18.30** I tesori dell'architettura **19.20** Divini devoti **20.10** Contact **20.45** Passepartout **21.15** Gledališče: Quando il tirone si alza **22.35** La grande guerra secondo Ceronetti **23.00** Gledališče: L'ingegner Gadava alla guerra

RAI MOVIE

14.15 Film: Il dittatore (kom.) **15.40** Film: Sul lago dorato (rom., '81, i. H. Fonda) **17.35** 0.35 Novice **17.40** Film: Goodnight for Justice – Regina di cuori **19.15** Film: In no-

me del popolo sovrano (dram., '90) **21.15** Film: Hondo (western, '53) **22.45** Film: A 30 secondi dalla fine (triler, '85)

RAI PREMIUM

11.05 Nad.: Un posto al sole **12.10** Nad.: Terapia d'urgenza **13.05** 19.25 Nad.: Terra Nostra **13.50** 23.00 Serija: Sulle tracce del crimine **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Serija: A Gifted Man **17.05** Nad.: Legami **17.45** Novice **17.50** Nad.: Batticuore **18.35** Nad.: La signora in rosa **20.20** Nad.: Provaci ancora prof! **21.20** Serija: Padre Brown

RETE4

6.40 Serija: Miami Vice **8.45** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg Distrutto **21.16.35** Ieri e oggi in Tv **16.45** Serija: Colombo **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Quinta Colonna

CANALE5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Uomini e donne **16.10** Amici fase serale **16.20** Nad.: Il segreto **17.00** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecenza **21.10** Serija: Squadra Mobile **23.05** Serija: Falco

ITALIA1

6.50 Risanke **8.25** Nad.: Smallville **10.15** Serija: Chuck **12.05** Cotto e mangiato **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.50** Serija: The Big Bang Theory **15.20** Serija: Merlin **16.15** Serija: The Vampire Diaries **17.15** Nan.: Love Bugs

17.30 Serija: Dr. House – Medical Division **19.00** Fattore umano **19.30** Notorius **19.55** Karaoke **20.30** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: Una notte da leoni 2 (kom., '11, i. B. Cooper) **23.40** Tiki Taka – Il calcio è il nostro gioco

IRIS

14.55 Film: Il sommersibile più pazzo del mondo (kom.) **16.40** Note di cinema **16.45** Film: Stanno tutti bene (dram., '90) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Formula per un delitto (triler, '02, i. S. Bullock, R. Gosling) **23.20** Live from Cannes

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Navarro **16.20** Serija: Le strade di San Francisco **18.05** Serija: Il commissario Cordier **20.30** 0.15 Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint

7.15 Chef per un giorno **9.10** I menù di Benedetta **11.00** 20.05 Cuochi e fiamme **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Nad.: Providence **17.00** 19.00 Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Will (dram.) **23.00** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **8.30** Ring **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.20** Qua la zampa **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **22.30** Il caffè dello sportivo **23.30** Film: Doppio gioco

LAEFFE

11.45 18.35 Bourdain: Cucine segrete **12.40** Bourdain: Senza prenotazione **13.35** 20.00 Il cuoco vagabondo **15.40** Chef Sara sulle Alpi **17.35** Jamie: Menù in 15 minuti **19.35** Novice **21.00** Film: The Good Heart – Carrissimi nemici (dram.) **22.45** Film: La spettatrice (dram.)

CIELO

12.00 Junior MasterChef Australia **14.15** MasterChef USA **16.00** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Case in rendita **19.15** Affari di famiglia **20.15** House of Gag

21.10 Film: L'erba di Grace (kom.)

DMAX

12.30 Storage Wars **13.20** 19.30 Rimozione forzata **15.05** Nudi e crudi **15.55** Turleman **16.50** Airport Security **18.35** Affari a quattro ruote **21.10** Ripper Street

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.20** 18.25 Kviz: Vem! **11.10** Nan.: Mojji, tvoji, najini **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.50, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.35** Polnočni klub **15.10** Dober dan, Koroška! **15.45** 18.10 Risanke **16.15** Duhovni utrip **16.30** Odprta knjiga **17.30** Alpe-Donava-Jadranska **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.05** Platforma **23.40** Pogovorna odd.

SLOVENIJA2

6.00 9.55 Zabavni infokanal **7.00** Risanke in otroške oddaje **8.20** Zgodbe iz školjke **8.40** Infodrom **8.55** Dok.: Slovenski vodni krog **10.15** Dobro jutro **13.00** Na lepše **13.25** Obzorja duha **14.00** O živalih in ljudeh **14.35** Prava ideja! **15.05** To bo moj poklic **15.35** Vikend paket **16.50** Dober dan, Koroška! **17.30** Dok. odd.: Rusija – moja usoda **18.15** Nad.: Poklicke babico **19.10** Točka **20.00** Nad.: Besi **21.00** Serija: Dobri policist **22.45** Film: J.A.C.E. (dram.)

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.35 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **15.00** Ciak Junior **15.30** Koncert: Italia mia **16.00** Vesolje je... **16.30** Tednik **17.00** Dogodki **17.15** Istra in... **18.00** 23.00 Šport **18.40** 22.40 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **20.00** Sredozemje **20.30** Artevisione **21.00** Meridiandi **22.15** Vrt sanj **22.30** Športna mreža

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.15** 10.10, 11.20, 12.30 Tv prodaja **8.30** 17.20 Nad.: Moje srce je tevoje **10.25** 16.00 Nad.: Zaljubljen do ušes **11.35** 15.00 Nad.: Dubrovniška zora **12.45** Film: Mamma mia! (muzi-

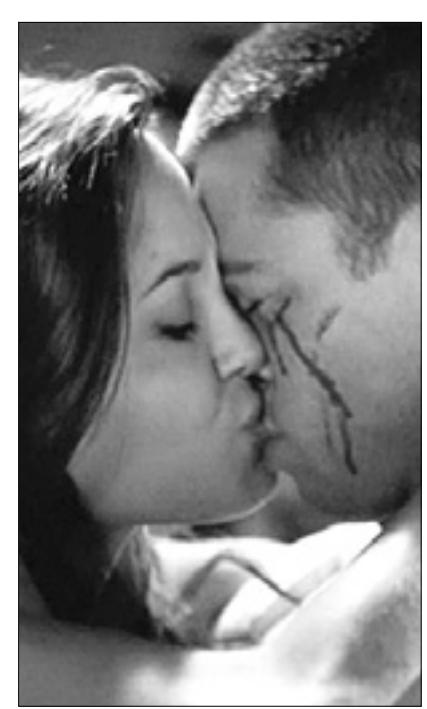
Rai Ponedeljak, 25. maja
Rai 4, ob 21.10

Mr and Mrs Smith

ZDA 2004
 Režija: Doug Liman
 Igrajo: Brad Pitt, Angelina Jolie

John in Jane Smith sta poročen par. Živita v predmetnju, na videz precej dolgočasno življeno. Vsak od njiju pa ima veliko skrivnost gospod in gošpa Smith sta namreč dobro plačana in izjemno učinkovita morilca, ki delata za konkurenčni agenciji. Vse lepo in prav, dokler ju najamejo, da se znebita drug drugega. Takrat se pravzaprav začne prava zabava. Rezultat je dober akcijski celovečerek, v katerem bosta John in Jane postavila na preizkušnjo svoje veščine in seveda tudi poročno zvezo.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
 Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unicis socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst
 Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
 Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu

G

Hamilton najhitrejši

MONTE CARLO - Britanec Lewis Hamilton (Mercedes) si je prvozil najboljši startni položaj na VN Monaca v Monte Carlo. Za trenutno vodilnim v skupini razvrstitvi svetovnega prvenstva in dvakratnim prvkom v formuli 1 se je uvrstil njegov moštveni kolega, Nemec Nico Rosberg, tretji pa je bil njegov rojak Sebastian Vettel (Ferrari). Na dosedanjih petih dirkah je Hamilton - zanje je prvi »pole position« v Monte Carlo - zbral 111, drugouvrščeni Rosberg 91, tretjeuvrščeni Vettel pa 80 točk. Dirka se bo začela ob 14. uri.

Slovenke na dobrí poti

NANTES - Slovenska ženska odbojkarska reprezentanca je v prvi tekmi dodatnih kvalifikacij za nastop na jesenskem evropskem prvenstvu v Niortu premagala Francijo s 3:1 (-17, 27, 21, 19). Povratna tekma, ki bo odločila potnika na Nizozemsko, bo v petek v Mariboru. Danes bodo na vrsti še moški, ki jih vodi italijanski selektor Andrea Giani. V dodatnih kvalifikacijah za EP bodo ob 16.30 v Mariboru igrali proti Portugalski.

KOLESARSTVO - Po posamični vožnji na čas Alberto Contador znova v roza majici

Vrnili milo za drago

TREVISO - Španec Alberto Contador je po 14. etapi dirke po Italiji spet vodilni v skupini razvrstitve. V posamični vožnji na čas – edini na letošnjem Giro, od Trevisa do Valdobbiadeneja v dolžini 59,4 km, je osvojil trete mesto: za zmagovalcem Belorusom Vasilom Kirjenko je zaostal 14 sekund, pred (edini) tekmcem Fabiom Aruijem pa je nadoknal več kot dve minuti. Fabio Aru, ki je v petek izkoristil padec Alberta Contadora nekaj kilometrov pred ciljem in za dan oblekel rožnato majico, je vodstvo že spet predal Contadorju: v deževnem vremenu se ni najbolje znašel, saj je bil s 3:01 minute zaostanka 29. Medtem pa je »Il Pistoler« švigel med vinogradi prosekaria, med vožnjo tudi tvegal, a vselej ni hotel prepustiti naključju ničesar. Na koncu je bil po dolgi vožnji vidno utrujen, a vendar zadovoljen, da mu je uspelo.

»Po včerajšnjem (petkovem) padcu nisem vedel, kje sem. Noge sem imel težke in nisem bil prepričan v to, česa sem sposoben. Za nameček smo se morali boriti še z vetrom. Z današnjim dnem sem lahko zadovoljen, toda že jutri je lahko vse drugače. Najteže etape so šele pred nami. Lepo je biti v rožnati majici in naredil bom vse, da jo zadržim do konca dirke. Veliko zaslug za to imajo moji sotekmovalci,« je dejal 32-letni Španec, ki je napovedal, da je to njegova zadnja dirka po Italiji.

Največji Contadorjev konkurent za končno zmago, vsaj po prvih trinajstih etapah, Italijan Fabio Aru (Astana), ni bil zadovoljen: »Ne morem biti zadovoljen z današnjo (včerajšnjo) vožnjo, toda boja za končno zmago še ni konec. Alberto si zaslusi vse pohvale, vendar so najteže etape šele pred nami. Prva bo na sporedu že jutri (danes), potem je ena še v torek in potem prihodnjo soboto. Do cilja v Milanu je še vse možno,« je prepričan Aru, ki za rožnato majico zdaj začasta do 2:28 minute.

Skupni vrstni red: 1. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 55:39:00 2. Fabio Aru (Ita/Astana) + 2:28 3. Andrey Amador (Kos/Movistar Team) 3:36 4. Rigoberto Uran (Kol/Etixx-Quick-Step) 4:14 5. Jurgen Van Den Broeck (Bel/Lotto Soudal) 4:17 ... 42. Jan Polanc (Slo/Lampre-Merida) 55:21.

Španski kolesar Alberto Contador (Tinkoff-Saxo) med včerajšnjim kronometrom v vinorodnem okolišu pri Valdobbiadeneju v Venetu

ANSA

Ambiciozni gorski kolesarki Žakljeva in Klemenčičeva

NOVE MESTO - Danes se bo v českem Novem Mestu začela sezona v gorskokolesarskem olimpijskem krosu. Na Moravskem so trije Slovenci, v središču pozornosti bosta Primorka Tanja Žakelj, zmagovalka zadnjih treh nagrad Naš športnik, in Blaža Klemenčič. Slovenija je tu v zadnjih dveh letih prišla do dveh zmag.

»Preteklost sem pustila za sabo, realno razmišljjam, kje sem zdaj, kako sem pripravljena, kam sodim. V skladu s tem imam pričakovanja. V Gradcu je bila dobra dirka, to mi vliva dodaten optimizem. Takšne konkurenčne, kot bo tu, ni bilo. Bo boj do ciljne linije, zdi se mi, da bomo precej izenačene, da bo zanimiva dirka,« napoveduje članica Unior Tools Team. »Te dni sem imela priložnost za dober trening. Ni bistvenih sprememb, atraktivni deli, strmi vzponi, ki so težki, so ostali. Naredili so dvojno tehnično cono, en vmesni vzpon so skrajšali. Glede na to, da je precej deževalo, je podlaga dobra. Progo sem testirala v vseh pogojih,« pravi aktualna evropska prvakinja.

Več vprašanj, kam lahko poseže in kako je pripravljena, je pri Klemenčičevi. Lani je imela najboljšo sezono v karieri, na začetku te pa je med pripravami začutila bolečine v kolenu, zato je dolgo časa trenirala po posebnem programu, na dirke se je vrnila še pred dvema tednoma, ko je v Gradišču osvojila tretje mesto.

ODBOJKA - Finale 1. ženske divizije

Zaletu Breg ni uspel veliki met (D-liga)

Oma - Zalet Breg 3:1 (25:9, 25:23, 22:25, 25:17)

Zalet Breg: Ciocchi 2, Grgić 1, Cossutta 8, Martinčič 0, Peroto 6, Piccinino 0, Gregori 14, Spetič 14, Cerneca (L1), Virgiglio 0, Sancin 11, Olenik (L2), De Reita n.v. Trener: Drassich.

Zaletu Bregu ni uspel veliki met. V finalni tekmi za prestop v D-ligo je včeraj klonil proti Omi, ki se je na koncu veselila napredovanja (prvo mesto je osvojila že po rednem delu prvenstva). »Oma je zasluzeno zmagala. Mi smo krotat odigrali slabše kot ponavadi, več je bilo naivnih napak, predvsem pri servisu in obrambi pa smo bili manj učinkoviti kot sicer,« je po tekmi strnil

vtise trener Franko Drassich. Oma je v vseh štirih nizih predvsem pokazala bolj dinamično igro v polju, na mreži in s servisi pa je znašla oddaljiti igralke Zaleta Brega od mreže. Klub premoči v napadih, pa se igralke Zaleta Brega niso predale. Izbjema je bil prvi niz, v katerem je Oma povsem prevladala (25:9), že v drugem pa so Drassicheve varovanke izkoristile številne napake nasprotnic, izboljšale servis in napad ter vodile vse do 23:20. A je Oma naposlед spet vzpostavila začetno razmerje moči, s prodornim začetnim udarcem izenačila (23:23) in niti prekinite ji niso preprečile zmage. Klub porazu pa so igralke Zaleta Bre-

Zalet Breg je bil po rednem delu 2. mesto pa je potrdil tudi po play-offu

ga spet strnile vrste, prevzele pobudo tudi v tretjem nizu in vendarle strele odpor nasprotnic: povedle so 8:5, nato še 19:17, z napadi Spetičeve pa še 21:18. V končnici je bilo spet 23:20, a se se tokrat niso pustile presenetiti in zmagale. Z zadnjimi atomi moči so ri-

tem zdržale še v zadnjem nizu, a le do 14:14, nakar je Oma zagospodarila na igrišču in se na koncu zasluzeno veselila napredovanja.

KOŠARKA - Deželna C-liga, polfinale play-off (prva tekma): Fagagna - Fogliano 67:77.

Inter razočaral

Genoa - Inter 3:2 (2:2)

Strelci: Icardi (I) 19, Povoletti (G) 24, Palacio (I) 30, Lestienne 41; Kučka v 89. min.

Juventus - Napoli 3:1 (1:0)

Strelci: Pereyra (J) v 13; David Lopez (N) v 49, Sturaro v 77, Pepe (J) iz 11-m v 93. min.

Zmagu Juventusa je Romi odprla vratata za ligo prvakov. Lazio pa je za nastop (najmanj v predkrogu) lige prvakov dovolj točka na jutrišnjem derbiju. Inter tudi v prihodnji sezoni ne bo igral v evropskih pokalih.

Vrstni red: Juventus 86, Roma 67, Lazio 66, Napoli 63, Fiorentina 58, Genoa 56, Sampdoria 54, Inter 52, Torino 51, Palermo 46, Milan 46, Verona 44, Sassuolo 43, Chievo 43, Udinese 41, Empoli 41, Atalanta 36, Cagliari 28, Cesena 24, Parma 17.

Danes: 12.30 Empoli - Sampdoria, 15.00 Cesena - Cagliari, Chievo - Atalanta, Palermo - Fiorentina, Parma - Verona, Udinese - Sassuolo, 20.45 Milan - Torino; jutri 18.00 Lazio - Inter.

C-LIGA - Play-out (prva tekma): Pordenone - Monza 0:2.

V SLOVENIJI - Predzadnji krog 1.

SNL: Luka Koper - Rudar 0:3, Domžale - Radomlje 4:0, Celje - Gorica 0:3, Krka - Maribor 1:3, Zavrč - Olimpija 1:2. Novogoričani še naprej upajo, da bodo prišli do osmoga mesta, ki bi jih rešilo dodatnih kvalifikacij. V zadnjem krogu morajo Primorci ugnati Zavrč, Krka pa izgubiti v gosteh proti Radomljom. Domžale so se poleg uvristile v evropsko ligo.

KNAPP - Južnotirolska teniška igralka Karin Knapp je v finalu v Nürnbergu premagala Roberto Vinci s 7:6 (5), 4:6 in 6:1.

ROKOMET - Finale 1. NLB Leasing lige (prva tekma): Celje - Velenje 35:25.

KOŠARKA - A1-liga, četrtna finale (trečja tekma): Cantu - Venezia 90:80 (1:2), Brindisi - Reggio Emilia 62:58 (2:1).

ODBOJKA - Finale končnice moške D-lige

Kljub veliki želji ostali praznih rok

Sloga Tabor - Favria San Vito 2:3 (23:25, 25:20, 25:18, 13:25, 12:15)

Sloga Tabor: Antoni 8, Kante 11, Milič 18, Reggent 2, Taučer 11, Trento 16, Rauer (L), De Luisa, Guštin 2, Jerič 0, Markežič 1, Vattovaz 0. Trener: Danilo Berlot.

Slogi Tabor ni uspelo, da bi izsili dodatno tekmo play-offa za napredovanje v C-ligo, saj je včeraj v openski telovadnici klonila pred San Vitom, tudi tokrat, kot pred tednom dni, po petih setih. Slogaši so v setih vodili sicer z 2:1, a je na koncu le prevladala izkušnost (gostov) nad mladostno zagnostjo in naivnostjo.

Tekma se je začela z veliko izenačenostjo, ekipi sta se izmenjavali v vod-

stvu, nakar je Sloga Tabor po seriji dobroih akcij povedla s 14:9, a se San Vito ni dal, začel nižati zaostanek, izenačil pri 17:17, nato povedel s 23:20. Slogaši so spet poprijeli, a več kot do 23. točke jim ni uspelo priti. V naslednjih dveh nizih, ki sta bila tudi najlepša, so naši odborčarji zaigrali umirjeno, znali premostiti tudi trenutke krize in zajeziti vsak nasprotnik poskus, da bi izid obrnil v svojo korist. V tretjem so že visoko vodili (21:15), ko je San Vito odločno reagiral, vendar je bila prednost Slogi Tabor previsoka, da bi nasprotniki lahko dosegli kaj več. V četrtem so bili slogaši v igri do izida 10:11, ko se jim je začelo zatikati, od rok jim ni šlo več nič in gostje so brez težav stanje v setih izenačili. Zelo razburljiv je bil nato tudi peti niz: San Vito je bil sicer stalno v prednosti, povedel s 12:7, ko so se mu slogaši približali na točko razlike. Gostje so nato povedeli s 14:11, slogaši so napeli vse sile, podvig pa jim ni uspel.

Trener Sloga Tabor Danilo Berlot:

»San Vitom smo letos igrali štirikrat, trikrat smo izgubili s 3:2. Očitno je z nji mi usoden peti niz! Zmanjšalo nam je malo koncentracije, poguma, ne nazadnje pa tudi športne sreče, ki je prav tako pomembna. Vsekakor pa moram iskreno čestitati vsem fantom za odlično prvenstvo in za doseženi rezultat, saj smo dosegli celo več od tistega, kar smo načrtovali pred začetkom sezone.«

Obvestila

AŠD SK BRDINA vabi vse člane na udeležbo rednega volilnega občnega zборa v petek, 5. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu društva na Opčinah, Repentabrska ul. 38.

NOGOMET - Play-out D-lige

Dan D za Kras in Triestino

V poštev pride le zmaga - V Venetu številni navijači Krasa

Denarna kazen za Breg

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je Breg in Sistiano, ki sta prejšnji konec tedna igrala finale play-offa 1. AL, kaznovala s 150 in 200 evrov denarne kazni.

PROMOCIJSKA LIGA - V današnjem finalu play-offa bosta Flai-bano in San Luigi igrala ob 17.00 na nevtralnem igrišču v Remanzaccu. 3. AL - Play-off: Ruda - Chiarbola (16.00) in Montebello - Alabarda (16.00).

TURNIR »IL GIULIA« - V petek: San Giovanni - Primorec 2:0. 29. maja: Cgs - Primorec; 5. junija: San Giovanni - Vesna.

Nedisciplinirana Gaja

V disciplinskem pokalu 3. AL je gospajsko-padiška Gaja zasedla zadnje mesto. Predzadnja je bila openska Alabarda. Najbolj disciplinirani so bili nogometniki tržaške Chiarbole.

Tretji polčas o Krasu, evroligi in Dončiću

Jutri bo na frekvencah Radia Trst A med 9. in 10. uro na sporednu športno oddajo Tretji polčas. Po odločilnih tekmi za obstanek v D-ligi bo pogovor s kapetanom nogometnika Krasa Radenkom Kneževičem. V drugem delu oddaje bo na vezi komentator na slovenski športni TV postaji Sportklub Miha Penko, ki se je v živo ogledal finale košarkarske evrolige. Povedal bo, kakšen status ima v Realu eden najbolj talentiranih mladih evropskih igralcev Luka Dončić.

Športel (zadnjič letos) z NK Kras Repen

Jutri ob 18.00 bo po TV Kopar-Capodistria na sporednu še zadnji Športel letosne sezone. V studiu bodo predstavniki nogometnega kluba Kras: predsednik Goran Kocman, trener Tonči Žlogar in kapetan Radenko Kneževič. Pred pogovorom z gosti bodo v eter šli prispevki z nogometne tekme Krasa, odbojkarjev Sloge Tabor in specialne olimpiade Sklada Mitje Čuka. So-dalevec Jari Jarc pa za konec oddaje pripravlja presenečenje.

Domači šport

DANES

Nedelja, 24. maja 2015

NOGOMET

D-LIGA (play-out) - 16.00 v Castelfranco Venetu: Giorgione - Kras Repen

ODOBJKA

UNDER 17 MOŠKI - 10.30 v Talmassonsu: Cordenons - Olympia (finale ob 17.00 v Morteglianu)

KOŠARKA

MINIKOŠARKA - Od 9.30 v Kulturnem domu v Gorici: Trofeja ZSŠDI

JADRANJE

3. POKAL SESLJANSKEGA ZALIVA - 11.00 v Sesljani (organizator JK Čupa)

TENIS

MOŠKA D4-LIGA - 9.00 na Padričah: Gaja B - Pol. San Marco A, 9.00 v Ronkah: Tennis Ronchi - Gaja A

ZENSKA D2-LIGA - 15.00 na Miramarskem drevoredu: N. Sauro - Gaja

Danes malo pred 18. uro bo jasno, ali bosta Kras Repen in Triestina tudi v prihodnji sezoni igrala v D-ligi. Tekmi v Castelfranco Venetu in Droju bosta začeli ob 16.00.

Kras je zadnji trening pred današnjim gostovanjem v Venetu opravil včeraj dopoldne. »V Repnu smo se zbrali, da bi obdržali visoko zbranost in bi se na najboljši način pripravili na izjemno pomembno tekmo v boju za obstanek,« je dejal spremjevalec članske ekipe **Tullio Simeoni**. Trener **Tonči Žlogar** je včerajšnji popoldan preživel mirno, skupaj s svojo družino. »V Castelfranco Veneto odhajamo motivirani in hkrati sproščeni. Prepričan sem, da bodo fantje dali vse od sebe. Giorgione poznamo zelo dobro. Zmagati ni nemogoče,« je dejal Krasov trener, ki nam je tudi zaupal današnjo začetno postavo: »D'Agnolo, Simeoni, Fross, Božič, Cvijanovič, Del Nero, Fachin, Gruičić, Spetič, Ranič, Kneževič. Morda pa bo prišlo še do kake spremembe.« Sodil bo Fichera iz Catanie.

V Castelfranco Venetu bo precej navijačev Krasa. »Poleg dveh avtobusov bodo nekateri naši navijači odpotovali v Veneto z osebnimi avtomobili. Predvidevam, da nas bo okrog 200. Želimo boditi našo ekipo in ji tako pomagati na težki poti do obstanka,« je dejal predsednik **Goran Kocman**, ki bo na gostovanje odpotoval z ekipo.

Triestina bo ob 16.00 igrala v Droju. Igralci so včeraj opravili zadnji trening v Romagni, od koder so nato odpotovali v smer-

ri proti Trentu. Trener Ferazzoli je lahko tekmo pripravil na najboljši način, saj pri Triestini ni težav s poškodovanimi ali kaznovanimi. Na razpolago so vsi igralci, tudi vratar Di Piero je pravčasno okreval, tako da bo trener ravno njemu zaupal mesto v vratih. Pred njim bodo sestavljali obrambno vrsto Crosato, Piscopo, Fiore in Celli. V postaviti 4-3-1-2, ki jo je Ferazzoli skoraj vedno uporabljal - njegov naslednik Gagliardi je neuspešno prešel na 4-3-3 - bodo trije možje v vezni vrsti Spadari, Proia in Bedin. V napadu dvomov ni: Manzo bo imel nalogo s podajami v globino olajšati delo napadalni dvojici Milicevič-Rocco. Kljub temu, da gre za dokaj dolgo gostovanje, bo najbrž v Droju Triestino bodrilo nad 250 navijačev.

V vasici s približno 5000 prebivalci je pričakovanje veliko, saj gre vsekakor za tekmo proti ekipi z bogato tradicijo, tako da pričakujejo tudi navijače iz bližnjih krajev. Tudi domača ekipa nima težav s poškodbami ali odsotnimi zaradi kazni.

FOTODAM@N

Izkušeni kapetan Krasa Radenko Kneževič (na tekmi proti Triestini, desno) je v svoji karieri odigral že številne pomembne odločilne tekme

Foto: DAM@N

ŠD MLADINA Predsednik bo še naprej Erik Tence

Med tednom se je sestal novi odbor ŠD Mladina iz Križa. Predsednik kriškega društva bo še za eno mandatno dobo Erik Tence. Ostale funkcije bodo pokrili: Boris Bogatec (podpredsednik), Jana Miot (tajnica), Suzana Cressiach in Edvin Gustinčič (blagajnika), Peter Sedmak (gospodar), Liliana Bezin, David Bogatec, Matja Bogatec, Walter Kerpan, Ivan Kerpan, Tamara Majer, Vanda Purič, Paolo Skerk, Eros Sullini (odborniki). Nadzorni odbor: Ennio Bogatec (predsednik), Ljubo Košuta, Aleksander Tence, Alex Tence.

MOTOCIKLIZEM Mitja Emili v »pole position«

Na včerajšnjih kvalifikacijah pred današnjo drugo preizkušnjo motociklističnega pokala Michelin si je proseški motorist Mitja Emili izboril prvo mesto oziroma »pole position«. Danes na dirkališču v Valletunghi pri Rimu bo torej startal z najboljšega položaja. Na prvi dirki je bil Emili drugi. Danes pa bo 40-letni Prosečan skušal stopiti na najvišjo stopničko.

prej do novice

www.primorski.eu

primorski_sport

facebook

KOŠARKA - Jutri bo minilo 30 let od prvega napredovanja Jadrana v B-ligo

Premagali bi tudi Barcelono

25. maj 1985 – 25. maj 2015.

Jutri bo minilo natanko 30 let od prvega nepozabnega napredovanja Jadrana v B-ligo. V prepolni tržaški športni palači na Čarboli so igralci Jadrana 25. maja 1985 v tretji in odločilni tekmi končnice premagali Stefanel iz Trevisa in tako napredovali v B-ligo.

Zmagala, ki bo ostala z zlatimi črkami zapisana v zgodovini naše košarke, je bila sicer čista kot solza že pred začetnim sodnikovim žvižgom: »Že pred tekmo smo bili zelo samozavestni, čutili smo, da lahko premagamo kogarkoli, tudi Barcelono. Ko sem dve uri pred tekmo stopil v telovadnico in zagledal bledega Sergia Tavčarja, sem ga hotel pomiriti; dejal sem mu, da stavim hišo, saj sem bil povsem prepričan, da tiste tekme ne bomo izgubili. Energija se je prelivala v pravo smer, in to ne samo med igralci, ampak povsod. Celotno okolje je dihalo z nami. Pred odhodom na tekmo so dodatno motivacijo vlivale tudi plapolajoče zastave po vaseh, skratka, čutili smo, da je dozorel čas za zmago. In res smo na tekmi po sami minute vodili že 9:0,« se občutkov zelo dobro spominja **Marko Ban**, ikona »zlatega« Jadrana.

Da bodo svojo »nalogo« opravili z odliko, je bil že pred tekmo prepričan tudi trener Andrej Žagar: »Sploh

Jadran je na tretji, odločilni tekmi premagal Stefanel Treviso z 99:78. Levo: Marko Ban na ramenih navdušenih navijačev, desno: navijači so se zgrnili na parket športne palače na Čarboli (obr. fotografiji iz knjige Jadran 25.)

ni bil živčen, zato sem stopil k njemu in ga vprašal, zakaj je tako umirjen,« pove ob obujanju tistega večera **Duško Jelinčič**, takrat novinar Primorskega dnevnika, ki je poročal o napredovanju. »Ker bomo zmagali, mi je prepričano odvrnil. Skratka, vse se je že pred tekmo vrtele v pravo smer.«

In res je Jadran dobesedno pometel z nasprotniki. »Že v sredini drugega polčasa (so) dokončno strli odporni nasprotnik, ki so lahko le nemo gledali, kako so jim neverjetno odločni nasprotniki uhajali pod koši. To je bila apoteoze občinstva, bilo jih je preko 5 tisoč, ki je bo vsekem košu skočila v zrak,« je o tekmi pisal Primorski dnevnik 28. maja. In to je bila zmaga igralcev, trenerjev, in pa tudi celotne manjšine, saj je bila združena ekipa vzmet za vse pripadnike slovenske skupnosti v Italiji. »Med gledalci si srečal tudi take, ki jih prej nisi nikoli videl. Za Jadrana so torej navajali čisto vsi, bil je to Travnik v malem,« se pristavi Jelinčič.

Pred tridesetimi leti je Marko Ban v pogovoru za **Il Meridiano** ugotavljal, da je bila gonilna sila tiste ekipe predvsem priateljstvo med soigralci, danes pravi, da je bilo še nekaj več: »Res smo bili prijatelji, a družili smo se že več let, tudi tri ali štiri leta prej ... Tistega leta pa smo

vsi dozoreli, pa čeprav smo bili vsi še mladi. Po tolikih napredovanjih in izkušnjah smo znali obvladati občutke tudi na tako pomembnih tekhnah. In ve se, da take tekme zmagajo samo ekipe, ki so dobre iz vseh zornih kotov.«

Ob igralcih je bil akter napredovanja seveda tudi trener Andrej Žagar, ki ga na žalost ni več med nami: »Bil je edinstvena oseba, dober, pošten in odprtih misli. Kot trener pa je razumel, da tako talentirani skupini, kot je bila tista, je treba posredovati samo smernice, saj ostalo bodo storili sami. Zato ni vsiljeval taktičnih prijmov, in ravno to je bilo odločilno,« se mentorja spominja **Massimo Raseni**, v tisti sezoni pomočnik trenerja.

Ob koncu tekme je bilo veselje vseh nepopisno. Mlada publike se je navalila na igrišče. »O takem veselju smo se z ostalimi pogovarjali že pred tekmo, a dobro se spominjam, kako smo čez čas zbežali iz objema navijačev in sedeli v slačilnici v spokojni tišini. Opazovali smo eden v drugega z zadoščenjem, saj smo opravili naše poslanstvo,« še pravi Ban. Ob njemu so bili akterji nepozabnega uspeha igralci Mauro Čuk, Robert Daneu, Štefan Gulič, Marko Kojanc, Edi Kraus, Sandi Rauber, Walter Sosić, Claudio Starc, Ivo Starc, Andrej Vassallo, Andrej Vremec in Peter Žerjal ter vsi odborniki. (vs)

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 5.25 in zatone ob 20.39
Dolžina dneva 15.14

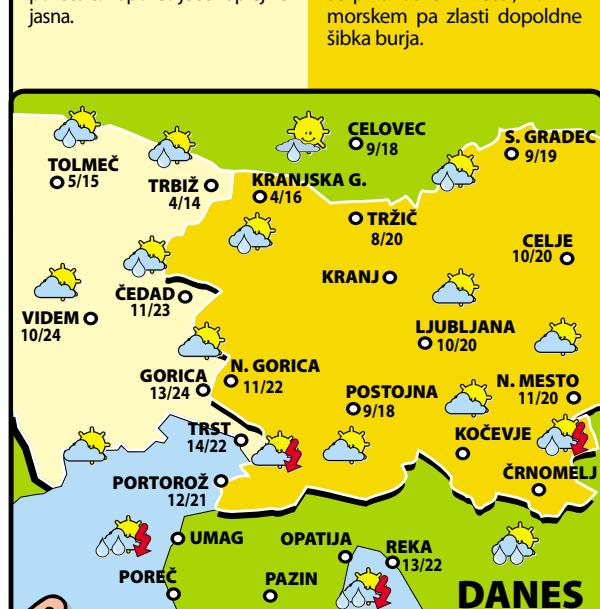
LJUNINE MENE
Luna vzide ob 11.28 in zatone ob 1.22

NA DANŠNJU DAN 1899 - Obilno deževje ponekod v severni in zahodni Sloveniji. Do jutra naslednjega dne so najvišjo 24-urno višino padavin zabeležili v Žireh, 110 mm; v Škofji Loki in Kamniku je padlo 83 mm, v Podkraju nad Vipavo 70 mm in v Lučah v Zgornjesavinjski dolini 66 mm dežja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 7.54 najvišje -32 cm, ob 15.24 najvišje 24 cm, ob 21.43 najvišje 3 cm.
Jutri: ob 0.21 najvišje 4 cm, ob 8.57 najvišje -25 cm, ob 16.34 najvišje 26 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m ..... 12 2000 m 4
1000 m ..... 8 2500 m 0
1500 m ..... 6 2864 m ..... -2
UV indeks sredni dneva ob jasnem vremenu po nižinah doseže vrednost 8 in v gorah 9.

Med poziranjem za selfie se je ustrelila v glavo

MOSKVA - Mlada Rusinja se je po nesreči ustrelila v glavo s pištolem, medtem ko je pozirala za selfie, je sporočila policija v Moskvi. 21-letna uslužbenka je v svoji pisarni našla 9-milimetrsko pištole, ki jo je tam pustil eden od varnostnikov, in se odločila, da se z njo fotografira, a je bilo to zanje skoraj usodno. Medtem ko je skušala posneti selfie z eno roko, v drugi pa je držala pištole, je pomotoma pritisnila na sprožilec in se ustrelila v sence. Nesreča se je zgodila že v četrtek, policija pa je dogodek potrdila v petek, potem ko so nesrečno žensko prepeljali v moskovsko bolnišnico. Tiskovna predstavnica bolnišnice je sporočila, da je njeno stanje resno.

Na Hrvaškem razburja lov z lokom in puščicami

ZAGREB - Na Hrvaškem nameravajo dovoliti lov z lokom in puščicami. Na ministrstvu za kmetijstvo menijo, da bo tak lov dopolnil hrvaško turistično ponudbo. Trdijo, da puščice divjadi ne povzročajo nepotrebnih bolečin ali trpljenja. Ljubitelji živali pa predlogu ostro nasprotujejo in trdijo, da je s puščicami težko zadeti vitalne dele živali, ki potem v agoniji umirajo več dni. Po njihovih podatkih dve tretjini živalih, ki so jih ranile puščice, umre po večdnevni trpljenju. Nasprotujejo tudi temu, da bi lovci iz drugih držav lovili živali na Hrvaškem, »potem ko so v svojih državah polovili vse, kar so lahko«.

SICILIA - Obletnica umora Falconeja

Mladi proti mafiji

V Palermu 40.000 šolarjev v sprevodu za legalnost in pravičnost

PALERMO - Na Siciliji in po vsej Italiji so se včeraj spomnili sodnika in borca proti mafiji Giovannija Falconeja, ki ga je pred 23 leti ubila Costa Nostra skupaj z ženo in tremi policisti spremstva. Slovesnosti v spomin na Falconeja se je v Palermu ob predsedniku države Sergiu Mattarella udeležilo tudi več kot 40.000 učencev in dijakov šol vseh stopenj.

Predsednik republike Sergio Mattarella, ki je tudi sam izgubil brata Pier Santija pod strelji mafijskih morilcev, je v Palermu poudaril, da mora Falconejev primer dati vsem državljanom nov pogum za neizprosen boj proti mafiji. »Mafia je premagljiva. Vsa država, od severa do juga, se mora brez strahu boriti proti organiziranemu kriminalu. Falcone nam je pokazal pot,« je dejal Mattarella, ki kot Siciljanec dobro pozna težo mafijskega ustrahovanja. Njegovega brata Pier Santija so v 80. letih prav tako ubili na ukaz mafijskih veljakov. Mattarella je govoril na osrednji slovesnosti v avl-bunkerju pri palermškem zaporu Ucciardone, kjer so v prejšnjih letih organizirali sojenje proti številnim mafijskim tolpatam, množiča mladih pa je dogajanju sledila na velikih ekranih na odprttem.

Podobne prireditve so se ob včerajnjem No mafia day odvijale vsepo vsod po državi, tudi v okviru Expal v Milanu. Pomenljiva je bila tudi prireditve v kraju Corleone na Siciliji, nekdanjem mafijskem središču, kjer so glavno besedo imeli mladi.

Na včerajšnji spominski slovesnosti v Palermu se je zbral tudi več kot 40.000 šolarjev, ki so se skupaj z ostalimi prebivalci na dveh ločenih shodih sprehodili do hiše v središču Palerma, v kateri je živel Falcone, kjer so zasadili

Predsednik republike Mattarella v Palermu in prireditve v Corleoneju

MIGRANTI - Stališče 300 akademikov

Evropski voditelji izkrivljajo dejstva

LONDON - Več kot 300 vidnih akademikov je pred dnevi voditeljem EU v javnem pismu, objavljenem na spletni strani Open Democracy, očitalo izkrivljanje zgodovine in dejstev z namenom upravičiti neopravičljivo uporabo sile za zajezitev migracij v Sredozemlju. Med drugim kot povsem napačno kritizirajo označevanje migrantov za sužnje.

Več vidnih evropskih politikov je v zadnjem času prebežnike, ki jih trgovci z ljudmi iz Afrike preko Sredozemskega morja tihotapijo v Evropo, označilo kot sužnje. Med drugim je italijanski premier Matteo Renzi nedavno izjavil, da so ti tihotapci »trgovci s sužnji 21. stoletja«. Izraz sužnji je že uporabila tudi visoka zunanjepolitična predstavnica EU Federica Mogherini.

Akademiki iz različnih držav in uglednih institucij v odprttem pismu opozarjajo, da se začelo v EU iste ljudi označevati za tihotapce in za trgovce z ljudmi, s čimer se ustvarja občutek, da je uporaba sile proti njim »moralno nujna«. Dejansko pa tihotapljenje pomeni nezakonita, a prostovoljna potovanja, medtem ko trgovci ljudi v pot prisilijo proti njihovi volji. Sužnji iz 18. stoletja so bili Afričani, ki so jih z njihovih domov odpeljali na silo, medtem ko današnji migranti hočejo oditi, nadaljujejo strokovnjaki v svojem pismu. »Če bi imeli to možnost, bi izkoristili ugodne lete, ki jih med severom Afrike in Evropo ponujajo nizkocenovni letalski prevozniki.«

»To ni sodobna enačna čezatlantske trgovine s sužnji. Poskus, da se jo zatre v vojaško silo, ni plemenit. Gre preprosto za nadaljevanje dolge tradi-

cije, ko države (...) uporabljajo nasilje, da bi določenim skupinam ljudi preprečile svobodo gibanja,« so zapisali.

»Kako moralno opraviti, da nekatere najbogatejše države na svetu svojo pomorsko in tehnološko moč uporabijo na način, ki vodi v smrti moških, žensk in otrok iz nekaterih najrevnejših in najbolj krvavih regij sveta?« se še sprašujejo akademiki in dodajajo, da »se za odgovor na to vprašanje prodaja nevarno izkrivljanje zgodovine.«

V pismu še povzemajo poročanje več medijev o tem, kaj naj bi vseboval sicer tajen dokument EU o pomorski vojaški misiji v Sredozemlju EUnavfor Med, katere začetek je načrtovan za julij. Dokument med drugim ugotavlja, da mednarodno pravo dopušča ukrepanje proti plovilom, če ti služijo »trgovini s sužnji«. Kot napoveduje, bo v okviru operacije med drugim prihajalo do fizičnega uničevanja plovil z migrantmi na krovu, zato obstaja velika verjetnost »postranske škode« oziroma smrtnih žrtev.

Bruseljski spletni bilten EUobserver je medtem v petek med drugim opozoril na vse pogosteje trditve, predvsem s strani nasprotnikov priseljevanja, da se med migrantmi v Sredozemlju morda skrivajo teroristi Islamske države (IS) in da je zato tudi z vidika varnosti nujno, da se tem plovilom ne dovoli v Evropo. Strokovnjaki za boj proti terorizmu so te trditve zaravnili, češ da ima IS v svojih vrstah več kot dovolj borcev s potnimi listi državčnic EU, ki lahko v Evropo pridejo veliko bolj varno in udobno kot pa na prenartpanih plovilih s prebežniki. (STA)

ANSA